

了義
ཐུགས་ཀྱི་འཕྲི་བ་ལྟེན་ལེན།
寶藏

壹

༄ རིས་དོན་སྒྲོན་མེ།

了義炬

大手印四加行簡要合集及正行教學次第

作者：第一世蔣貢康楚・羅卓泰耶

譯者：妙融法師

༡༡། །བྱུག་ཆེན་སྟོན་འགོ་བཞི་སྟོར་དང་དངོས་གཞིའི་བྲིད་རིམ་མདོར་བསྡུས་ངེས་དོན་
སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

了義炬 大手印四加行簡要合集 及正行教學次第

作者：第一世蔣貢康楚・羅卓泰耶

譯者：妙融法師

第十七世法王噶瑪巴 序

央宸巴大師說：「一般人只喜歡高深的法，不滿足於初階的法，只喜歡那些空泛、虛無、深奧的法，但是法的厲害不能代表人的證解，光是大圓滿法沒有用，還要有大圓滿的人才行，我看到很多人在說著如同馬一般有價值的法語，然而人本身卻比狗還不如。」

正如大師所說，很多人一聽到高深的法門，就會想要馬上去學習。但是，法門之所以高深，是因為有紮實的前行基礎，所以對於想要修持大手印的人們，第一世蔣貢康楚·羅卓泰耶的這部前行教言——《了義炬》甚為重要。希望想要修持噶瑪噶舉派四加行的行者們好好地研讀此書，心跟法相應，奠定好基礎之後，才進而學習大手印。這樣的修行次第才是如法的，才會有利益。

《了義炬》之前有從英文翻譯過來的中文版，幫助了很多。這次在妙融法師的努力之下，直接從藏文翻譯成為中文，我相信在文義上會更加完整。我自己也花了一些時間，參與了校對的工作，希望這一點點的貢獻，能讓這本書的翻譯更加正確、貼近原文。

《了義寶藏》系列性地將噶舉祖師的經典翻譯成中文，讓華人信徒們能夠直接接觸傳承珍貴的教法。有時候我們會因為祖師們已經不

在，就覺得比較神祕，會有些密而不宣的東西，其實如果親眼見得到祖師，他們講說的也就是這些教法，沒有比這更深奧的了。教言就是祖師們的體現，閱讀教言，就是直接跟祖師們溝通。我相信這一系列的法教，一定能夠讓有緣人法喜充滿。

祈願善妙吉祥！

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes, likely representing the name of the 17th Karmapa.

第十七世大寶法王噶瑪巴 鄔金欽列多傑

2013 年 10 月 30 日

第四世蔣貢康楚仁波切 序

現今世界各地的文化知識和物質生活，在以科學為主的引領下，達到了鼎盛繁榮，但是，卻無法帶來安定、和平，這個問題的根源就在於佛陀正法的匱乏。

因此，以正法豐富眾生的心靈，讓所有的衰敗不足，像是在太陽光暈前的黑暗一樣消失無形，並且成就圓滿中的究竟圓滿，安置眾生於圓滿自、他二利的果位，這就是一切諸佛菩薩最主要的心願。

為了用最好的方法來圓滿佛菩薩這樣的心願，於二種語言得自在的妙融譯師，將闡明法王岡波巴所開創，匯集了噶當和大手印教法口訣兩支源流傳承的論著，也就是這部蔣貢羅卓泰耶所著作的《大手印了義炬》翻譯為中文。

我隨喜於此翻譯和出版的善行，並一心祈願：此論著成為解除眾生痛苦的良藥，和生起一切安樂的基礎。

蔣貢羅卓確吉尼瑪
書於西元 2012 年 9 月 13 日

編輯凡例

壹、《了義炬》正文

版本說明：

本書所採版本之母版，為八蚌寺印製之木刻貝葉版，本書編輯過程中已將母版中一些拼字上的錯誤予以修正。

原文在〈正行〉中引用第三世噶瑪巴讓炯多傑的〈肺腑一忠言〉。第十七世法王噶瑪巴在徵詢大司徒仁波切和嘉察仁波切二位法子後，法子們建議，依傳承的教導，這部分只有在上師教學時方可講授。因此，為尊重教法之故，法王決定本書中不收錄此內容。

編輯體例：

一、藏文版：已依文義做適當分段。

二、中譯版：

1. 為清楚呈現本書架構層次以及方便讀者閱讀，已依文義做適當分段，並且加上「部」、「章」、「標題」的編排。所有部名皆為編輯所加，但不加半型方括號[]；章名和標題的部分，加上半型方括號[]處，為編輯所加，無[]處為原文本有的內容。
2. 內文中圓括號()中的文字，為原文本有內容，表示對前文的說明。
3. 內文中半型方括號[]中的文字，是譯者為清楚表達或為文意流暢所需而做的添加。
4. 內文中有條列式的內容處，為方便讀者閱讀，加上了一、二等數字，但不另加半型方括號[]。
5. 註腳名相解釋為編者所加。

貳、〈四加行修誦儀軌〉

版本說明：

本書所採之母版為八蚌寺印製之木刻貝葉版。此版本被收錄在第十三世法王噶瑪巴教言集中，目前為止，為現有之四加行儀軌中最古老的一個版本。其中〈上師瑜伽〉的部分，第十七世法王噶瑪巴已略作增補修訂。

編輯體例：

- 一、為令架構清楚，四不共加行及金剛瑜伽母修持皆加上章名標題，但未加半型方括號 [ ]。
- 二、註腳說明為編者所加。

開卷語

༄༅། །གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱི་མེས་མར་མི་དྲགས་གསུམ་ནས། །
དབལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་བཀའ་བརྒྱད་ནི། །
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐེང་འཛིན་དོ་རྩེ་འཆང་། །
པ་སྒྲིལ་བྱེད་དབང་པོར་སྤྱི་བོས་བཏུད། །
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས། །
བདག་སོགས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །
སྤྱི་དང་ཆེ་རབས་རྩེས་བཟུང་ནས། །
གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒླབས། །

百師之祖馬密達波尊¹，
傳至聖杜松虔巴噶舉，
如意珍寶珠鬘持有者，
頂禮貝瑪寧杰²持金剛。
尊即最勝圓滿佛，
我等無餘有情眾，
生生世世為攝受，
祈加持了悟實相。

註1 此處「師」即成就者，「馬密達波尊」為馬爾巴、密勒日巴、岡波巴三位大師

註2 即第九世大司徒仁波切

དེ་ཡང་རང་རེ་ནམས་མི་ལུས་ཐོག་ ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པའི་དོན་གོ་དེ། སློཾ་ཆོས་སུ་འགྲོ་དགོས། སློཾ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱེད་པ་ལ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་དགོས། དད་པ་དེའང་འཆི་བ་མི་ཏྲག་པ་མ་
བློན་ན་ཀྱང་སྤྱབ་པ་མི་འབྱུང་བས་ཐོག་མར་མི་ཏྲག་པ་བསྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། མི་ཏྲག་པའང་དལ་འབྱོར་
ཆེད་དཀའ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བས་སྤུན་མོང་གི་སྡོན་ འགྲོ་བཞི་པའི་རྩ་བ།

我們獲得人身並且進入佛門的目的是：要讓心向法。

為了一心向法，就要具備瞭解三寶功德後生起的勝解信心。

但是具有這樣的信心，卻沒有憶念死亡無常的話，信心就不會穩固。

這也是為什麼首先要修持無常的原因。對於無常的認識，

又必須透過瞭解暇滿人身難得才能產生。所以，

四共加行的根本頌文如下。

前行

四共加行

༥ དང་པོ་འཇམ་ཐོག་མར་བསྐྱེམ་བྱ་ནི།

第一、人身難得

མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མ་སྐྱེས་པས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ལྟན་གྱི་མི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་པ་སྟེ།

首先或一開始要修持的是：要思維沒有投生在八無暇的境地，
而具足了八有暇、十圓滿的這個比如意寶還要珍貴的人身，
為什麼是稀有難得的。

[八無暇]

དེའང་ཆ་གང་གི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བར་མཚམས་མེད་པར་སྤོང་བའི་དཔྱལ་བཟ། ལྷོགས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་
ཁོ་ནས་གཟིར་བའི་ཡི་དྲགས་༥། ལྷན་ཅིང་མོངས་པས་ཅིའང་མི་གོ་མི་ཤེས་པས་དུད་འགོ་༥། ཆོས་དར་བའི་ས་ཆ་ནི་རྒྱ་
ཅུང་། ཆོས་མི་དར་བའི་ས་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་མཐའ་འཁོབ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་སྒྲུ་མི་གོ་བ་སྒྲ་སྟོ། འདོད་ཡོན་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཆགས་པས་གཡེང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་མེད་པའི་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་
མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་༥། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་མི་དགའ་བའི་ལོག་ལྷ་ཅན་༥། སངས་
རྒྱུ་མ་བྱོན་པའི་ལྷན་བསྐྱེལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་མི་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་སྟོངས་པ་༥། ལྷགས་པ་༥་སྟེ་
ཁམས་སྐད་དུ་སྟེན་པ་ཞེས་ཆོས་ལ་སྟོ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པའི་ལྷན་པོ་བཅས།

- 一、毫無間斷地飽嘗冷熱痛苦的地獄。
- 二、唯有被飢渴痛苦折磨的餓鬼。
- 三、因為愚癡蒙昧，而什麼都不理解的畜生。

四、佛法興盛的地區很稀少，沒有佛法的地方卻非常多，生在這種偏僻的蠻夷，連法的聲音都聽不到。

五、因為沈溺於貪著欲樂以及禪定，而對佛法沒有感覺的那些欲界、色界、無色界的長壽天。

六、外道或是天生就不喜歡佛法的邪見之人。

七、佛陀沒有降臨的黑暗時劫，連「三寶」的名字都聽不到的空蕩世間。

八、瘖啞，康巴人稱為「連巴」，指的就是心無法趨向佛法的愚癡之徒。

དེ་ན་མ་མོ་སྐྱབ་པའི་སྐྱལ་པ་མེད་ཅིང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་མནར་བས་ཁོམ་སྐབས་མེད་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་རྟེན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དུ་ད་རེས་མ་སྟེས་པས་དལ་བ་བརྒྱུད་ལྡན། ཆོས་བྱེད་ནུས་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། ཆོས་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱེད་ན་དེའི་སྟེང་དུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་གིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།

以上這些情況，是因為無緣修持佛法，而且因為自己的業力折磨，所以一點閒暇都沒有。如今我們沒有投生本身條件不足的八種無暇[的處境]，還具備了八種有暇。雖然獲得有能力修學佛法的身體，但是如果要正確地修學佛法，還需要不被十六種無暇[修學正法的逆緣]所影響干擾。

[十六種無暇]

དེའང་དུག་ལྷ་ཤིན་ཏུ་རགས་པས་རྒྱུད་དགྲགས་པ་ཀྱི། སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཐེན་པ་༥ ལྷ་སྤྱོད་བྱིན་ཅི་ ལོག་པ་༥ ལེ་ལོ་ཆེ་བ་༥ སྤོན་ལས་ངན་པ་སངས་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོད་ལ་བ་༥ གཞན་དབང་ཅན་བན་ནམ་གཡོག་པོ་ལྷ་བྱར་གྱུར་

བལྟ་ ལྷོ་གོས་སམ་འཆི་བ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་མིན་སྟོང་བལྟ་ རྟེན་བཀུར་དང་སྟན་
གསལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་བ་འབཅས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་དང་།

八種無暇修學佛法的暫時因素：

- 一、被非常粗重的五毒擾亂自心。
- 二、受到不良朋友的影響。
- 三、有顛倒錯誤的思想和行為。
- 四、太過懶惰。
- 五、過去的惡業成熟，障礙的海水泉湧而出。
- 六、受外力主宰，如同奴僕一般。
- 七、為了衣食或只是因為對死亡的恐懼而接觸佛法之後，做著不如法的行為。
- 八、為了獲得恭敬和名聲，裝做如法的樣子。

ལུས་ལོངས་སྟོང་སོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བཤ། མི་གཞི་ཤིན་ཏུ་རྩལ་བས་ཀྱན་སྟོང་ངན་བཤ། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་
གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཇི་ཙམ་བཤའད་ཀྱང་མི་སྤྱག་བཤ། ཐར་བའི་པན་ཡོན་ཇི་ཙམ་བཤའད་ཀྱང་མི་དད་བཤ། མི་དགེ་བ་ལ་རང་
བཞེན་གྱིས་དགའ་བཤ། ཁྱིལ་རྩ་བྱེན་བ་ལྟར་ཆོས་ལ་མི་སེམས་བཤ། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་བའི་རྩ་བ་ཉམས་བཤ།
སྤྲུམ་དང་མཆེད་གོགས་ལ་དམ་ཆོག་ཉམས་བཤ། རྟེན་རིས་ཆད་སྟོམ་མི་ཁོམ་བ་བརྒྱད་བཅས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་ལས་མི་སྦྱེ་ཞིང་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་བས་སྤར་རང་རྒྱུད་དུ་མ་གོས་བ་ལ་དགའ་བ་དང་།
བྱེན་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ།

與佛法無緣，在心上無暇修學佛法的八種情況：

- 一、對於色身以及財富等非常貪著。
- 二、為人粗魯，行為惡劣。
- 三、再怎麼向他解釋輪迴和三惡道的痛苦，也不感到懼怕。
- 四、再怎麼向他解說解脫的利益，也生不起信心。

五、天生就喜歡做不善的事。

六、對於佛法無動於衷，就像給狗吃草一樣。

七、毀犯菩提心以及根本戒律。

八、毀犯對上師以及法友的三昧耶戒。

以上這十六種無暇，也會成為心中生不起佛法和墮入三惡道的根源。

所以我們要對過去自心沒有被這些情況所干擾，而感到歡喜之外，也要學習避免日後發生這些情況的方法。

[十圓滿]

མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི། ཆོས་ཆོག་གི་དབང་གིས་ཡུལ་དབུས་ཆོས་དར་སར་
སྐྱེས་པ། མིག་སོགས་དབང་པོ་སྟོ་ལྔ་ཆང་བས་ཅི་བསྐྱབ་ཤེས་པ། ལྷ་བ་ལོག་པ་དང་མ་འབྲུད་ཅིང་རྒྱལ་བ་སྟན་གྱི་སྟོར་
ཞུགས་པས་ལས་གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་དད་པ་“སྟེ་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་།

五種自圓滿：

一、獲得與八無暇相反的人身珍寶。

二、出生在佛法興盛的中土。

三、眼睛等五根具足，教什麼都能明瞭。

四、不遇顛倒邪見，進入佛門而沒有業際顛倒³。

五、因為理解三寶是真正的皈依處而生起信心。

註3 指能夠找到正確的好工作，沒有接觸到如屠夫等行業。

འཇིག་རྟེན་ཁམས་དུ་མ་ཆགས་ཤིང་ཞིག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལན་རེ་ཙམ་ཡང་འབྱོན་དཀའ་བ་ལ་ད་རེས་སངས་རྒྱས་
ཤུག་ཐུབ་པ་བྱོན་ཀྱི། རང་སངས་རྒྱས་སོགས་བྱོན་ཡང་ཆོས་མི་གསུང་བ་ལ་ད་རེས་རྒྱལ་བ་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་
རྒྱས་གསུངས་པ། དེ་སྔ་བསྟན་པའང་མ་རྒྱབ་པར་གནས་པ། བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་མང་པ། སེམས་ཙན་
གཞན་དག་ན་ཆ་སོགས་གྱི་བྱིར་དེས་འབྱུང་དང་ལྡན་པས་ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལའང་སྟོང་བཅེ་བས་“ཟས་གོས་ཡོ་བྱད་

སྒྲུབ་བ་སོགས་ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་འཆོ་བས་མི་ཤོངས་བ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་བསྟོམས་བས་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ཡང་
ཕྱག་།

五種他圓滿：

一、雖然[在這麼長時間中]很多的世界在形成與毀滅，但是要佛陀出現一次都很難得。

二、即使辟支佛等等降臨卻不說法，而如今世尊開示了深廣正法。

三、佛陀的教法至今沒有壞滅。

四、佛法的追隨者仍然眾多。

五、其他眾生由於見到老、病等情況，具有了出離心，能慈愛地給予修行者衣食用具，使如法的生活不虞匱乏。

加上了這五種他圓滿，我們就具足了十種圓滿。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོད་པ་ལ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་ཆེར་ཉུང་།
དགེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་ཐུབ་པ་ཆེས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་
གྱི་ལུས་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་མིའི་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ནི་སྤྱད་མཐའ་
ཙམ་ལས་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྩོལ་བ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འབྱ་སྟོན་ཅིས་མི་ཐེབ་པ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ས་གཅིག་གི་འོག་ན་
ཅིས་མི་ཐེབ་པའི་མི་མེད། དེ་ལ་ཆོས་བྱེད་པའི་མི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལས་མེད། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་ཉིན་
མོའི་སྐར་མ་དང་འདྲ།

一切眾生，都是自然而然就傾向造作惡業，行善的人很少。
在善中，要做到能夠獲得人身的持戒善業是很難得的，因此，
投生至三惡道的眾生有如大地的塵土一樣多，而能夠投生到人、
天的眾生就非常稀少了，而擁有佛法的人身，那更是少之又少，
就好像一個扁扁的石頭下面，有著數也數不清的蟲子，
但是一個國家裡面，卻不會有數不完的人口，這當中，

學習佛法的人只是一小部分，而其中真正如法修學的人，就好像是白日的星辰一般[難以見到]。

ལུས་རྟེན་འདི་འང་མེ་རླུག་མཚོན་གཟའ་ཐོག་གཡང་ས་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ནས་འོང་ཆ་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་རྒྱུ་
མང་། གསོན་པའི་རྒྱུ་ཅུང་། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་དབུགས་ཏར་བ་འདི་ཕྱི་སྤྱད་ནང་སྤྱད་ཀྱི་ཁྱད་ལས་མེད་
བས་རྒྱུའི་རྒྱ་བྱར་ལས་ཀྱང་འཛིག་སྟེ།

我們這個色身，由於不知何時會遇到火災、水災、毒藥、武器、癩癰、雷擊、懸崖等等危險的情況，以至於導致死亡的因素比較多，而生存的因素比較少，生與死的差別，只在呼吸的一進一出之間，生命其實比水泡還容易消散。

དེས་ན། བདག་གི་ད་རེས་ཐོབ་པའི་མི་ལུས་ཅིན་པོ་ཆེ་འདི་འང་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་རྟེན། འདི་དོན་མེད་དུ་བཏང་མི་བྲ།
དུད་འགྲོའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤངས་ན་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་ཐབས་པར་ཞོག །མ་ཉི་འོག་གཅིག་ཙམ་བཏོན་མི་ཤེས་པའི་སྤྱང་
ངན་སོང་གི་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་ལྷགས་འབྱུང་དུ་བསགས་འདུག །

我們不可能再會得到這樣的人身珍寶，因此，怎麼能捨得無意義地浪費它呢？就好像如果投生為畜生的話，別說是明白證悟菩提的方法，牠連念誦一遍「嗡瑪尼貝美吽」也不會，更是自然連帶地積聚著墮入惡道的因。

མི་ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སྦྱབ་རུས་པར་འདུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་འདི་དེ་སྔ་
དེ་ཙམ་དོན་མེད་ཚུད་ཐོས་སུ་བཏང་འདུག འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་གི་བདེ་ལ་བལྟས་ནས་འཕུལ་དུ་སོན་མ་
སོགས་ལ་དཀའ་སྤྲས་ངེ་ཙམ་རུས་འདུག བདག་གིས་སྤྱི་བ་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་སྦྱབ་པ་ལ་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་ཅུང་

ཟད་རེ་ཡང་མི་རྒྱས་པ་འདི་སྤྱིར་རུ་ལ། མདོ་ཤོད། བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་འདུག། ད་ནི་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་
ཆོས་ཁོ་ན་ལ་བཅོམ་ནས་དོན་ཡོད་པ་མི་བྱེད་རེ་སྟེ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ།

藉由人身，才有能力成就圓滿佛果。這麼一件重要的事情，
我們過去卻讓它毫無意義地浪費了。世間人為了長遠的利益，
也能在眼前的務農等等事務上，克服了多少困難，
而我們對於究竟恆常的目標計劃[——解脫]，
卻一點也不能吃苦耐勞，真是麻木、糊塗，被魔欺騙了。
所以要不斷地修持、思維：「現在，從今天開始，
我只在正法的修學上努力，要讓生命變得有意義。」

སྤྱིར་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་འཕྲོ་ཡོད་པ་ལ་ལས་འཕྲོ་བེར་བ་ལྟར། སྤྱི་བ་སྤྲུམ་ལ་ཆོས་བྱེད་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པས་འདིར་
ཡང་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་གང་ལ་གོམས་པ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་དད་ཅིང་སྒྲོབ་པ་དེ་དཀར་པོའི་ལས་སད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་།
ད་ལྟ་སྤྲིག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམས་ན་བྱེ་མ་དེའི་ལས་འཕྲོས་ངན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

一般而言，留下未完成的事情，就稱為「餘業」。
由於過去生有修學佛法的餘業，所以此生對於佛法或是上師，
會感到熟悉，也容易生起信心和向學之心，這是善業覺醒的徵兆。
現在若是對造作罪惡這方面習慣的話，因為這個餘業，
未來除了到三惡道之外，是不可能獲得人身的。

སའི་སྣང་པོའི་མདོ་ལས། འཁོར་བར་མི་ཉིད་སྤྱི་བར་དཀའ་བའི་གང་ཟག་བཟུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་
སྤྱིད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆོགས་མི་གསོག་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཐོགས་པོའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་
མཆམས་སྤྱོར་བ་དང་། ཆེ་བྱེ་མའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་། ལེ་
ལོ་དང་གཡེང་བས་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་གཡེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཁྱུགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་སྤྱོད་པ་དང་།

ལོག་པར་ལྟ་བུ་འདི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བ་དཔེ་ན་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་
བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །

《地藏經》中說：「有十種眾生很難在輪迴中投生為人：
不培養善根，不積聚福德資糧，跟隨、仿效惡友，一再生起煩惱，
不怕來世受苦，因煩惱而錯亂自心，因為懶惰和散亂總是忘記佛法，
雖然聽聞佛法但是不去實踐，跟隨有邪見的人，執著邪見的思想⁴。」
以上幾點應該要注意。

註4 唐玄奘大師所譯之《大乘大集地藏十輪經》〈有依行品〉中與此段相符的內容：「善男子！有十種補特伽羅，輪迴生死，難得人身，何等為十補特伽羅？一者、不種善根。二者、未修福業。三者、雜染相續。四者、隨惡友行。五者、不見不畏後世苦果。六者、猛利貪欲。七者、猛利瞋恚。八者、猛利愚癡。九者、其心迷亂。十者、守惡邪見。」

དེས་ན་མི་ལུས་འདི་དོན་གོ་ཆེ་བས་ང་ཆེ། ང་མཁས། ང་རིགས་མགོ། ང་བཙུན་ཞེས་གཞན་ལ་བརྟན་པ་ལྟ་ཞོག །ཐ་ན་
སྤྱིན་བྱ་ཙམ་ལའང་བརྟན་པ་མི་བྱུང་སྟེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

然而，也不能因為這個人身很有意義，就說自己最偉大、
最厲害、最高貴、最優秀，因此而輕視別人。我們不僅不能這麼做，
就連一隻小昆蟲都不能欺負，因為一切眾生都具有如來藏。

གཞན་བརྟན་པའི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིས་ཆེ་འདིར་འདོད་དོན་རྣམས་བརྟག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ། མིར་སྟེས་ཀྱང་བཟ་
བྱུ་འབྲུར་བར་གསུངས། ལྟག་པར་འཕགས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ན་ཡོད། ཚུལ་རི་ལྟར་སྟོན། འགྲོ་བ་
མཛད་ལུགས་ཅི་ཡིན་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་ཕྱིར་མི་རྟོགས་པས་གཞན་གྱི་ཆོད་བཟུང་བར་མི་བྱ། བྱང་
སེམས་ལ་བརྟན་པས་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་གསུངས་པས་ཅིད་མོ་མཆར་གཏམ་ཡིན་
ཡང་མ་ཐལ་བར་བྱ་དགོས་འདུག །

經典中說：「欺侮別人的業果，
會使我們得不到此生所有的願求，來世還會投生至餓鬼道。
就算投生為人，也會生為奴僕。」經典還說道：
「那些聖者以及菩薩們在哪裡？做什麼示現？用什麼方式利益眾生？
關於這些，我們凡夫由於沒有神通所以無法瞭解，
因此千萬不要去衡量別人。輕視菩薩，
將會在地獄中經歷數劫之苦。」所以就算只是遊戲玩笑，
也不可以做得太過分。

མིའི་ལུས་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་པ་མཐོ་དམན་དང་གཉེན་པོ་སྒོར་གཤོང་ཅན། ཤེས་རབ་གྱི་ཁོབ་རྩུང་། གྲོགས་གྱིས་
བསྐྱར་སྒྲ། ཟབ་མཐོ་ཆོག་དོན་ལ་སྐྱག་ས་སྤྱེ་བའི་རིགས་དེ་རིམ་སྤྱེས་པ་ཡིན་པས། ཐབས་མཁས་པའི་སྒྲ་མ་དང་མི་
འབྲལ་བར་ལམ་རིམ་བར་སྐྱུངས། ཆོགས་གཉིས་བྱང་འདུག་བསགས། ལྷ་སྒོམ་ངོ་སྤྱོད་མ་སྤྲས་པ་དགོས།

有些人的信心忽高忽低，在對治煩惱上時強時弱，智慧淺薄，
容易被朋友影響動搖，害怕甚深文義，這是屬於漸次修的人，
所以應不離善巧的上師，有次第地在道上修持，
需要積聚福慧兼備的二資糧，不應過早給予見地、修持的指導。

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁོབ་དང་སྤྱིང་ཟླ་ཆེ། དད་མོས་ལྷེམ་རྒྱུ་མེད། ཞེན་ཆགས་ རྒྱུང་། ཆོས་ཁོན་བསམ། ཟབ་མེད་ཆིག་དོན་
ལ་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱི་བ་དེ་ཅིག་ཆར་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་འདུག་པས་ཐབས་ལམ་དམིགས་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་མ་
བསྐྱབ་ཀྱང་དོན་ཀྱི་ངོ་སྤྱོད་ཐོག་བབས་སུ་བསྟན་པས་ཆོག་པའང་ཞར་བྱུང་སྟོས་བཤོ། །

[有些人]智慧敏銳，悲心廣大，信心意願堅定，貪著少，
一心向法，特別歡喜甚深文義，這樣的人是屬於頓修種性。
這類的人就算不教導他方便道以及各種觀想方法，
也可以直接給予心性的指引。
以上只是附帶的說明。

༥ གཉིས་བ་མི་རྟག་བ་བསྐྱེས་བ་ལ།

第二、觀修無常

བཀའ་གདམས་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་ཆོག་ལྔ་ནི།

噶當派的五根本句

༡ དང་པོ་མི་སྣོད་འགྱུར་བ་བསམ། །ཞེས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡང་དང་པོ་ཆགས། བར་དུ་གནས། མཐར་མེ་རྩུས་འཛིག་
ནས་ཐལ་བ་རྩལ་ཐན་ཅམ་ཡང་མི་ལུས། ན་ནིང་། ད་ལོ། ཁར་སོང་། དེ་རིང་སོགས་ལོ་རྒྱུ་ཡང་ཡུད་ཡུད་ཟད། བརྩད་
ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ། བདག་དང་པོ་བྱ་རྩུང་གི་དུས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནས་བྱིས་བ་དེ་འདྲ། དེ་ནས་
གཞོན་བ་ན་དེ་འདྲ། ད་ཆས་བ་འདི་འདྲ། ད་ནི་འཆི་བ་ལ་ཞག་རེ་རྒྱ་རེས་རེ་ཉེ་རེ་ཉེ་རྟུག་གི་ཐུག་འདུག་པས་ཅི་དག །
གང་དག་སྟམ་དུ་བསྐྱོས།

一、先思不住皆變化

要思維：「外在的器世間，一開始先形成，中間存在，
最後因為水、火的災害而被毀滅，連一點塵埃也不會留下。去年、
今年、昨天、今天等歲月不知不覺就消逝。

而情世間的一切有情眾生也是無常的，
就像自己幼兒時期是那個樣子，然後孩童時、青年時是另一個樣子，
現在老年的時候，又變成這個樣子，每月、每日越來越接近死亡，
這該怎麼辦，該如何是好呢？」

² གཞན་དག་གི་བ་མང་དུ་བསམ། །ཞེས་པས་རང་བས་ཀྱན་པ། གཞོན་པ། ན་མཉམ་སོགས་ད་ལྟ་ཡོད་བ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་། རང་གིས་དན་ནས་ད་ལྟ་པན་ཆད་ཤི་ཟེན་བའི་མིས་མང་། འདི་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་གི། དེ་ན་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་ལྷལ་དེ་ལྟར་གྱུར། ཆས་ནས་གི་བ་ནི་རེ་རྩུང་ཅམ་ལས་མེད། པལ་ཆར་བསམ་ལང་དན་ལང་མེད་
བར་སློ་བུར་རྩུར་ཐུག་པ་གི་སྦྱིད་ཤི་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། མ་གི་བ་འགའ་ཞིག་མཐོན་པོ་ནི་དམལ། དམལ་བ་ནི་མཐོ།

སྤང་པོ་སྤྱག་། སྤྱག་པོ་སྤང་བ་སོགས་ཅི་མཐོང་ཅི་ཐོས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པས་བདག་ལ་འང་དེ་འདྲ་ཞིག་
ནམ་ཡོང་། ད་ནི་ཡོངས་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཆེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མི་བྱེད་རེ་སྟམ་དུ་བསམ།

二、多思維他人已亡

要想著：「從我有記憶開始到現在，死去的人，
比現在還活著的長輩、晚輩、同輩們還多。
這裡的這個人也已經死了，那裡也變成了那樣的廢墟。
能夠老死的只有零星的幾個人，多數都是本來還快快樂樂、
好端端的，卻想也想不到地在驟然的勾召之下，突然就死去了。
還沒有死的，有些人從高位跌落至低處，又從低位爬升高處；
從貧窮變得富有，又從富有變成了貧窮。我們的所見、
所聞都離不開這個無常，這樣的無常什麼時候會到我的頭上呢？
現在還有一點空間的話，怎能不在正法的修學上精進努力呢？」

༢ འཆི་རྒྱུ་མང་བ་ཡང་ཡང་བསམ། །ཞེས་པས་ཐག་རྟེན་གྱི་ཐོག་གིས་ཁ། སྤང་ཐབས་ལ་སོགས་འཆི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་
མང་བས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མི་ཤེས། ནམ་ཅམ་ཡོང་མི་ཤེས། ལས་ཡོད་ན་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད། ཟས་ནོར་གོས་
གྲོགས་འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་ད་ལྟ་རང་ཡང་
ཇི་ལྟར་འགྲུར་སྟམ་བདག་ཏུ་བསྟོམ།

三、一再思維死因多

努力去思維：「懸崖滾下的石頭、坍塌、閃電、中風、
腸胃絞痛等死亡的因素非常多，所以不知道哪一個會發生，
什麼時候會發生。若是定業，也沒有阻止的辦法。我們不知道食物、
財富、衣著、朋友、親眷等等，會如何成為我們死亡的因素。
由於不確定何時會死，真是不曉得當下又會發生什麼。」

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མྱོ་བྱར་འཆི་བའི་རྒྱ་དགྲ་གསུངས་པ་ནི། ཁ་ཟས་མི་འཛོད་པ་ན་ཟ་ན། ཟས་
འགངས་ཀྱང་མང་དུ་ཟ་ན། སྒྲ་མ་མ་ཞུ་བྱི་མ་ཟ་ན། བཤང་གཅི་དུས་སུ་མི་འདོར་ན། ཉན་པས་སྒྲན་པ་དང་ནད་གཞིག་
ལ་མི་ཉན་ན། གདོན་དག་པོས་བཏབ་ན། སྒྱགས་སྒྲན་ལོག་ན། མ་བཏགས་པའི་དག་ཤུལ་སྒྲོད་ན། བག་མེད་པར་
འཁྲིག་པ་སྒྲོད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལའང་བག་ཐོན་ཏུ་གྱ།

菩薩的典籍中提到九種突然死亡的因素：

1. 吃了不適當的食物。
2. 吃飽了還繼續多吃。
3. 上一餐沒消化就吃下一頓。
4. 不按時排泄。
5. 生病時，不聽醫生和護士的話。
6. 被凶猛的邪魔所纏。
7. 吃錯催吐的藥劑。
8. 衝動地使用暴力。
9. 沒有節制地縱慾。

對於以上這些情況要多加警惕。

༥ འཆི་ཁར་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་བསྐོས། །ཞེས་འཆི་བ་དེ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་མ་གཏོགས་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲང་བ་
མིན། གང་ཟག་སྤྲིག་པ་ཅན་དང་སྒྲོན་ལས་ངན་པ་བསྐྱང་བ་ལ་འཆི་ཁར་གནད་གཅོད་ཆད་མེད་པ་དང་བྱད་པར་སྒོག་
ཆད་པའི་ཆོར་བ་ཡང་བ་ཡོད། འབྲུལ་སྐྱང་ལོག་པ་དུ་མ་འཆར། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་རང་དབང་དུ་མི་འདུས་པས་
སེམས་ལ་ཅི་དྲན་ཡང་ཆོད་མེད། མི་དགེ་བའི་སེམས་རྒྱུད་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་འཆི་ཁའི་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ངན་
སོང་དུ་སྒྲེ་ངེས་ཤིང་དེའང་ད་ལྟའི་གོམས་པ་ལ་རགས་ལས་པས་ད་ལྟ་རང་ནས་ཆོས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས། མོ་
གཏོ་སྒྲན་དབྱེད་རིམ་གྱོ་ཟས་ཞོར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེ་མི་བྱུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུས་ཀྱང་ཆེ་ཟད་པ་ལ་
ལྷོག་ཏུ་མེད་པས་མི་འཆི་བའི་ཐབས་ནི་མེད་ཀྱང་། དེ་དུས་མི་འགྱོད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ཐོན་དགོས།

四、思維死時將如何

死亡，是不想要發生的事情，但卻又不得不發生，這並非我們喜歡的事。那些罪業深重以及過去惡業現前的人，臨終的時候會體驗到無盡的肢截痛苦，尤其會感受到死亡的恐懼，生起很多顛倒錯亂的幻象，因為身心不受自己控制，所以不知道心中會生起什麼念頭。雖然只是生起一個小小的不善心，也會因為臨終時的心識力量強大，讓人必定墮入惡道。這一切都將取決於現在的習慣，所以現在就應該要養成熟習佛法的好習慣。不用說想要以占卜、驅邪、醫療、佛事、食物、財富等方法去騙過死亡了，就連佛陀的力量也不能挽救壽命的耗盡，所以根本就沒有不死的方法。但是還是要從現在開始，就做到讓臨終時心中無悔。

“ཤེན་ས་རྩི་ལྷ་འགྲུར་བ་བསམ། །ཞེས་ཤི་ཙམ་ནས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཟས་ཁམ་གཅིག་ །
གོས་ལུས་གང་། རྣོར་རྩིག་པོ་གཅིག་ཁྱེར་དབང་མེད། བུན་གྱི་ཐ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཁྱིད་དབང་མེད་པར། ལུས་རོ་གོས་སུ་
བརྟམས་ནས་ཐེ་གུས་སྒྲོམ། ཀུན་གྱིས་སྒྱུག་ལོག་བཟླ། ཞག་ཤས་ནས་ལུས་ཡང་མི་ལུས། སེམས་དབང་མེད་བྱ་སྒྱུ་
རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བ་ལྷ་འགྲུར་བར་དོའི་འཛིགས་སྒྲག་གི་འཕྲང་ལ་འགྲིམས། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཆ་མེད་ལུས་དུ་རྒྱས་མེད་
འབྲམས།

五、思維死後會如何

要觀想：「死後，就算是轉輪聖王，也帶不走一口飯、一件裹身的衣服、一小顆珠寶，甚至連最卑微的僕人也無法帶走。身體被屍布包裹後，用繩子捆綁起來，所有人看了都覺得噁心，幾天之後，一點痕跡也不會留下。那時，心無法自主，

就好像鳥的羽毛被風吹著走一般，走在中陰恐懼的險道上，
在陌生的陰間裡生疏地遊蕩著，只能跟隨著善業、惡業前行。」

ལས་དཀར་ནག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་། སྒྲིག་པ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་བསྐྱར་ཐབས་ནི་མེད། དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་བས་པན་
ཀྱང་ད་ལྟ་བཙོན་པས་མ་བསྐྱབ་ན་དེ་དུས་སྒྲི་ས་གཡར་སའམ་སྟེར་མཁན་ནི་སུ་ཡང་མེད་པ་སོགས་བསྟོམ་སྟེ།

「然而，過去造下的罪業已經沒有辦法拋下，
那時只有正法和善行才能有所幫助，現在若不努力行善的話，
到時候是沒人可以租借或贈送給你的。」

མདོར་ན། ད་ལྟ་ནས་ཆོས་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད། ཆོས་དེའང་རང་གར་བཞག་པས་མི་ཆོག། རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་
དགོས། རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་ལ་བསྟོམ་དགོས། དེའང་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་འཆི་ཁར་རང་དགའ་ཞིང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ཆོས་
པ་རྣམ་དག་དེ་ཟེར་ནས་བྱུག་མཆོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདུག།

總之，從現在起，不修學佛法是不行的。
而佛法也不能就只是這麼隨便放著，還必須要將佛法結合到心中，
為了達到這個目的，我們要修行。這樣的修持獲得穩定之後，
能讓自己臨終時會感到歡喜，別人也會稱讚道：

「是個真修行人呀！」並且把你當作頂禮供奉的對象。

སུ་ཞིག་ཤི་སྐབས་ཨ་ཁ་ཁ། ག་ཤེད་གཅིག་ཆང་མ་ལོ་སྒྲིད་སྒྲ་མ་མཁུན་ཟེར་ནས་དེ་འདྲ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་དུ་འོང་བ་མ་
ཆོར་བ་དང་། རམ་ཞིག་ཤི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་འཆི་སྟམ་པ་དང་། རམ་འཆི་ཆ་མེད་གོ་ཡང་བརྟན་པ་མ་
ཐོབ་པས། རྒྱེན་རྒྱ་རེ་དང་འབྲང་པའི་དུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བས་སྟོ་བྱིད་ནས་ཆོས་འགལ་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་ཆོ་སྟོང་
མེད་པ་ཡིན་འདུག་པས།

我們常常都在說：「哎呀呀，某某人死了呢！」或是：
「某家發生不幸的事啦！」雖然嘴上這麼說，
卻不覺得這樣的事情也會很快發生在自己身上，
就算知道總有一天要死去，仍然覺得自己一時是不會死的。縱然瞭解
「不知何時會死」這樣的道理，卻沒有堅定的認識。
在遇到一些違緣，心被世間的幻象所欺矇的時候，
便會做出違背佛法的行為，這真是太沒腦子了。

དེ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཆ་ལྷན་ཟད། ད་ལྟ་རང་འཆི་བདག་སྒོ་བྱུང་ན་སླེབ་ཆར་བའི་ཆོད་དུ་འདུག་པས་ཟས་ཞོར་ལྟོ་གོས་སྟན་
གསལ་སོགས་ལ་བསམ་སྒོ་བྱུང་ལོང་མེད་དོ། སྟམ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཆས་ཀྱི་སྤང་ལ་བརྩུང་ཏེ། གཞན་
དག་སོས་དལ་དུ་འདུག་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཆས་སྒོ་ལ་བཀའ་བ་རྣམས་ལ་འདེད་དག་གི་སྟོང་ལ་ཅི་བྲན། འཆི་བ་ལ་
མི་འཇིགས་པ་ཨ་ཙ་མ་སྟམ་བའི་སྒོ་བྱུང་སྟུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱལོ། །

所以要想著：「過去一大半人生都已浪費。
現在閻羅王就快要來到門前，沒有時間再去想那些名聞利養了。
因此要趕緊讓身、語、意進到佛法的道路上。
看到其他人還在悠悠閒閒地待著，心裡盤算著過去、未來，
這些人心裡在想什麼呢？天啊，這些人難道不怕死嗎？」
要讓心不離這種緊迫的想法。

༄ གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི།

第三、業與因果

རྒྱལ་བས་ཆས་ཀྱི་སྤང་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྩ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་རོག་ཅིག་
རྟོགས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲིག་ཚུད་པ་ཙ་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་བས་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དག་བའི་རྒྱས་

བདེ་བའི་འབྲས་བྱ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལྟན་བསྐྱེད་པ་ལ་པལ་ཆེར་འདྲ།

在佛陀宣說的無邊法門中，業與因果是根本的義理，而且極為深廣，只有證悟一味的人，才能確定地明瞭業與因果，一般的人無法真正瞭解。但是總歸來說，就是善因會得樂果，惡因會得苦果。因果中，分為輪迴的因果以及解脫的因果這兩種。

དེ་ལ་འང་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་།

[輪迴的因果]

ཐར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཐོག་མར། འཁོར་བ་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་ཅ་བ་ལས་ངན་བསམགས་པ་ལ་སྤྱུག །
དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྤྱུག །དེ་འང་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སྤྱུག །མ་རིག་པ་འཕམ་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་གཉི་སྤྱུག་ཀྱི། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་གང་ལས་བྱུང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན། ལས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱིས་པན་གཏོད་ཅི་བྱེད་སོགས་མི་ཤེས་པར་སྤྱན་ཐེབས་སེ་བ། གཤམ་ཏེ་ལྷ་མས་བཤད་པ་འཕམ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་
གོ་བ་རྒྱུ་ཡང་ཕྱིན་མ་སྤོང་བའི་ཡུལ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ལྟར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡལ་ཡོལ་འདི་ཡིན་
པར་འདྲག །

首先，輪迴中的痛苦根源來自造作惡業，惡業的根源來自煩惱，煩惱的根源來自執著以自我為中心的無明。

而所謂的無明或一切煩惱根源的愚癡是什麼呢？

它是對於輪迴從何而來，輪迴的本質是什麼，

業與因果會帶來什麼樣的利益與損害等等，完全不瞭解，

處在一片黑暗中。雖然上師解說了，我們也透過聞思去理解了，

但是就如同想像著沒有去過的地方一樣，無法明確指出

「就是這樣」。這樣一個沒有知覺的念頭就是無明。

འདིས་ང་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ངར་བ་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་
སྐྱེས། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་འདྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་
ནམས་བྱུང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་འདྲ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲོ་འཚིག་། འཁོན་འཛིན་སོགས་བྱུང་ཞིང་། ཉོན་
མོངས་དུག་གསུམ་སོ་དེ་མེད་ན་ལས་བསགས་མི་སྲིད། ལས་མེད་ན་འབྲས་བྱ་མི་འབྲུང་བས། འཁོར་བར་འབྲུམས་
ཤེད་ཀྱི་ཅ་བ་དེ་གསུམ་ཅི་རུས་ཀྱིས་སྤང་དགོས།

由於這樣的無明，將一個不實際存在的「我」執著為「我」。由此，我們對於真實的道理，生起了許多懷疑等等顛倒錯誤的認識，並且依於自己的身體、財富產生了貪欲，然後又因此生起我慢、嫉妒、慳吝等各種煩惱。因為他人而生起瞋心，接著生起怒氣、仇恨等心理。如果沒有三毒煩惱，是不可能造業的，沒有業因，就不會有業果。因此，對於讓我們遊蕩在輪迴的這三個根本因素⁵，應該要盡力去斷除。

註5 指貪、瞋、癡。

འཁོར་བའི་ལས་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་བ་ཅུའི་ཆར་གཏོགས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་
སྐྱེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སྤང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་མ་ཟེན་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་དགེ་བས་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ།
མི་གཡོ་བའི་ལས་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ།

若歸納輪迴的業，有：

- 一、非福德業：屬於十不善業，會使人投生三惡道。
- 二、福德業：沒有求取涅槃的想法，透過布施等善行，使人投生至人道、天道。
- 三、不動業：由於帶有執著的禪定，而使人投生至色界、無色界。

མདོར་ན་ནམ་ཏོག་གི་བག་ཆགས་མ་ཟད་བར་དུ་ལས་བསགས་པ་རྒྱན་མི་ཆད་ཅིང་། དེའི་རྒྱས་པས་འཁོར་བའི་
འཁྱལ་སྤང་ཟད་མི་སྲིད་པས། ལྷན་ཟོབ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་སྤོམ་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་ལ་བཅི་སྤྲད་མི་དགོས་པར་སེམས་ངོ་
ཏོགས་སོ་སྐད་པ་ནི་བསྟན་པའི་ཆོས་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

總之，在還未滅除妄念的習氣之前，就會不斷地造業。
因為業的力量，輪迴的幻象是不可能消失的。
有些愚笨虛偽觀修空性的人，會說什麼自己已經證悟了空性，
再也不需要遵循因果的法則，這真是教法的大賊啊！

མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི།

十不善業

ཤེས་བཞིན་དུ་བསད་ན་སྟོག་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ་གྲོག་སྤར་ཚུན་སྟོག་བཅད་པ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་མ་བྱིན་པར་སྟོག་དུ་
བརྒྱས་པ། སྤོམ་ལྷན་དང་བདག་སོ་གཞན་ཡོད་པ་སོགས་ལུས་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། སྤྱུམ་མ་ནད་བྱ་ཅན་
སོགས་དུས་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་མའི་ཉེ་སྟོར་སྤྲ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁང་པ་སོགས་གནས་གྱི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང་བཤང་ལམ་སོགས་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་སོ་དེ་དག་ལ་མི་
ཆངས་པར་སྟོད་པ་བཅས་ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ།

身體上的三種不善業：

一、[殺生：] 若是有意識地殺生，則無分生命大小，包括殺害螻蟻昆蟲的性命。

二、[偷盜：] 別人沒有給予，就偷偷地取走他人的財物。

三、[邪淫：] 四種不清淨的行為：

- 1.非人而淫：不能跟已受戒律者以及他人的配偶行淫。
- 2.非時而淫：不能跟懷有身孕的妻子行淫。

3.非處而淫：不能在靠近上師、佛寺、佛塔等處行淫。

4.非禮而淫：不能在口腔、肛門等器官行淫。

ཤེས་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་སྤྲོ་བའི་རྩུབ། འཁོན་སེལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དགུག་ཆོག་སྤྲོ་བའི་ཕྱ་མ། རྒྱན་མ་དང་ཞར་
བ་སོགས་གཞན་གྱི་སྦྱོན་བརྗོད་ཅིང་དེའི་ཞེ་ལ་སོག་པའི་ཆོག་རྩུབ། དམག་དང་ཆོང་དང་བུད་མེད་གྱི་གཏམ་དང་། ལྷ་
སྒྲི་ཅིང་མོ་སོགས་ངག་འཆལ་ཏེ་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བཞི།

言語上的四種不善業：

四、謊言：有意識地說謊話。

五、兩舌：會引生怨恨嫌隙的挑撥離間。

六、惡口：說別人是小偷、瞎子，暴露別人的缺點而傷害他人的心。

七、綺語：閒聊戰爭、生意、女人，歌舞以及說玩笑話等等無意義的言談。

གཞན་གྱི་ཁོར་དང་བུད་མེད་སྤྲོ་བ་གསུམ་སོགས་ང་ལ་ཡོད་ན་སྤྲོ་བའི་བརྒྱབ་སེམས། གཞན་གྱི་བདེ་འགྱོར་ལ་མི་
དགའ་བའི་གཞོད་སེམས། ཆེ་སྒྲི་ཕྱི། ལས་རྒྱ་འབྲས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་ཡོད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་ལྷ་
བཅས་ཡིད་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་མི་དགེ་བ་བརྩུ་བོ་དེའི་ཆར་གཏོགས་བཅས་སྦྱོད་པའི་ནམ་སྦྱིན་གྱིས་
ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་ཞིང་།

心意上的三種不善業：

八、惡心：心裡想著要得到別人的財富、女人和名聲等等。

九、害心：看到別人幸福美滿，心裡感到不高興。

十、邪見：對於前世今生、業力因果、三寶功德等等完全不相信。

མིར་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་བཅད་པས་ཆེ་ཐུང་། མ་བྱིན་པ་སྦྱངས་པས་དབུལ་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་སྤྱི་བཟུལ་དུ་མ་སྤྱོད་
པས་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་མི་བྱེད། གཞན་བྱེད་པ་ལས་སྤྱོད། བྱས་པ་ལ་འགྱོད།

如果造作這樣加總起來形成的十不善業以及類似的不善業，果報就是投生至三惡道。就算投生為人，也會因為殺生而短命，因為不予取的偷盜而貧窮等等，產生很多痛苦。因此，這所有的不善業，我們自己都不應該去做，看到別人做不善業時要勸導，對於已經做了的不善業要心生懺悔。

十不善業的反面——十善業

མི་དགེ་བ་དེ་ལས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མི་བཅད་ཅིང་སྤྱོད་བསྐྱུ་བ། མ་བྱིན་པ་གཞན་ལས་མི་ལེན་ཞིང་རང་གི་ཟས་ནོར་སྤྱིན་
པ་བཏང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དོ་སྤྱོད་མེད་པར་བསྐྱུང་བ། བདེན་པར་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་བསྐྱུས་པ། ངག་འཇམ་པོར་
བརྩོད་པ། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ། གཞན་ལ་པན་སེམས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་
མཐའ་སྤྱད་དང་སྤྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བཅས་བཅུ་པོ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་
སྟེ་རང་ཡང་ཅི་རྣམས་བསྐྱུ་བ།

一、不殺生且救護生命。

二、不經過同意不會拿取他人的財物，並且將自己的食物、財富布施分享。

三、表裡如一地持守戒律。

四、說真實的話語。

五、調和因挑撥是非的言語而造成的不和。

六、言語溫柔。

七、[不綺語而言必及義。]

八、對於他人的美滿由衷隨喜。

九、對別人只有懷抱著利益的心。

十、聽到任何宗教與教派的功德，都不譏毀謾罵，相信佛陀的教導。

གཞན་ལ་འད་བྱེད་དུ་འདུག། བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བྱས་མཐོ་རིས་སུ་ཆེ་རིང་ཞིང་འགྱོར་པ་
ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།

自己要盡量去實踐這十善行，要鼓勵他人去實行，
也要隨喜已做的善行，這樣的結果，是投生善道，而且得到長壽、
大富等等，有許多利益。

無記業

འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ལས་ལུང་མ་བསྟན་སྒྲ་ཆོགས་པས་དུས་འདའ་བ་འདིས་
ཀྱང་ནམ་སྤྱིན་བཟང་ངན་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་མི་ཆེ་དོན་མེད་དུ་ཟད་པས་ནམ་གཡང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་བྱན་
པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་ས་དགེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བར་བྱ།

在行、住、坐、臥等各種沒有善惡的無記業當中度過時光。
雖然這不會產生善或惡的業果，卻也是虛度耗盡了此生。
因此不要任由自己耽溺與懶惰，要帶著正念與正知，
將所有時間用來行善。

སྤྲིག་པ་ཚུང་དུ་ལ་ཡང་བག་མེད་མི་བྱ་བར་འཛེམ། དུག་ཚུང་དུས་སྒོག་བཅད་པའི་དཔེ་བྱན་པར་བྱ། དགེ་བ་ཚུང་དུ་
ལ་ཡང་མི་བརྟམས་པར་བསྐྱབ། ཉན་འབྲུ་བསགས་པས་སྒྲོད་གང་བའི་དཔེ་བྱན་པར་བྱ།

惡業再小，也要不放逸地去提防。要想起微量的毒藥，
也能致人於死地的例子。善業再小，也要不輕忽地去達成，
要想起一顆顆青稞穀粒在器皿中漸漸積滿的例子。

[善趣八種功德]

གཞན་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཆོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པའི་རྟེན་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་འདྲ་ཞེས་
བྱུང་བསྐྱབ་དགོས་པས། གཞན་ལ་གཞོད་འཆེ་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་། མར་མེ་ཕུལ་ཞིང་གོས་སོགས་བྱིན་པས་
གཟུགས་བཟང་། ལྷ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བཀྱར་བསྟེ་བྱས་པས་རིགས་མཐོ་། ཡོན་ཏན་ཅན་
དང་ནད་པ་དབྱེ་པ་ཤོངས་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་འདོད་དགུ་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མངའ་དབང་སྤྱག་། དག་
དགེ་བ་ཁོན་བྱས་པས་ཆོག་བཅུན་། དཀོན་མཆོག་དང་པ་མ་སོགས་མཆོད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཟང་པོ་བཏབ་པས་
དབང་ཐང་ཆེ་། སྤྱིས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཤིའི་དབང་པོ་གཙོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སྤྱིས་པའི་ཕྱས་ཐོབ་། ཆོས་ལྡན་
ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་པན་གྲོགས་བྱས་པས་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཕྲེ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བསྐྱབ།

另外，為了在來生能夠得到積集廣大資糧的所依身，我們同時需要成就所謂善趣八種功德：

- 一、捨棄殺害其他眾生，所以能夠長壽。
- 二、供養燈燭、布施衣物等等，所以外貌端好。
- 三、對上師與法友不生我慢心且恭敬侍奉，所以出生高貴。
- 四、能滿足有知識的人，以及生病、貧窮等受苦之人的所需、所願，所以能夠富足。
- 五、只說良善的言語，所以說話會有權威。
- 六、供養三寶和父母等，且心懷善願祝福，所以能有威望。
- 七、喜歡大丈夫相並且解救生命免於閹割，所以能獲得男子之身。
- 八、不是為了履行宗教的義務而樂於利益幫助別人，因為這樣的力量，所以一切圓滿。

以上這些因素，要盡力去學習。

དེ་བས་འཁོར་བ་མི་འདོད་པན་ཆད་དེའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས་འདིར་བཤད་པ་སོགས་བསོད་
ནམས་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། སྟོན་པ་དམ་ཆོག་སོགས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཀྱི་དགེ་བ་ངོ་སྟོན་མེད་པར་བསྐྱབས་

ནས་རང་གིས་རང་མགོ་མ་གཡོགས་པར་བྱ།

因此，不願意繼續輪迴的話，
今後就要學習捨棄造成輪迴的不善因素，
和對於這裡所提到的有助於累積福德的善行，以及戒律、
誓言等等有助於解脫的善業，都要表裡如一地去實踐，
不要欺騙愚弄了自己。

[解脫的因]

ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་དག་ཞིག་ཡོད་
དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ། དེའི་རྒྱས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་
ཏྲག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་སྤྱིབ་པ་ལྟར་བསགས་པ་དག་
། ཕྱིན་ཆད་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་ལྷན་པར་བྱས་པས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐད་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་རིག་པའི་ངང་དུ་
གནས་པ་ལ་ཐར་པའི་མིང་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་སའམ། མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་
ཐར་པ་དང་ལྷན་འདས་ཐོབ་ཐེར་བ་མིན་ནོ། །

[至於]能夠解脫的因素，首先，
需要具有堅定而想要出離輪迴之心的清淨戒律。由此，
生起專心一意的禪定，之後則能以了悟無我的智慧，瞭解到無常、
苦、空性等的總體概念以及各別的特性。
過去所積聚的覆障都會因此而淨化，使得未來無法再發生業果，
於是輪迴的痛苦將完全終止而安住在離邊的明覺中，這種境界就叫做
「解脫」。所謂的獲得「解脫」與「涅槃」，
並不是指到了一個新的地方，或是成為一個完全不同的人。

མདོར་ན་དག་བའི་འབྲས་བྱས་བདེ་བ་དང་། མི་དག་བའི་འབྲས་བྱས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལས་པན་ཚུན་གོ་འཚོལ་
མི་སྲིད་དེ་ནས་དང་བྱ་བའི་ས་བོན་བཏབ་བ་དང་འབྲ། བསམ་བ་དཀར་ལ་སྦྱོར་བ་ནག་པའི་ལས། དགོན་མཚོག་
མཚོད་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གསོད་བ། ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་པན་དུ་རེ་ནས་དེག་བཅོག་དང་དན་སྤྲས་ལྟ་བུ། བསམ་བ་ནག་པོ་
སྦྱོར་བ་དཀར་པའི་ལས། གྲགས་འདོད་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས། འགྲན་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་སྦྱོང་། རོ་ཆ་ལ་སྐྱག་པའི་བཙུན་ཚུགས་
ལྟ་བུ་བརྒྱད་ནས་མི་དག་བ་ལ་གཏོགས་སོ་ཅོག་ཀྱང་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་དགོས་ན་དངོས་སུ་མི་དག་བར་འབྱུང་བ་
ནམས་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།

總之，善行的果是喜樂，不善行只會產生痛苦的果，
這兩者之間是不可能互相錯亂混淆的，
就如同種下青稞和麥子的種子一般。[此外，]
有動機良善而行為不善所產生的業，比如為了供養三寶而殺生，
為了幫助惡劣的對象而予以打罵；
還有動機不善而行為良善所產生的業，
比如為了求取好的名聲而建立所依⁶，為了與別人競爭比較而修學，
因為害怕丟臉而裝作清高等，所有這些間接地屬於不善的行為，
都應該有如看待毒藥一般地去斷除，更何況對於真正的不善呢！

註6 所依代表身、口、意的所依，包括佛像、佛經和佛塔等等。

དག་བ་རོམས་བ་དང་འགྲོད་བ་དང་། སྤྱིག་བ་ལ་བཤགས་བ་སོགས་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་ན་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་
རང་ལ་སྦྱིན་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་ཅིང་བསྐྱེད་བ་དུ་མ་ལོན་ཀྱང་བོར་སྦྱར་ཆུད་ཟོས་འགོ་མི་སྲིད།

如果炫耀或是懊悔自己的善行，
以及不能以懺悔等對治法來降伏罪惡，
那麼自己造下的業只會回報到自己身上，不會報應到別人身上。
這樣的業報，是經過許多劫數也不可能喪失或消盡的。

དེའང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུ་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་། ལས་རྣམས་འཕེལ་བ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། ཞེ་སྤང་
དག་པོས་སློག་བཅད་པ་དང་། བན་སེམས་རྣམ་དག་གིས་འཆི་ངེས་ཀྱི་སློག་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོན་པོ་ཆེ་ལ་འགྱུར་
ཆད་བརྒྱུ་མེད་ཅིང་། ཁ་ཞོར་ལག་ཞོར་གྱི་དགེ་སྤྲིག་ལྟ་བུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལོས་ལའང་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འཕེལ།

另外有一種情況是：在一開始的時候，只是一個很微小的業，
但因為業力具有增長和倍增的特性，
所以也許會因為強烈的瞋恨而殺生，
或者因為一念清淨的利益之心而解救了將死的性命，
而造成的極大業力倍數增長是難以測度的。就像隨口說說、
隨手做做的善惡，一個最小的因，也會上百上千倍地發展。

རང་གི་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀས་མ་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་འགོ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་བྱ་བ་ན། གཞན་ངེ་ལྟར་ངན་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་ཐབས་རྩ་བ་ནས་
མེད་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རང་སྒྲིན་ཁོན་ལ་བརྟགས་ཤིང་གཞན་ལ་དག་སྤང་གི་རྒྱ་སྐྱེད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་
གཅིག་ཡིན་པས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་པོ་ཆེར་གདམས་པར་མཛད་དོ། །

如果自己的心和行為都不去造作的話，
他人造的業是不可能沾染到我們心上的。
所以自己如果對佛陀所教導的因果道理能夠做取捨的話，
他人再怎麼惡劣，也根本無法將自己丟至三惡道中。
所以隨時隨地都只觀察自己的過失，擴大對別人的淨觀，這就是因果
[取捨]的關鍵，因此，噶舉傳承祖師們都非常重視地教導這個道理。

༥ བཞི་བ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

第四、輪迴過患

[地獄道]

ཆ་དཔྱལ་དུ་སྐྱེས་ན་རི་ཁྱུང་ཐམས་ཅད་ལྷགས་བསྐྱེད་མེ་ལྷེ་བྲག་ཏུ་འབར་བ། ལྷ་དང་མཆོ་ནམས་ཐངས་ཁྱེན་དང་
ཁོ་ལྷ། ཤིང་ནམས་ཀྱང་རལ་གྱི་སོགས་མཆོན་ཆའི་ཆར་བ་ཅན། གཅན་གཟན་དང་གཤེན་རྩེ་མི་བཟད་བ་དུ་མས་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་སྒོད་དབང་མེད་པར་གསོད་གཅོད་བྱེད་པ།

若投生到炎熱地獄，所有山谷都是燃燒著熊熊烈火的熱鐵，
所有的河流與湖泊都是銅漿熔液，所有的樹木都是刀劍，
並且下著兵刃之雨，
一刻也無法停歇地被許多恐怖的猛獸和閻王殺戮殘害。

དེ་ལ་འང་ནང་གསེས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐར་ཐུག་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཙོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་མི་ཤོད་དེ། དེ་གསུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་ནམས་ཁ་ནས་ཁྲག་སྐྱུག་ནས་འཆི་
བའི་ཉེན་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་།

在炎熱地獄當中，還分為八種炎熱地獄，
其中最終極痛苦的就是無間地獄，
這裡的慘痛是連佛陀世尊也說不下去的，若是講出來的話會有危險，
因為那些有著悲心的菩薩們會因此吐血而亡。

ཁང་དཔྱལ་དུ་སྐྱེས་ན་རི་ཁྱུང་ཐམས་ཅད་གངས་དང་ལྷ་འབྲུགས། ལྷ་དང་བྱ་ལྷག་གིས་ཤིན་ཏུ་གང་བས་བྱས་འཁོར་
ནས་དུམ་བུ་ཆལ་པར་གས་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་ལོ་གངས་བྱེ་བ་དུང་ལྷ་རང་རང་གི་ཆོ་ཆད་མ་རྩོགས་བར་ཡང་ནས་

ཡང་དུ་འཆི་ཞིང་སྐད་ཅིག་ལ་དེར་སྐྱེས་ནས་སྤར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉི་འཁོར་བ་ནམས་ལ་འང་སྤྱག་
བསྐལ་དེ་མཚུངས་ཡོད།

若投生到嚴寒地獄，所有山谷都是雪和冰，
由於冷風和暴風雪而極度嚴寒，使得身體僵冷且凍裂成塊、成碎片。
直到上萬、上億年自己的壽命完結的那一天為止，都要一而再、
再而三地這樣死去，然後剎那間又在嚴寒地獄活了起來，
馬上又會遭受痛苦。近邊地獄以及孤獨地獄等等的痛苦，
也和此同樣劇烈。

[餓鬼道]

ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་ན་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཐས་སྒོམ་གཏན་ནས་མི་རྟེན་ཅིང་བཤེས་སྒོམ་ཆེས་ཆེ་བས་སྤབས་ལུད་སོགས་
འཆོལ་ཡང་མི་ཐོབ་པར་ངལ་ཞིང་ཐང་ཆད། གོས་མེད་པས་དབྱར་ཆིག་། དགུན་འབྲུག་། ཆར་བ་བབ་ན་མེ་སྟག་བབ་སྟེ་
ཆིག་སྤང་འབྱུང་། ཚུ་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་། རུས་ཆིག་འཁོག་པས་མེ་ལྷེ་འབྱུང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དབྱར་བཟུང་
ནས་ཏྲག་ཏུ་དེག་བཅོག་བྱེད། ཆེ་ཆད་མི་ལོ་སྟོང་པས་བཅོ་ལྔ་ཐུག།

若投生到餓鬼道，永遠都得不到一點飲食，由於太飢餓，
連想要找痰和鼻涕都找不到，因此極為辛苦疲累。他們沒有衣服，
所以夏天會曬傷，冬天會寒冷，下雨的時候，
覺得有如下火一樣地感到燒灼，看到的水都是膿血，
關節扭曲且噴出火舌。他們將對方都視為敵人，總是相互打鬥，
壽命等同人壽的一萬五千歲。

[畜生道]

དུད་འགོ་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་ཆང་གི་སྤང་མ་ཙམ་ཡོད་དེ་གསོན་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ། ཉག་ཏུ་འཛིགས་སྒྲག་གིས་མནར། རྒྱབས་ཀྱིས་ཁྱེར་བས་ངས་མེད་དུ་འབྱམས། ཁ་འཁོར་བ་རི་ལ་གནས་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་དག་བྱུང་དོགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད། གཅིག་གིས་གཅིག་གསོད། མིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚོ་བཞོལ་དང་ཉ་ལྔ་གས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསོད་བ་སོགས་སྤྱན་ཅིང་གཏི་ཐུག་བའི་སྤྱིང་དུ་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡོད།

[大部分的畜生是]在大海中， 數量有如發酵的酒糟，
而且活生生地一個吃著另外一個。牠們總是處在恐懼中，
被海浪沖擊沒有方向地飄蕩著。少部分的畜生在陸地上，
牠們從未放心， 總是懷疑著敵人會來侵犯且互相殺戮。
被人類所主宰的動物必須耕作， 或是因為肉和皮毛而被殘殺。
牠們癡呆又愚昧，
再加上遭受的冷熱等等痛苦和地獄餓鬼的眾生是差不多的。

[天道]

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སྐབས་བདེ་བས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་མི་བླན་པར་ཆེ་ཡུད་ཀྱིས་ཟད་ནས་ལྷ་འི་ལྷགས་ཀྱི་ཞག་བདུན་གོང་དུ་འཆི་ལྷས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་ཞིང་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མཐོང་ནས་པམ་ལྷུང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ཉ་ཁྱེ་ཆན་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་མཚུངས། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་ཟད་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཉམས་ཏེ་རིམ་བར་འོག་ཏུ་ལྷུང་།

欲界的天人沈溺在暫時的快樂中而不思佛法，
壽命不知不覺就過了。[從死前的]天界七日開始五衰相現，
並且會看到自己將會投生的地獄等處， 飽嘗著墮落的痛苦，
有如魚在熱沙上掙扎。四禪天和無色界的眾生，
在自己的善業耗盡之時， 也會因為禪定的減弱而逐漸向下墮落。

[阿修羅道]

ལྷ་མིན་ནམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་འི་དབལ་ལ་སྤང་བའི་སྤྲལ་དོག་གིས་གཡུལ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཁོན་གྱིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་ཚོས་ལ་མི་དགའ་བས་གཡུལ་པམ་སྟེ་གསོད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲལ་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

阿修羅天生就瞋妒天人的榮華富貴，只知道與天人爭鬥，
因為福德力微弱，不喜歡佛法，
所以戰敗而飽嘗著被殺傷的極度痛苦。

[人道]

མིའི་གནས་འདིར་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྤྲལ་བསྐལ་གྱིས་སྤྲལ་ཁས་བྱེད་བ་ལྟ་བུ། ཆས་བའི་སྤྲལ་བསྐལ་ར་མོ་བྱ་སྟོར་བ་ལྟ་བུ། ན་བའི་སྤྲལ་བསྐལ་ཉེས་ཅན་བཅོན་དོང་ན་བཅུག་བ་ལྟ་བུ། འཆི་བའི་སྤྲལ་བསྐལ་ཤ་བཅོན་གཤེད་མས་བདས་བ་ལྟ་བུ་ཡོད།

人道的眾生首先會有出生的痛苦，有如幼鳥被老鷹抓走一般；
[然後有]衰老的痛苦，有如駱駝丟失了孩子一般；
生病的痛苦有如罪犯被關進牢房一般；死亡的痛苦，
則有如被劊子手追殺的獄中仇敵一般。

[出生的五種痛苦：]

དེ་རེ་རེ་ལ་འང་སྤྲལ་བསྐལ་ནམ་བུ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཏེ། ཟུག་རྩ་བཀ་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་སྤྲལ་བསྐལ་དང་ལྟན། ཉོན་མོངས་སྐྱེད་འཕེལ་ས་བོན་ཟུག་བས་སྐྱེ་བ་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྟན། སྐྱེས་བ་ལས་ཆ་ན་འཆི་སོགས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་སྤྲལ་བསྐལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། ཉོན་མོངས་བ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་དེ་ཡི་ལས་བསགས་བས་སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དབང་མེད་དུ་འཛིག་བས་སྤྲལ་བསྐལ་ལ།

以上每一類痛苦中都各有五種痛苦：

一、出生之苦：伴隨著劇痛而出生。

- 二、生處惡劣之苦：引生增長煩惱的種子已經紮根。
- 三、生是苦的基礎：因為有「生」，所以隨之而來的就會有老、病、死。
- 四、生是煩惱的基礎：煩惱日漸增長且因此而造作罪業。
- 五、出生便無法自主地壞滅之苦：一剎那間就會發生無常。

衰老的五種痛苦：

ཁ་དོག་ཉམས་པ་། དབྱིབས་ཉམས་པ་། མ་བྱ་སྟོབས་ཉམས་པ་། དབང་པོ་ཉམས་པ་། འོངས་སྡོད་ཉམས་པ་
“བཅས་ལྔ་པོས་ནས་བ་སྤྱག་བསྐྱུལ།

- 一、容色衰退。
- 二、形體枯槁。
- 三、氣力衰減。
- 四、五根退化。
- 五、受用減少。

生病的五種痛苦：

སྤྱག་བསྐྱུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་། ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱད་དབང་མེད་།
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་བསྟན་པའི་དབང་མེད་། རྟོག་གི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བར་ཉེ་བས་“ན་བ་སྤྱག་བསྐྱུལ།

- 一、痛苦和心裡的不舒服增加了。
- 二、身體自然地改變。
- 三、無法享受令人愉悅的事物。
- 四、想遠離令人不悅的事物卻做不到。
- 五、生命漸漸接近尾聲。

死亡的五種痛苦：

འོངས་སྤྱོད། དབང་ཐང་། འཁོར་གྲོགས། རང་ལུས་དང་ཡང་བྲལ་ཅན། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་དང་
བཅས་པ་ནས་འཆི་བས་ཤི་བ་སྤྱག་བསྐྱལ།

- 一、離開財富受用。
- 二、離開權勢。
- 三、離開親屬友伴。
- 四、離開自己的身體。
- 五、心裡感到極度哀傷。

求不得苦：

གཞན་ཡང་ཕྱིག་སྤྱག་གཏམ་ངན་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་དཀའ་ལྷན་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཟས་ནོར་སྤྲན་གྲགས་
སོགས་འདོད་པ་ཐོག་དུ་མ་འཁལ་བ་མེད་པ་བཅའ་གྱིས་མི་རྟོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ།

雖然我們不顧罪惡、痛苦、詆毀，非常辛苦地追求飲食、財富、名聲等等，卻還是得不到自己想要的。

患失之苦：

དག་བྱང་དོགས། རྒྱན་མ་བྱང་དོགས། བཅན་པོས་འཕྲོག་དོགས། སྐར་མ་ལ་ཞྭ་བ་མོ་ལ་ལྷམ་བྱེད། ལས་དང་བྱ་བ་
མང་པོས་ངལ་ཞིང་དུ་བ། མ་འཁྱོངས་དོགས། མ་རྟོག་དོགས་པའི་སེམས་ཁལ་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱོད་གིས་མི་འོངས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ།

懷疑是不是有敵人、小偷來了，懷疑強盜會來搶劫；
披星戴月地工作，以霜為履地辛勞，事業過多以至辛苦疲勞；
擔心無法持續保持，擔心發生不好的事情。

愛別離苦：

ཕ་མ་སྤྱན་རླབས་ལོངས་སྤོངས་སོགས་མེད་ཐབས་མེད་པ་དང་བུ་ལ། མངའ་ཐང་དང་ལོངས་སྤོངས་ཉམས། རྗེ་ཚན་པོ་ཆེ་སྟོར་
བརྒྱུ་ཤོད། ལས་སྤྲོས་ཉམས་པའམ། དྲག་དོག་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་པ་བཏབ་པས་སེམས་ཁལ་འབྱུང་བ་སོགས་
འདོད་པ་དང་བུ་ལ་བཞི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ།

離開了自己不能沒有的父母、兄弟姐妹、眷屬、弟子等等，
權勢和財富終將衰敗，損失龐大的財產，
擔心在工作上不小心做錯事或是受到嫉妒者的毀謗。

怨憎會苦：

ནད་དང་དགྲ་གྱོད་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ། གསོད་པའི་སྲོག་ཆགས། མི་ཁ་གཏམ་ངན། བན་ལན་གཞོད་སྤྱེལ་འཁོར་གྱིས་
ལོག་སྤྱོད་སོགས་མི་འདོད་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་སྟེ་བརྒྱུད་པོ་དེ་གཙོ་བོ་མི་ལ་ཡོད་ཅིང་།

疾病、敵人、官司、王法的制裁，被人殺害，謠言中傷，
幫助別人反而惹來災害，親眷混淆真相等等。
以上八苦主要是人類會有的痛苦。

མདོར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མི་ལའང་ན་ཆ་གཏམ་ངན་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་ཆེ་དང་ལོངས་
སྤོངས་ཞི་གནས་སོགས་གནས་སྐབས་བདེ་བདེ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱར་དུ་མི་རྟག་པས་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་དེ་གཉིས་
ཀའི་གཞིའམ་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ནི་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་ཤེ།

總之，[眾生有三苦：]

一、苦苦：三惡道以及人道、天道的眾生，會經驗到疾病、謠言等
苦。

二、壞苦：生命、財富、禪定等，眼前看來似乎是快樂的，但是很快

就會產生無常的變化。

三、行苦：以上兩種痛苦的基礎和容器，即是近取⁷的五蘊。

註7 近取：即近因、親因，能不斷引生、持續維持自身者。

ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་འབྱུང་ས། འཁོར་བའི་གནས་མཐོ་དམན་གང་དུ་
སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གྲོགས་འཁོར་གནས་
སྐབས་བདེ་འགྱོར་རི་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་ནའི་གཡོས་ཡིན་པས་སྤྱགས་ནད་ཅན་ལ་ཟན་བྱིན་པའམ།

五蘊會產生所有三界的痛苦，
因為不論投生在輪迴的高處或低處，都無法超越三苦的本質。
雖然眼前的住處、身體、財富、朋友、
親眷等等看起來再怎麼快樂富足，都只是長養痛苦的事物，
這就像是給嘔吐的人食物，
或是前往刑場的罪犯去參加劊子手所舉辦的宴會一樣。

གསོད་སར་ཁྱིད་པའི་བཙོན་ལ་གསོད་པའི་གཤེད་མས་དགའ་སྟོན་སྟོབ་པ་ལྟར་ཞེན་པ་གདིང་ནས་ལོག། འཁྱི་བ་ཅད་
ནས་ཆོད། འདོད་པ་ཆང་ནས་ཞིག་སྟེ་ཉེས་དམིགས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཐར་པའི་བན་ཡོན་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་བསམ་ནས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

我們應該要從內心深處感到厭離，從根斷除貪戀，
摧毀欲望的基石，大力地思維與以上過患相反的解脫的利益，
並致力於修學成就菩提的方法。

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་སྟོན་འགྲོ་བཞི་པོ་དེ་སྤྱིར་ཁྱིད་རིམ་ཀྱན་ནས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་མཉམ་མེད་དྲགས་པོས་རྩོ་བོ་
རྩེའི་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ནས་ཁ་བསྐྱང་བཀའ་ཕྱག་ཚུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་མཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་བཞི་ལ་རྩོ་

བུས་ཅུང་ཟད་མ་འོད་ན་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་སྒྲོན་ལས་མི་འོང་།

其實很多教言當中都提到了這四共加行，但是這裡的內容，是無比達波拉傑[岡波巴大師]依據阿底峽尊者傳下的「三士夫道次第」所做的補註。由此噶當派和大手印這兩個體系，有如雙河匯流般地融合為一。對於這四共加行，若不能稍稍紮實地去實踐的話，那麼所有正行的修持，只會是助長了世間八法。

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་བ་ལ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་བྱེད་པ་ཀུན་ཆེ་འདིའི་འཁྲི་བ་མ་ཆོད། འདོད་པ་ལ་སྒོ་མ་ལོག་པ་གཉེན་གྲོགས་འཁོར་གཡོག་ལ་ཞེན་ཆགས་མ་སྦངས། ཐམས་གོས་གཏམ་གྱི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སོང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་གནད་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་འཛོལ།

一切佛法的根本，在於放下對此生的貪著，但是現在很多修行者，由於沒有斬斷對此生的貪戀，沒有對貪欲心生厭離，沒有斷除對於親人、朋友、眷屬、僕從的貪著，而且一點也放不下自己對於食物、衣著、名聲的欲求，所以無法達成善妙行持的關鍵要點，使得佛法 and 自心背道而馳。

ཆོས་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཁ་བྲི་མ་བྲི་མི་ལྟ་བུ་བར་སྐྱབ་པ་བྱས་ཡུན་གྱི་ལོ་ཟླ་བསྐང་། རང་སྦྱོན་མི་བརྟག་པར་གཞན་སྦྱོན་བརྟག་པོའི་ཏན་ཅུང་ཟད་རེས་རྒྱུད་ཁེངས། རྟེན་བཀུར་དང་འདུ་འཛི་ལ་སེམས་ཤོར། དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་བརྗོད་བྱ་བ་མང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་སྐྱམ་ཡང་བྱུང་དོན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དེ་ཐོག་མ་ནས་མི་རྟག་པ་མ་བློ་བྱས་སྒོ་བྱེད་པས་ལན།

不去觀察修行後煩惱有沒有減少，只是去計算自己修行了多少年月；不看自己的過錯，

只看別人的過失；有一點功德就心生驕慢，
一下就迷失在恭敬利養和花花世界中；
很多時候都在說著無意義的閒談；
雖然想要同時達成佛法和世俗的目標，卻一個也沒完成。
這是因為一開始就不思維無常的道理，使得心變得油滑狡詐了。

དེས་ན་རྒྱལ་བ་འགྲོ་ཁྱད་པ་སྤྱོད་ཆོས་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་སྡོན་འགྲོ་ཟེའ། །ཅེས་གསུངས་གདའ་བས་སྡོན་འགྲོ་བཞི་པོ་
འདི་རྒྱུད་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་སྦྱོས་ན་དེང་སང་གི་དུས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་བསྟེན་སྦྱབ་ཐེམ་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དགའ་
བར་སྤང་། རང་རྒྱུད་ཐ་མལ་དུ་ལུས་པའི་བྱས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རང་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་ཡིན་འདུག །

尊勝的直貢巴曾說：「前行比正行還要甚深。」就如大師所言，
這四加行若能在心中稍稍生起的話，
也比近來很多人說自己圓滿修念了四部密續，還更令人歡喜。
讓自心流於庸俗的無數修持，只是在自欺欺人，浪費人生而已。

མདོར་ན་དེས་འབྱུང་ཅུང་ཟད་ཞིག་མ་སྦྱོས་ཟེད་པ་ཀྱུན་རེ་ལ་ལུད་གསོག་རོག་རྒྱང་བ་རེད་འདུག་པས་འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་རེ་བསམ་ནས་སྒོ་སྤྱོད་ཅེས་ཀྱང་བསྟུང་བར་འཆོལ།

總之，若不生起一點出離心，
這樣的修行人也只能算是在山上堆積糞便罷了。所以，
要思維輪迴的痛苦以及不知何時將死，盡量去減少紛亂的心緒。

དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་དུས་བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་ནས་དད་པ་འགྲིབ་པར་གསུངས་པ་སྤྱོད་རང་ལ་བདུད་ཞུགས་
པའི་ཉགས་སུ་སྒྲ་མ་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་གྱི་སྟོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཟེད་སྤྱིའི་དན་སྟོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཐ་མལ་

གྱི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་བཙུན་འབྲས་ལྟོད་པ་དང་། འདོད་ཡོན་རང་དགར་སྤྱོད་པ་དང་།
དགོན་མཆོག་ལ་མོས་གུས་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་པས།

經典中說，在修學正法的時候，會因為魔障而退失信心。
自己著魔的徵兆，就是思量上師、善知識的過患，
只是注意到大多數修行者的過失，與庸俗的人為伍，
讓修持的精進變散漫，放任享受著欲樂，不再虔誠恭敬三寶。

ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ། ཆོས་བྱེད་རྣམས་ལ་དག་སྣང་སྤྱེད། བ་རོལ་པོ་ངན་པར་མཐོང་བ་དེ་རང་ཉིད་
ལས་མ་དག་པའི་ཉུགས་ཏེ་གཏོང་བ་ནི་མ་ཅན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་དཔེ་བླ། མ་མལ་བ་དང་མི་འགྲོགས། དེའི་དག་ལ་
མི་ཉན། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བླན་པར་བྱ་དགོས།

[這個時候，]需要思維上師和三寶的功德，對修行人生起淨觀。
看到對方的缺失時，知道這代表自己的業不清淨，
想著有如髒臉映照在鏡子上的比喻。不要和凡俗的人為伍，
也不要聽他們的話，還要想著欲樂的過患。

སྤྱིར་དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅིའང་མི་སྤྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོན་ཏུ་དད་པ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་འང་
ད་བྱེ་བ་མང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སྤྱིང་ནས་གུས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདྲ། སྤྱི་ཤིའི་འཕོ་འགྲུར། ནད་གཏོན་སྤྱོད་པར། གོང་
མའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་རབས་ཐོས་པ་རྣམས་དད་པ་སྤྱེ་བའི་སྤྱོད་ཡིན་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དེ་དག་ཡིད་
ལ་བརྩིས་བགྲང་གིས་དད་པ་སྤྱེད་དགོས།

一般而言，若沒有信心，善功德是一點也不會生起的。
在修學一切法之前，要先有信心。信心有很多種分類，
由於理解而相信和由衷地恭敬，含攝了一切。遭遇生死變遷、疾病、

非人的違緣時，聽聞祖師傳記和佛陀本生故事，都會讓人生起信心，所以應該藉由每天反複在心中思維以上的內容，讓信心生起。

ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་དུས་སུ་དད་པ་ཆེ་ཆེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བཤམ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཆེ་ཡོད་ལ་དེ་ནས་མེད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་འདོད་ཐོག་བྱུང་བའམ་ནད་གདོན་སོགས་རྒྱུན་པར་གྱིས་གཅེས་དུས་དད་པ་ཆེ་ལ། རྗེས་ནས་མེད་པ་དང་།

有些人與上師在一起的時候信心滿滿，一旦與上師分開，就什麼都忘了。或者，在面臨違緣的時候有信心，之後又沒有信心了。得到想要的法教和東西，或是遭遇生病、魔障等違緣的時候就信心充滿，過了之後就沒什麼信心。

རྩ་བའི་སྒྲ་མ་གཅིག་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་གཅིག་ལ་སྤྱིར་ཕུར་བཙུགས་པའི་དད་པ་མེད་པར་གཅིག་བཞག་ནས་གཅིག་གིས་དགའ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ནམས་སྤངས་ནས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོས། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ་སོང་བར་ནང་དུ་ཉམས་ལེན་རེ་མཛོད་དང་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་རེ་འཆར་དུས་གདམས་ངག་དེ་ཟབ་པར་གོ།

對一位根本上師、一門甚深教法沒有由衷地建立起堅定的信心，總是放下一個又喜歡上另外一個地棄此就彼，這樣的行為是應該要斷除的。如果能夠以不變的堅固信心，不去向外追求，時時向內修持。有朝一日，在心中能夠稍微感受到佛法的功德時，就能瞭解到這些教導的深奧了。

དེས་ཚོས་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲི། དེ་ཙ་ན་ལྷ་མའི་བཀའ་འདྲིན་འདྲིན་པས་མོས་གྲུས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་འབྱུང་། དེས་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མ་འབད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་འདུག །

這樣的瞭解，會讓自己生起對法的確信，到了那個時候，
會想起上師的恩德而自然地生起虔敬之心。這樣的虔敬之心，
將能無需刻意努力地任運成就一切修道上的功德。

四不共加行

第一、皈依與發心

[皈依]

ཕྱིན་ནས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱན་འགྲོ་བཞིའི་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ་ནི། ས་སྤྱོགས་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། མནན་ན་ནེམ་བཏེགས་ན་སྤར་བྱེད་བ། ལྷ་ལྔ་ནེའུ་སེང་མེ་ཏོག་དུ་མས་གང་བའི་
དབུས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཚུ་མཆོ་ལྷའི་བྱ་སྐད་སྤྱན་སྤྱོག་པ་དུ་མས་གང་བ། མཆོ་དཀྱིལ་དུ་དཔག་
བསམ་སྤྱོན་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་གིས་དུད་བ།

四不共加行的一開始，是修持皈依的觀修次第：

在步步綿軟，踩踏後立即鬆彈回來的遼闊清淨廣大平原上，長滿了青青翠綠的草，花朵繁茂盛開。在草坪中間有一池充滿八功德水的湖泊，處處是天鳥悅耳的鳴叫，在湖的中央有一株由珍寶所形成的如意寶樹，樹葉茂密、果實累累、花團錦簇。這株如意寶樹有如傘一般分成五個部分，有主要的枝幹以及四個分枝。

སྤྱོད་པོ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་སྤྱོགས་བཞིར་དབུས་ལྔར་བྱེད་པ་གདུགས་ལྷར་འབྲིལ་བའི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་བར་སེང་གི་
བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི། ལྷ་རྩས་ཀྱི་གོས་རིན་ཐང་མེད་པས་བཀའ་བའི་སྤྱོད་དུ་པར་འདབ་མ་སྤྱོད་
ལྷན་དང་ལྷ་བ་ཉ་གང་བའི་དབུས་སུ། རོ་བོ་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ནམ་པ་དོ་རྩི་འཆང་སྐྱ་མདོག་མཐིང་སྤྱན་སྤྱོན་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ལྷ་བྱ།

在主要樹幹的正中央，有八隻獅子抬著的寶座，
寶座上覆蓋著無價的天人綢緞，綢緞上面有一朵千瓣蓮花，

蓮花上有滿月座墊。在月墊上坐著根本上師，
雖然本質是自己的根本上師，但是外相上示現為金剛總持。

ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་གསེར་གྱི་རྩོ་རྩེ་དང་གཡོན་དབུལ་གྱི་བྲིལ་བུ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོལ་ནས་འཛིན་པ། ཞི་
བའི་གཟིགས་སྒྲུངས་ཅན། དབུ་རྒྱན་སྒྲན་རྒྱན་སོགས་ཞི་བའི་ཆས་བཅུ་གསུམ་རྩོགས་པ། དར་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྟོད་
གཡོགས་དང་དམར་པོའི་ཤམ་ཐབས། ཞབས་རྩོུའི་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྦྱ་གཟི་
མདངས་འོད་དུ་འབར་ཞིང་ཐུགས་དགུས་པ་ཆེན་པོས་དགོངས་པ། །

上師全身湛藍有如秋日的天空，一面二臂，
右手拿著黃金的金剛杵，左手握著銀質的搖鈴，兩手交叉放在胸口，
眼神平靜祥和，佩戴著頭冠、耳飾等寂靜本尊的十三種裝飾，
穿著各種綾羅綢緞縫製而成的上衣以及紅色的下裙，雙足結跏趺坐。
這相好莊嚴之身，風采照人、光輝燦爛，上師心意歡喜且垂顧。

དེའི་དབུ་གཙུག་ནས་ཡར་ལ་རེམ་པ་བཞེན་བརྒྱ་ཉིད་ཁྱེད་དབང་གོ། མི་པམ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བདུད་འདུལ་རྩོུའི།
ཆོས་གྱི་འབྱུང་གནས། བྱང་ཆུབ་རྩོུའི། ཆོས་གྱི་དོན་གྲུབ། ཡེ་ཤེས་རྩོུའི། ཡེ་ཤེས་སྦྱིང་གོ།

在上師的頭頂由下而上垂直排列著噶舉傳承祖師，分別是：
[第九世大司徒仁波切]貝瑪寧杰旺波、[第十世夏瑪仁波切]
米滂確竹嘉措、[第十三世噶瑪巴]堆督多傑、[第八世大司徒仁波切]
確吉炯內、[第十二世噶瑪巴]蔣秋多傑、[第八世夏瑪仁波切]
確吉敦珠、[第十一世噶瑪巴]耶謝多傑、[第七世夏瑪仁波切]
耶謝寧波、

ཚས་དབྱིངས་དོན། ཚས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་། དབང་ཕྱུག་དོན། དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་། མི་བསྐྱོད་དོན། སངས་རྒྱུ་
མཉན་པ། ཚས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུག། འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ། མཐོང་བ་དོན་ལྷན། རིག་པའི་རལ་
གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བཀའ་སློང་དབང་པོ།

[第十世噶瑪巴]確映多傑、[第六世夏瑪仁波切]確吉旺秋、
[第九世噶瑪巴]旺秋多傑、[第五世夏瑪仁波切]袞秋衍拉、
[第八世噶瑪巴]米覺多傑、[第一世]桑傑年巴、[第七世噶瑪巴]
確札嘉措、[第一世嘉察仁波切]巴究敦珠、蔣貝桑波、[第六世噶瑪巴]
通瓦敦殿、日佩若吉、[第五世噶瑪巴]德新謝巴、[第二世夏瑪仁波切]
卡覺旺波、

འོམ་པའི་དོན། གཡུང་སྟོན་དོན་དཔལ། རང་བྱུང་དོན། ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ། གྲུབ་ཆེན་པ་གྱི། སྟོམ་བྲག་བསོད་
ནམས་དོན། འབྲོ་མགོན་རས་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གྲགས། དུས་གསུམ་མཁུན་པ། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ། རྩེ་བཙུན་མི་
ལ། མར་པ་ལོ་རྒྱ། མི་ཉི་ཤ། ལ་བ་རི། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱུག། ས་ར་ཏ། སྟོ་གྲོས་རིན་ཆེན། དོན་འཆང་རྣམས་ཐོ་
བཅེགས་དང་།

[第四世噶瑪巴]若佩多傑、雍敦多傑貝、[第三世噶瑪巴]
讓炯多傑、鄔金巴仁千貝、[第二世噶瑪巴]大成就者巴希、
彭札蘇南多傑、有情怙主大布衣桑傑嘉、[第一世噶瑪巴]杜松虔巴、
無等達波[岡波巴]、尊者密勒日巴、大譯師馬爾巴、梅紀巴、
夏瓦日、聖者龍樹、薩惹哈、羅卓仁千，以及金剛總持在最頂上。

དེའི་བར་སྐད་གི་ནམ་མཁའི་ཆ་དང་མཐའ་སྐོར་དུ་འཇམ་གྱིང་རྒྱན་བྱས། ཉི་ལོ་རྒྱ་ལོ། འབྲི་འབྲུག་ཆའ་སྟག་སོགས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱིན་བཞིན་གཉིབས་ནས་བཞུགས་པ།

在上師周圍的天空中，圍繞有世間的六莊嚴以及帝洛巴、那洛巴、直貢、竹巴、采巴、達龍等印、藏所有學修兼備的上師們，有如密佈的雲朵一般安坐在周圍。

དེའི་ཤར་གྱི་ཡལ་གར་པད་ཉི་འཇི་སྟེང་དུ་རྫོ་ཇི་པག་མོ་ལ་བདེ་དགེས་གསང་གསུམ། སྒྱུ་ཐོད་གདན་གསུམ། དག་གཞོང་འཇིགས་གསུམ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དུག་གི་ཡི་དམ་ལྷ་རབ་འབྱམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ།

在[前面]東方的樹枝中，蓮花、日墊、屍體上，有金剛亥母以及勝樂金剛、喜金剛、密集金剛等三尊，大幻化網、佛頂金剛、四金剛座等三尊，黑敵作怖金剛、六面作怖金剛、大威德金剛等三尊，以及時輪金剛等等四部和六部密續的本尊聖眾等，有無量本尊聖眾圍繞在主尊周圍。

གཡས་གྱི་ཡལ་གར་སང་ཁྱི་པད་ལྷན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུ་བྱ་བ་པ་ལ་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅ་སོགས་སྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ།

右邊的樹枝中，獅子寶座蓮花月墊上，有我等教主世尊釋迦牟尼佛，周圍有賢劫千佛等等十方一切諸佛圍繞。

རྒྱབ་གྱི་ཡལ་གར་དམ་པའི་ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་གསང་སྔགས་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང་བཅས་པ་སྟོགས་བམ་གྱི་རྣམ་པ་གསེར་གཞོང་ཁ་ཆེན་མེ་རང་ལ་བསྟན་ཞིང་ཡུ་ལི་ཀླ་ལིའི་རང་སྤྱོད་དེར་སྟོགས་བ།

後方的樹枝中，有正法十二部經⁸，尤其有著大乘密續的經典，以貝葉經書的形象展現。朝向前方的是經書前端燦爛的金色書標，

且經典自己嗡嗡地發出「阿利、噶利⁹」的聲音。

註8 十二部經：又稱十二分教，佛經依體裁及含義歸納為十二類，包括：契經、重頌、授記、諷誦、自說、因緣、譬喻、本事、本生、方廣、論議。

註9 阿利、噶利：藏文元音字母組和輔音字母組，象徵智慧與方便。

གཡོན་གྱི་ཡལ་གར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་སོགས་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་བརྒྱུད། སྐལ་བཟང་གི་སེམས་དཔལ། མཆོག་ཟུང་།
ཀུན་དགའ་བོ། གནས་བརྟན་བརྩུག་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགེ་འདུན་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དཔག་མེད་བཞུགས་
པ།

左邊的樹枝中，有三部怙主¹⁰等等八大菩薩、賢劫的菩薩、
二勝¹¹、阿難陀、十六羅漢等等無量大小乘的僧伽、
菩薩與聲聞聖眾。

註10 三部怙主：文殊菩薩、金剛手菩薩、觀世音菩薩。

註11 二勝：舍利佛和目犍連。

འོག་གི་བར་མཆོམས་སུ་རྩོམ་པའི་ཅན། རང་བྱུང་མ། དུག་བཞི་པ། དུག་དུག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་
སྦྱོང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་བཞུགས་པའི་མདུན་ངོས་ས་གཞིར་རང་ཉིད་འཁོད་པ།

寶樹下面的空間中，有著以金剛黑袍護法、自生王母、
四臂瑪哈嘎拉、六臂瑪哈嘎拉為主的不可思議無量智慧護法、勇父、
空行。

དེའི་གཡས་སུ་ཅ་བའི་པ། གཡོན་རྩ་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་མཁའ་བྲལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། བྱང་
པར་དུ་སྤང་བའི་དགྲ། གནོད་པའི་བགེགས། ཐོག་མེད་ནས་ལ་མཁོན་ལན་ཆགས་ཟུག་པའི་འདྲེ་གདོན་འབྱུང་བོ་
ཐམས་ཅད་ཁྲིམ་འཆོགས་སུ་འཁོད་པ་རྣམས་གྱི་འདྲན་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་བྱས་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་གྱུས་པའི་
ཐལ་སྦྱར། ཡིད་གྱུས་པའི་དད་མོས།

在聖眾前方的大地上是我們自己，和以自己右方的父親、左方的母親為首的遍虛空際的眾生，尤其是[自己]瞋恨的仇敵，迫害[我們]的非人，以及無始以來等著向我們報仇討債的一切鬼、非人、魍魎等，有如趕市集一般聚會一處的這一切眾生。由自己帶領這些眾生，他們全部都跟著一起身體恭敬地雙手合十，意念恭敬地虔誠信仰，言語恭敬隆隆震耳地念誦著〈皈依文〉。

འག་གུས་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐྱ་ལུར་དེ་རི་རི་འདོན་པར་མོས་ལ་ཡིད་གཞན་ཏུ་མ་ཡེངས་པར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཆིག་དོན་
ནམས་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་བརྗོད་མཐར། སེམས་བསྐྱེད་ཐང་། སྐྱབས་ལུ་ལ་གདན་ཁྲི་སོགས་
དང་བཅས་པ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་
བསམ་ལ་སེམས་རང་བབས་སུ་བཞག །དགེ་བ་བསྟོ།

在信受且專注一心地思維著〈皈依文〉含義的同時，上百遍、上千遍地念誦〈皈依文〉。之後念誦〈發菩提心文〉，想著從座墊到寶座等等整個皈依境都化光融入自身，聖眾的身、語、意和我們的身、口、意合而為一，然後自然地讓心處在它本來的狀態中。之後迴向。

略述皈依的意義

སྐྱབས་འགྲོའི་གོ་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། འདིག་ཉེན་ན་བཅན་སོ་ལ་སོགས་པའི་འདིགས་པ་བྱུང་གི་དོགས་པས་
སྟོབ་ཏུ་ས་ཀྱི་སྐྱབས་སམ་མགོ་བཏགས་ས་ཆོལ་བ་བཞིན་ཏུ།

在這世間上，我們因為擔心可能發生有權勢者的傷害等等，於是會去尋求保護和投靠的地方。

རང་རེ་ཆེ་འདི་ཕྱི་བར་དོ་ཀུན་ཏུ་འཛིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དཔག་མེད་ཀྱིས་གཙུག་ཏེ་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་
མཚོར་ཐར་དུས་མེད་པར་བྱིང་བ་ལ། བ་མ་གཉེན་བཤེས། ལྷ་ལྷ་མཐུ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་ཀྱང་སྤྱབས་མི་བྱུང་
ཅིང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོག་མི་བྱས་པས་ན་སྤྱབས་ཞིག་མི་ཆོལ་ཀ་མེད་དུ་སོང་།

此生之後，在中陰的所有階段中，
由於被無量的各種恐懼所傷害，
以至於淪陷在輪迴的苦海中無有出期，父母、親友、天人、龍族、
有威勢者等，誰都救不了，依靠自己的力量也無法轉圜，
我們不得不去找一個救怙的依靠。

འཁོར་བ་ལས་འབྲེན་བྱས་པ་ནི་དགོན་མཚོག་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱ་ཡང་མེད། གཞན་སྐྱོབ་པ་ལ་རང་ཉིད་རང་
དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས།

能夠引導我們出離輪迴的，除了三寶之外沒有其他。
為了要救助他人，自己必須先獲得自在，於是才有能力去救助別人。

[三寶]

དགོན་མཚོག་གསུམ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ཡིན། ལྷགས་ལྷགས་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩ་བ་
གསུམ་བསྐྱན་དགོས་ཏེ། ཁྱིན་རྒྱབས་གྱི་རྩ་བ་སྒྲ་ལ། དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་བ་ཡི་དལ། ཐིན་ལས་གྱི་རྩ་བ་མཁའ་འགོ་ཆོས་
སྐྱོང་རྣམས་ཡིན། དེ་གསུམ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འདུ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་འདུ་བ་
ལྷགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས།

所謂的三寶，就是佛陀、正法、僧伽。在密乘的傳統中，
還要加上三根本，也就是加持的根本——上師，成就的根本——
本尊，事業的根本——空行、護法。密乘中說，

這三根本也包含在三寶當中，而三寶、三根本這一切，
又都包含在一位根本上師身上。

དེའང་སངས་རྒྱལ་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཚས་སྒྲ། དེས་པ་ལྡ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྒྲ། བཟོ་སྦྱེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྒྲ་མེ་སྒྲ་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན།

佛陀：是如其所有與盡其所有地曉悟[一切]的法身，
是具有五種決定¹²的報身，以及事業化身、受生化身、
殊勝化身等三種化身，佛陀包含了這三身。

註12 五決定：報身具有的五種特性，「處決定」為永住色究竟大密嚴淨土，「身決定」為化
現相好莊嚴圓滿，「眷屬決定」為只有菩薩聖眾圍繞，「法決定」為只宣說大乘法，「時決
定」為輪迴空盡前都將住世。

ཚས་ནི་གསུང་རབ་མིང་ཆེག་ཡི་གེའི་ནམ་པ་དང་རག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནམས་ལུང་གི་ཚས། གཞི་ཚས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
ཉིད། འབྲས་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་བདེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་ནམས་རྟོགས་པའི་ཚས་ཏེ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་
གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན།

正法：經典、名相、文句、文字以及言語都是屬於「教法」。
基礎的法界真如，結果的滅諦，菩提心等方面的道諦，這些屬於
「證法」。「法」就包含在教法和證法兩者當中。

དགེ་འདུན་དངོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ནམས་ཡིན་ནིང་།

僧伽：真正的僧伽是指獲得不退轉位的菩薩，
以及暫時的聲聞聖眾。

སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་མཁན་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་ལྟ། དེས་བསྟན་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་
ཡིན་པ་ས་ཆོས་ལ་ལམ་ལྟ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལམ་སྣ་བཞིན་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་ལག་ལེན་གང་མཛད་ཀྱི་རྒྱུན་
ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ས་དག་འདུན་ལ་ཆེ་བློགས་སུ་ལྟ།

指引我們知道如何取捨的是「佛」，所以要將佛陀看作是導師；
佛陀教導我們需要去實踐的道理是「法」，所以要將法作為道路；
就像走在陌生的道路需要指路人一樣，
我們需要聖者們留下的訣竅與修行事蹟，所以要將「僧伽」
看作是親近的友伴。

ལམ་མཐར་བྱིན་ནས་ཆོས་དང་དག་འདུན་ཟུར་དུ་མི་མཁོ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་ནམས་དང་དགོངས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བས་མཐར་བྱུག་གི་སྐབས་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན། །

當完全圓滿了這道途之後，就不再需要正法與僧伽了，
由於已經與諸佛的意趣融成一味，於是最究竟的皈依對象，
就只有佛陀。

གྲུབ་མཐའི་སྐབས་འདི་ནམས་ལ་ངོས་བཟུང་ལྷགས་དང་སྐབས་གནས་ཡིན་མིན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་
ལེན་ཁོ་ན་བྱེད་མཁན་དང་། དག་བའི་བག་ཆགས་བཞག་མཁན་ལ་དད་མོས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཅི་འཁུལ་བྱེད་པ་ལས་དེ་
རིགས་མི་མཁོ་བས།

各種哲學宗派在皈依這個部分，對於如何認定皈依境，
以及是不是皈依的對象等等方面有很多說法，
但是對實際修行的人以及為了建立良善習氣的人來說，
只要帶著虔誠信解的心就可以了。

གནས་སྐབས་དང་བ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་ཀྱིན། མདོ་ལས་མདུན་ཏུ་བཞག་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཆོད་
རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཤྱགས་ལས་དམ་ཆོས་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ། སོ་སྐྱེའི་དགེ་
འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་དངོས་སུ་བསྐྱོམ་སྟེ་སྐབས་འགོ་དང་མོས་བྱ།

[至於]現階段能幫助我們生起信心的所緣緣¹³，
就是佛經中所說的：「前方供奉的佛陀。」也就是將佛像、
佛塔等看成是佛，這句話也附帶[包含了]
正法的顯密經書典籍以及具有戒律的凡夫僧伽，
透過將這一切想像為真正的三寶，而去皈依與信解。

註13 所緣緣：四緣之一，能使心與心所生起的所緣境。

[真正的皈依]

དེའང་ཐེག་ཆུང་དང་འཇིག་རྟེན་བའི་སྐབས་འགོར་སོང་ན་སྐབས་འགོ་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་པན་ཡོན་ཆད་ལྷན་མི་
འགྱུར་བཅ། རྣམ་མཁའའི་མཐའ་དང་མཉམ་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྐབས་སུ་འགོ་སྟོན་བའི་བསམ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཙོ་ཆེ། དེས་ཐེག་ཆེན་སྐབས་འགོར་འགྱུར།

此外，若作的是小乘以及世間的皈依，就無法成為真正的皈依，
因此要想著：「如同無邊虛空的一切有情眾生，
從今時起直到證悟菩提之前都要皈依。」

帶著這種思想是非常重要的，這也就是大乘的皈依。就像

《隨念三寶經》中所說的道理，若具備了四個特別的條件，
就是真正的皈依：

དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་ཀྱི་མདོ་དོན་ལྟ་བུ་གོ་བས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་སྟོན་བ་དང་ལམ་
ལོག་བ་དང་སྐྱ་སྒྲེགས་བྱེད་སོགས་ལས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་པ། དེ་ཤེས་བའི་

ཐུ་མཚན་གྱིས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ནམ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སློག་ལ་ཐུག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལས་གཞན་པའི་སྐབས་མི་འཛོལ་བ་ལྟེ་བྱད་པར་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྐབས་འགྲོ་ནམ་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས།

- 一、透過瞭解去認識三寶的功德。
- 二、認識到佛、法、僧比起外師、邪道、外道還要殊勝。
- 三、因為知道以上種種原因，於是發自內心地承諾永遠皈依三寶。
- 四、面臨危及性命的關頭也不會皈依三寶以外的對象。

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རྗེས་སློབ་དང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ་ཞེ་གདིང་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་སློ་ཁེལ་དགོས། སློ་ཁེལ་
ན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་སློབ་མི་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད། ཆེ་འདི་ལ་ངེས་པར་སློན་དགོས་པའི་ལས་ངན་ལ་
དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་རྟགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དད་པ་ཁེལ་ན་ཆེ་བྱི་མ་པན་ཆད་ལ་ངེས་པར་སློབ་འོང་།

皈依不能只是跟著念誦或是流於文字而已，
應該要發自內心地信任三寶。只要相信三寶，
沒有什麼是三寶的慈悲救護不了的，
在面臨此生必定要成熟的惡業時，
雖然會覺得三寶的大悲似乎也無能為力，但是若能保持著信心，
三寶定能在所有未來世中救護我們。

མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་ཙམ་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཐུགས་རྗེ་མི་འདུག་ཟེར་བའམ། མོ་གཏོ་སླན་དབྱེད་ལ་རེ་བ་ཐམས་
ཅད་སློ་ཆུང་པའི་རྟགས་ཡིན། གནས་སྐབས་སུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་མི་འབྱུང་བའང་རང་གི་གསོལ་བ་མ་ཐེབ་
པའི་སློན་ཡིན། དཀོན་མཆོག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་མེད་མི་སྲིད།

[有些人]在遇到一點不順心時就會抱怨三寶不慈悲，
然後把希望放在占卜、驅邪、醫療上面，這真是愚昧的表現。

如果眼前沒有出現三寶的慈悲，那要怪自己沒有好好去祈請，
三寶是不可能沒有加持的。

དེས་ན་དུས་ཏྲུག་གྱི་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་བ་བསྐྱོམ་ཞིང་གསོལ་འདེབས་ལ་བརྩོན། ངག་འབྲུལ་
དང་བསྐྱར་འདེབས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་མི་བསལ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཏེན་སེར་གོས་གྲོན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་དགོན་
མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུག་མཆོད་དད་མོས་བྱེད།

所以任何時候，都要透過想著三寶的功德而修持信心，
並且努力祈請三寶，
不要再去造作說廢話以及毀謗別人等等的惡業了。
看到所有代表佛陀身、語、意的聖物以及穿著黃袍的僧人，
都要將其視為真正的三寶而去敬奉和信仰。

ཏེན་གསུམ་སྒྲིང་བ་གསོ། གསར་བ་བཞེངས། ས་རྗེན་དང་འོ་བརྒྱལ་བའི་གནས་སུ་མི་འཛོག། །བཙོང་ནས་སྐྱུ་ལྷུང་བ་
བ་དང་། གཏའ་མར་འཛོག་བ་སོགས་ཐོབ་ཡང་མི་རུང་། ཐ་ན་སྤྲོད་ཆག་དུམ་དང་ཡིག་འབྲུན་གཅིག་ལའང་འགོམ་
ཡུག་མི་བཏང་།

要修繕壞舊的佛像等三所依¹⁴，修塑新的所依。
不要把這些聖物直接放在地上，
藉由販賣和抵押佛像聖物等等行為來換取食物，這是想都不能想的。
即使是擦擦¹⁵的一小塊碎片，或是佛經的一個字母虛詞，
都不能踐踏或跨過。

註14 三所依：佛像為身所依，佛經為語所依，佛塔為意所依。

註15 擦擦：以模型塑造的小泥像或小泥塔。

བཀའ་ཟིན་པའི་ཕྱག་མཆོད་བསྟོད་པ་སོགས་གྲུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད། སྤྱིང་རྩེ་
པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ལྟར་དག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་ཅིང་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན། བཀའ་ཟིན་པའི་
ཉིན་མཆོད་ཀྱིས་དྲུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བསྟོན།

想著三寶的恩德，用身、語、意去做到敬奉、
讚美等虔誠的行為。帶著慈悲的心鼓勵他人都皈依，
並且宣說三寶偉大的功德。想著皈依的利益，晝夜六時都修持皈依。

ཉེས་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་བབ་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་སྤྱོད། ཡིད་ཆེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་མཐོང་མཐོང་ལྟར་
ཡང་སྤྱོད་པ་ལྟར་དག་མཆོག་ལྟོད་པ་མ་གཏོགས་ཡི་ཆད་མི་བྱ།

想著輪迴的過患，
就算遇到性命交關的時候也不捨棄皈依的對象。想著勝解的信心，
不論發生痛苦、快樂、顯赫或是卑微等任何情況，仍然只堅信三寶，
絕不灰心。

མདོར་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་མི་བསྟོན། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་
ཅན་ལ་གཞོན་པའི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དག་ལྟོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཅན་ནམ་དེ་དང་ཆ་མཐུན་
དང་མི་ལྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་
ལྟོད་པ།

總之，皈依佛陀之後，就不再去依靠其他世間的神祇；
皈依正法之後，就要捨棄傷害眾生的思想與行為；皈依僧伽之後，
不與外道以及和外道同類的人為伍。若能達到以上這些標準，
這樣的皈依，大概就算是包括一切顯密的道次第了。

སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ཅམ་ཡང་རྒྱད་ལ་མེད་པར་སྟོང་སྟོང་མཐོན་པོར་སྟོག་ཀྱང་ལམ་ནོར་གྱི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་
ཡིན་པ་དུག །དེས་ན་ཉག་ཏུ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་གཡལ་དུ་ཆུད།
སྟོག་པ་རྒྱུད་བ་རྣམས་དག །

自己若沒有一點皈依的修持，就算能把「空」講得頭頭是道，
也只是步入歧途的險處。因此，若能永遠不離皈依的修持，
才算得上是佛教徒。

ཆེ་བ་ཡང་ཞིང་སྤྲལ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས། རྟོམ་པ་དང་ཁ་ཉོན་སོགས་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་སྟོག་ཤམ་མར་ཁེལ་ན་ངན་སོང་དུ་དེད་ཀྱང་མི་འགྲོ།

由此，微小的罪業能夠淨化，大的罪業會減輕削弱，
不會受到人與非人的障礙侵擾，一切持戒和念誦等善根，
都將不斷增長。對三寶帶著純正的心懷，
縱使受到三惡道的催逼也不會墮落。

མདོ་སྡེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། ངའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་བསྟན་ནམ། དགེ་སྦྱོང་ལྟར་བཅོས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་མ་
མི་ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་འདྲ་སྟོགས་ཅམ་
སྟོས་པའོ། །

《妙法蓮華經》說：「信仰我教義的居士，
或是裝作像是僧伽的人，
都會無一遺漏地在此賢劫無餘界中畢竟涅槃。」
此處佛陀的意旨是指所有皈依的人。以上略示皈依的廣大利益。

[發心]

ཕྱིར་སྒོ་ཚུལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་རྗེས་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།

皈依之後是發起菩提心：

སྤྱིར་སྒོ་ཚུལ་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལ་རག། དེ་ཡང་དགེ་བ་
ཆེ་ཆུང་གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤྱོད་ན་ཚུལ་ལམ་དུ་སོང་བའི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱིས་ཟིན་ན་དགེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་ཚུན་ཆད་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས།

一般而言，即便心能向法，但法是否能入道，
就要取決於心中是否生起菩提心。再者，做任何的大、小善業，
若是能成為成佛的方法，可以說就是法入道了，如果懷著菩提心，
不用說是善行了，連日常生活的普通作為，都會成為成佛的方法。

མདོ་ལས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་ཚུལ་ལམ་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱལོ། །གཅིག་གང་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

佛經中說：「想要圓滿成就正等覺，不需要學習很多法門，
只要學一個法就好。那一個法是什麼呢？就是菩提心。」

དེ་ལ་འང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཚུལ་བྱང་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་ཙ་བ་ཡིན་པས་
བཤད་པའི་མཐའ་རྒྱ་ཆེད་དཀའ་ཞིང་འཛོག་སྟོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནམ་བཤད་མང་པོ་མི་མཁོ་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་ན་
བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་ག་སོགས་ལ་སྦྱང་དགོས་ཤིང་།

菩提心分為世俗菩提心以及勝義菩提心兩種。
這兩種菩提心是八萬四千法門的根本，想要扼要地講說是很困難的，

在安住修的這個階段也不需要說太多，若想要深入瞭解，可以去學習《噶當六書》¹⁶等書籍。

註16 噶當六書：噶當派的主要實修典籍，包括《本生經》、《集法句經》、《菩薩地》、《大乘莊嚴經論》、《入菩薩行論》、《集菩薩學論》。

མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྲང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱིར་རྗེ་ཡིན། རོན་དམ་གྲང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
ལེས་རབ་ཡིན། དེ་གཉིས་གྲང་གཅིག་ལ་པརྟེན་ནས་གཅིག་སྦྲེ་སྦྲེ།

總歸來說，世俗菩提心的本質是悲心，勝義菩提心的本質是了悟實相的智慧，這兩種菩提心也是相輔相成的。

པ་དམ་པས། མྱིང་རྗེ་མ་སྐྱེས་ན་རྟོགས་པ་མི་སྐྱེ། ཉ་ཚུ་ལ་འོང་བ་ཡིན་སྐྱམ་པ་མི་འོང་གསུངས་པ་སྙམ་ཀུན་རྗེ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་དམ་གནས་ལུགས་ཐིམ་ཅི་མ་འོག་པར་རྟོགས། དེ་ཅ་ན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པའི་མྱིང་རྗེ་ལུགས་འབྱུང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྒོ་གསུམ་གཞན་དོན་ཏུ་བཀོལ་བྱས་པ་དེ་འོང་བ་ཡིན་འདུག །

就像帕當巴大師所說：「魚會到有水的地方，不會到乾枯的地方。沒有生起悲心就不會生起證悟。」依於世俗菩提心，才能不顛倒地了悟勝義實相，那時將會對沒有了悟實相的眾生，自然地生起無造作的悲心，並會盡力運用身、語、意三門去利益他人。

དེས་ན་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་ཟེར་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལ་ངོས་བཟུང་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཐོག་
མར་དེ་སྐྱེད་ཐབས་དགོས། དེ་ལ་ལང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་གོས།

首先，所謂有沒有帶著菩提心，指的就是世俗菩提心。所以，一開始要有能夠生起世俗菩提心的方法。在世俗菩提心中，又分為願菩提心與行菩提心，這兩種菩提心都要藉由儀軌而生起。

གང་ཟག་མཆོག་ཁ་ཅིག་ཉིན་གྱི་བྱང་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བྱང་སྒོམ་བ་བྱང་བའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བའང་
ཡོད། བལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་སྒོམ་བ་འོད་དགོས།

有些上根器的人，在佛像聖物前，由衷地念誦三遍受持菩提心戒的文句，就能生起菩提心。一般的人，則要從戒律傳承沒有中斷的善知識尊前領受菩薩戒。

གང་ལྟར་རྗེས་ནས་རབ་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག འབྲིང་ཐུན་བཞིའི་ཐོག་མཐལ། ཐ་མས་ཀྱང་ཉིན་མཆོན་གཉིས་ལ་
བཤགས་སྒོམ་ངེས་པར་བྱེད།

總歸而言，最好的情況，是晝夜六時都能懺戒，中等的是在四座修法的前後懺戒，最差的也必須要日夜修兩次懺戒。

དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །
ཞེས་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ནི་སྒོན་པ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ། དཔེ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མཚུངས།

此外，願菩提心的修持是一再觀修「為了利益一切眾生，而志求遍知一切的佛果」，這就好像是想要前往某地一樣。

དེའི་ཆེད་དུ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གྱི་གདམས་ངག་བསྒོམ་པར་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་སྐྱབས་དེར་བྱ་རྒྱའི་དགེ་བ་
ལ་དམ་བཅའ་སྒོན་དུ་འགོ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲུག་པ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འགོ་
བ་དང་མཚུངས།

[要想著：]「為了成就遍知的佛果，
我要修持俱生大手印的教導。」
然後真正去實踐奉行承諾過要做的善行，這就是行菩提心，
就好像是已經走在路途上一樣。

སྐབས་འདིར། སྐབས་ཡུལ་མ་བསྐྱུས་པའི་གོང་དུ་བྱང་མཆིས་མ་ལན་གསུམ་བཅོད་ནས། ཞིང་མཆོག་དེ་དག་གི་
མདུན་དུ་སློན་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་སློན་པ་བྱང་ཆུབ་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས། འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་པར་བྱིན་བྱག་ལ་རིམ་པར་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ་སྟུང་དུ་བསམ།

這裡，在還沒有收攝皈依境之前，要念三遍〈菩提願文〉¹⁷，
在殊勝的皈依境面前想著：「過去的諸佛菩薩發起了願菩提心後，
修學行菩提心的學處。我要向他們效仿看齊，為了利益如父、
如母的一切有情眾生，要發起菩提心，
並且次第學習六度波羅蜜的學處。」

註17 即「直至菩提藏，皈命諸佛前……復於諸學處，次第勤修學。」

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་དགའ་བ་བསྟོམ། གཞན་དག་གཟེངས་གཏོད། སློན་ལམ་གདག། མཐར་སྐབས་
ཡུལ་རང་ལ་བསྟེན།

對自己能這樣的去發心感到歡喜，他人也會讚歎。由衷地祈願，
最後觀想皈依境化為光芒融入自身。

དུས་རྒྱུན་བྱང་སྟོམ་ཁ་གསོ་ལྟ་བུའི་ཆེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེང་ཁྱིའི་པད་ལྷའི་སྟེང་དུ་སློན་པ་ལྡན་བྱུག་པ་ལ་ཉེ་བའི་
སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟོར་བར་བཞུགས་

པར་མོས་ལ་བྱང་སྒོམ་ལོན། མཐར་མི་དམིགས་པར་བཞག།

平時在重新受菩提心戒的時候，可觀想在自己前方天空，
蓮花月墊獅子寶座上，有本師釋迦牟尼佛，
旁邊圍繞著八大菩薩以及十六羅漢等菩薩聖眾和聲聞僧伽眾。
在聖眾前領受菩薩戒，之後處在無所緣的禪修中。

[願菩提心的學處]

ཆོས་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་བས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར། མདོར་བསྟུན། སྒོན་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། སེམས་ཅན་སྒོས་སྤངས་པ་དང་། མི་མ་བུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ཅད་ནས་
འཇིག་པས་བྱང་སྒོམ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་འདི་གཉིས་སྤང་བ་གལ་ཆེ།

一切法的行為與修持都是發心的學處，因此它是非常廣泛的。
歸納起來，以願菩提心的學處來說，「捨棄眾生」以及
「生起不合乎菩提心的想法」這兩種心態會完全毀犯菩薩戒，
所以在領受菩薩戒之後，最重要的是斷除這兩種想法。

[捨棄眾生]

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྲངས་མང་ཉུང་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་། རང་དང་འཁོན་སེལ་ལྟ་བུས་ཁྱོད་ལ་པན་ཐོགས་པའི་དུས་
བྱུང་ཡང་མི་བཏགས་བསམ་པ་སོགས་ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒོས་དོར་ཞིང་གཞན་ལ་ཁྱོ་བ་
སེམས་ཅན་སྒོས་སྤང་གི་ལྗུང་བ་ཡིན།

不論眾生的數量多寡，好像都跟自己有仇一樣，心裡想著：
「就算有機會能幫助你，我也不幹！」
這些想法多是帶著瞋恨與嫉妒的心態，這樣心胸狹隘和瞋怒他人，
就是犯下了捨棄眾生的墮罪。

[生起不合乎菩提心的想法]

ང་ལྟ་བུས་རང་དོན་གཞན་དོན་གང་ཡང་མི་འོང་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་རང་ལོགས་སྟམ་པ་འཇམ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་དཀའ་བས་དེའི་བྱིར་སེམས་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་འབྲས་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་མི་ལུས་སྟམ་ནས་རང་
དོན་ཡིད་བྱེད་ཉན་རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་པན་ཡོན་དེ་ཅི་མ་མེད་སྟམ་ནས་སྡོམ་པ་བག་
ཡངས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་མི་མ་སྤུན་པའི་སེམས་ཏེ།

同樣地，認為當個世間凡夫還比較好，
所以不做任何自利或利他的事；認為成佛很困難，
所以覺得發不發心都一樣；認為自己沒有能力去利益眾生，
所以著意在自利上，當個自了漢，只有聲聞的發心；
認為菩提心沒有那麼大的利益，所以輕忽菩薩戒等等，
這些都是不合乎菩提心的想法。

དེ་གཉིས་གཉེན་པོས་མ་སྦྱོབ་པར་སྤུན་ཆོད་གཅིག་འདས་ན་བྱང་སྡོམ་འཆོར་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ནས་མི་སྦྱོ་བའི་བྲན་
པ་རྒྱན་ཆགས་བསྟོན། དབང་མེད་དུ་སྦྱིས་ཀྱང་འཕྲུལ་དུ་བཤགས་སྡོམ་གྱིས་བཅོས།

若不能完全對治以上兩種錯誤思想，就會毀犯菩薩戒。
為了一開始就不要發生這種情況，所以要持續地保持正念。
一旦做不了主，失控了，就要趕緊去懺戒。

མདོར་ན་དུས་ཉག་ཏུ་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དབྱ་གདོན་ཚུན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་ལྷག་
བསམ་དེ་མ་ཉམས་བྱིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་པས་པམ་ལྟ་བུའི་ཉེས་བྱས་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འཛོམས་པར་མི་ལུས་
པས། ད་ལྟ་དངོས་སུ་པན་གདགས་ལུས་ཆད་ལག་ལེན་ཏུ་ཅི་ཐེབས་བྱ། མི་ལུས་ཀྱང་ཕྱགས་སུ་པན་གདགས་པའི་
བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱ།

總之，無論任何時候，即便是對傷害我們的仇人、非人，都不要失去想要對方成佛的熱忱意願。
即使毀犯了聲聞四根本重戒這樣大的罪行，也無法摧毀菩提心，現在趁著菩提心能夠直接利益我們的時候，要盡力去修持，就算做不到，也要保持著「菩提心是有長遠利益」的思想。

[不忘記菩提心的因]

སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྩེད་པའི་རྒྱ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྣང་། མི་བརྩེད་པའི་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལ་
བསྐྱབ་དགོས།

要捨棄生生世世會遺忘菩提心的因素——四個黑法，
並且要學習不忘記菩提心的因素——四個白法。

[四個黑法與相對應的白法]

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མཚན་འོས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཤེས་བཞིན་གྱི་རྩན་སྒྲ་བ་ལྟེ། མགོ་འཁོར་མ་འཁོར་དང་། ཆེག་མང་ཅུང་
ལ་བྱད་མེད་པས། ཅིད་མོའི་བྱིར་རྩན་ཆེག་སྒྲ་མོའང་སྒྲ་མི་རུང་།

一、為了欺騙上師和值得敬奉的對象而故意說謊，不論是否騙到了，不論說多少謊言，都是一樣的，就算是開玩笑也不能說一點微細的謊言。

སྤྲིག་པ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཀྱང་། འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་
ཞིག་བསྐྱེད་ན། གཞན་འགྱོད་རུང་མ་འགྱོད་རུང་འབྲས་སྟེ་ཉེས་པ་སྐྱེད་པས། རང་གིས་ཅི་རྒྱས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་ཅུ་ཅི་འབྲུབ་བྱེད་དུ་གཞུགས། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་དུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ལ་བཀོད།

二、雖然必須讓別人對於他自己做錯的事感到後悔，但是讓別人對於不該後悔的善行生起後悔之心的話，不論對方是否真的感到絲毫後悔，我們都已經產生了過失。所以我們要盡力讓一切眾生去做與三乘，尤其是與大乘有關的善行，讓一切眾生都祈願證得殊勝菩提。

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་བཏོན་སྤྱོད་བའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གངས་སུ་འགོ་བས་
དངོས་སམ་སྒྲོག་དུ་སྒྲོན་བརྗོད་སྤྱོད་ཅེ་ཙམ་ཡང་མི་བྱང་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ལའང་མི་སྒྲོད་ཅིང་བསྐྱོད་
པ་བརྗོད་དགོས།

三、任何一個眾生，就算只是曾經念過發菩提心的文句，不論是誰，他都算是菩薩。對於這樣的眾生，不論當面或背後，連說一點有如髮梢[大小]的壞話都不行，更不用說不能辱罵普通的眾生，應該要去讚歎眾生才是。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོགས་གསལ་གྱིས་སྤྱང་གི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་
ཁྱད་མེད་པར་གསུང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་གཞན་ལ་གཡོ་སྤྱོད་ཁྲམ་
གསུམ་ཐ་ན་བྱེ་སྤང་ཚུན་ཆད་ལའང་མི་བྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་པན་བདེ་ལ་འགོད་པར་
འདོད་པས་གཞན་དོན་རང་གི་ཁྱར་དུ་བྱེད། ཐ་ན་གཏམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་པ་བྱ་ལྟར་བྱང་པོར་སྤྱོད་དགོས།

四、經典說：「一切眾生都有佛性，和佛陀一樣是積聚功德、淨除罪障的對象。不論在身、語、意哪一方面，都不能為了自利而對他人狡詐、諂誑、欺瞞，甚至拿秤子去欺騙他人¹⁸。我們要承擔起讓一切眾

生此生來世獲得利樂幸福的利他之行，或者至少在言語上，要像父子一般地說正直的話語。

註18 指古代的商人故意調整秤子，以騙取多餘的錢。

མདོར་ན་ཁོ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབྲུལ་ཞིང་གྲོང་དང་བྱུང་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་ལ་མ་འདྲུས་པ་མེད། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བསམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལྷན་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་རི་ལྟར་ཡང་ནང་དུ་སེམས་བསྐྱུང་བ་ལ་
རྟག་ཏུ་འབབ། བྱང་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་རི་ཆེ་ལ་བསྐྱབ།

總之，「所有利益和勝利都歸於他人，
所有吃虧和損失都自己承擔」這一句包含了一切。菩提心戒，
主要都是看心態思想，不論身、語上的行為如何，
任何時候都要守護自心。讓菩提心越來越增長的因素，
就是學習廣為積聚二資糧。

དེ་ཡང་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་བཅུར་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་རྩ་བ་ལ་
གནས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། བརྩོན་པ་བྲག་པོས་དམ་པའི་ཆོས་བྱོགས་མེད་དུ་ཚོལ་བ་དང་།
འདུན་པ་བྲག་པོས་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། བག་ཡོད་པས་ལས་དང་བྱ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་།
བདག་གི་དགེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་དང་སྒོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དམ་པའི་ཆོས་
འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དུས་
རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་མི་འབྲུལ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

在《大方等大集經》中說：「菩薩有十事：一、
以信心為根本來依止善知識。二、勇猛、精進、無偏頗地尋求正法。
三、帶著強烈的意樂努力行善，絕不放棄。四、謹慎做事，
避免浪費的行為與事務。五、成熟眾生道業，且不貪著此善業。六、

不惜身體性命持守正法。七、在積聚福德資糧上，總是都覺得不夠。八、努力培養智慧資糧。九、永遠不離真實義。十、善巧地尋求任何可行的辦法。」對以上十項要盡量努力。

行菩提心的學處

འབྲུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ། ལོ་ལེགས་པར་འདོད་ན་ས་བོན་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་སོ་ནམ་ལ་འབད་དགོས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཆེ་སྤྲུལ་གཤམ་ཅི་ཐེབས་གང་ཐེབས་དགོས། དེའང་སྤྱིན་
པ་བཏང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་། བཟོད་པ་བསྐྱོམ། བཙུན་འབྲུས་བཙུན། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ལ་ལེགས་པར་
བསྐྱབ་པ་སྟེ་པར་བྱིན་བྱུག་དང་། མདོར་ན། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། དངོས་དེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན།
ཞེས་པ་ལྟར་དགོ་ཅ་ཕྱོགས་མེད་ཏུ་བསྐྱབ། གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱོམ།

光是播種就期待豐收是不夠的，還要努力耕耘。同樣地，
光是有要成佛的想法也是不行的，
還要竭盡所能地去實踐各種大小的菩提行，好好學習布施、持戒、
忍辱、精進、禪定以及智慧等六度波羅蜜。總之，就像
「沒有什麼是菩薩不學的」所說的，要修持所有的善根，
隨喜別人的成就。

[四無量心]

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གསར་བ་དང་འཕྲད་ཅིང་དེའི་རྒྱ་དགོ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་
པ་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་བྱིན་ཆད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་འགོག་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་དང་། ད་
ལྟ་གཞན་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་ཡི་རངས་པའི་དགའ་བ་དང་། རང་དང་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གལ་ཆེ་
ཆུང་ཁྱད་མེད་པར་མཉམ། དེ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་རིང་མེད་པར་གཅིག་ལ་མ་ཆགས། གཅིག་ལ་མི་
སྤྱད་བར་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཏེ།

[慈心：]想讓一切眾生遇到前所未有的快樂，並且令眾生做到獲得快樂的良善因素，這是慈心。

[悲心：]想讓眾生遠離眼前的痛苦，並且斷除造成未來痛苦的不善因素，這是悲心。

[喜心：]對於他人身心的喜樂心生隨喜，這是喜心。

[捨心：]我和如母的任何一個眾生，沒有誰重要或誰不重要的差別，都是平等的，而這個眾生和一切眾生也沒有親疏的分別，所以不去貪著一人，也不去瞋恨一人，一切都是一味的，這就是平等捨。

དག་གཉེན་བར་མའི་བྱེ་བྲག་མེད་བར་ནས་མཁའ་མཐའ་བྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆད་
མེད་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནལ་འབྱོར་དུ་ཞུགས་ཕྱིན་ཆད་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་དགོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་
ཁུ་ཡིན།

若能沒有冤親以及介於此二者之間的人的分別，
對遍滿盡虛空際的無量眾生都可以這樣去觀修，
這就是四無量心的修持。進入大乘瑜伽之後，
需要修持的重心就是這四無量心，也是法的精華。

[七重因果教授]

འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསམ་ནས་བྱམས་སོགས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱེད་དེ།

此處，噶當派的口訣是透過思維因果的關係之後，
讓慈悲等四無量心在心中生起：

བདག་ཅིན་ས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་དགོས་པ་འདུག། དེའི་རྒྱུར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པར་འདུག། དེའི་རྒྱུར་
སྤྱིང་། སྤྱིང་། དེའི་རྒྱུར་བྱམས་པ། དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་བློ་བཟོ་བ། དེའི་རྒྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་
མར་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ནས་ཐོག་མར་བརྩེ་བའི་མ་དེའི་བྱིན་ལ་བསམ་ནས་བྱམས་པ་བསྒྲོམ། དེ་དང་འབྲེལ་བར་
སེམས་ཅན་སློག་དབྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་ལ་རྒྱ་ཁྲིའི་ཆེར་བསྒྲོམ།

一、我第一要務是成就佛道。

二、生起成就佛道的因素——菩提心。

三、生起菩提心的因素——悲心。

四、生起悲心的因素——慈心。

五、慈心的因素是知恩而報恩。

六、知恩的心來自認識到一切眾生如父、如母。

七、知道眾生如父母後，首先思維今生母親的恩德。

如此思維而觀修慈心。同樣地，也擴大至有生命的所有眾生做觀修。

མི་གཞན་གྱིས་ཆོས་པ་བཟང་པོར་མཐོང་དུ་རེ་བའམ། ལྷོ་གོས། ལྷན་གྲགས་སོགས་འདོད་བའམ། གཞན་ལས་རང་
བཟང་བ་ཞིག་འོང་དུ་རེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་པར་བརྟུ། ཚུལ་འཆོས་བྱེད། མིང་རྟོགས་ལྡན་དང་བྱུང་ཐོབ་ཏུ་བཏགས་
པ་དེ་གཉིས་ལྷུང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་མི་རྟག་པའི་སྒྲོམ་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་དགོས།

為了希望被別人視為好修行人，希望得到衣食、名聲等等，
希望自己比別人好而假裝有菩提心；裝模作樣，
給自己冠上了證悟者、成就者的名稱，以上是毀壞自他的根本，
這時就要用思維人身難得以及無常的道理來對治。

[自他交換法]

དགེ་སྤྱོད་དང་ཚུལ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མ་ལྷ་མེད་པ་ཅམ་ལ་སྤྱོད་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རྒྱལ་འགལ་
ཡིན་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ལས་འབྲས་བླན་པར་བྱ།

雖然有一點善行和法行，但之後只是迴向得到人、天的快樂，
就是違背了菩提心。所以，這時應該要思維輪迴過患以及業、因、
果。

རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཁོན་ལས་གཞན་པན་གྱི་བསམ་བ་མི་སྦྱེན་ཅ་བ་འཇུག་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་
བསྐྱོམ་དགོས། འདི་ལྟག་པར་ཡང་གལ་ཆེ།

如果只有自利的想法而沒有利他之心，就會毀壞一切的根本，
因此要作自他交換的修持。這點是尤其重要的。

དེ་ཡང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པར་མཉམ། སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པར་མཉམ། ཚུལ་ཉིད་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཡང་མཉམ། བདག་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ནི་མང་པོ་ཡོད་པས་བདག་དང་མཉམ་པ་ལས་ཀྱང་
ཆེས་ལྷག་།

自己和一切眾生想要獲得快樂的心是一樣的，
不喜歡痛苦的心是一樣的，法性本無自性的狀態也是一樣的。
由於我們自己只有一個人，眾生卻有很多，
所以我和眾生不只是平等一樣的，而是眾生比我們還更重要。

དེའི་ཕྱིར་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་གོ་ཡུལ་
ཅམ་དུ་མ་ལུས་པའི་སེམས་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ངས་བ་དགོས། དེའི་ཐོག་འདོན་དུ། བདག་མི་གཅེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གང་
རུང་གཅིག་ཀྱང་བདག་ལས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་འདོད་པས། གཞན་བདེ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་དོས་བྲག་
པ་ལའང་འཇུག་པར་སྤྱོད་པའི་བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་གཞན་དོན་ཁོན་བྱེད་པ་དགོས།

因此，不要只有知識上的瞭解，要在心上把握且堅定地想著：

「自己成佛之後，必定要讓一切眾生都成佛。」

為了更能發揮修持的效力，要做到不要太過珍愛自己，
要把任何一個眾生看作遠比自己還要珍貴，為了讓他人獲得快樂，
就算自己承受著劇烈的痛苦也歡喜願意，
讓自己的心意或行為都只為了利益他人而付出。

ད་ལྟ་རང་རེ་ཚོས་དགེ་བ་སྤན་བྱ་བྱེད་ན་ཡང་། རང་གིས་བྱས་པ་དེས་རང་ལ་སན་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་བྱེད་བཅོལ་
བ་དེ་བཅོལ་མཁན་དེའི་དོན་ཡིན་སྐྱེད་བ་འདི་འདས་གར་ཡང་མི་བྱིན། ཚོས་སྤྱོད་ལྟ་ཅི་སྒོས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སན་གྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་པས་བྱ།

我們現在所做的一點點善行，都是對自己有好處才去做，
就算囑託別人做的事，也是對囑託者自己本身有好處。所以，
再也不要這樣了，這怎麼算是佛法的行為呢？應該在行、住、坐、
臥一切時候，只帶著利益他人的心。

ནད་དང་གདོན་གྱི་གཞོད་པ། མི་ཁ་བྱུག་པ། ཉན་མོངས་ཆེ་བུ་འགྲོ་བ་སོགས་བྱུང་ན་དེའི་སྤྱིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་མི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་སྤྱངས། སྤྱག་བསྐྱུལ་བྱུང་ན་སྤྱོན་ལས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་སྤྱག་མི་བྱ་བར་གཞན་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྤང་།

當自己遇到被疾病、非人迫害，被流言蜚語中傷，
煩惱越來越強等等的時候，要想著將眾生不希望遇到的一切狀況，
都收集堆積到自己身上。在苦難的時候，要知道這是過去的業力，
心裡不要悲苦，反而要將他人的痛苦也承擔起來。

བདེ་སྲིད་བྱང་ཆེན་པོར་དབང་ཐང་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ཞིང་སྟོམ་ལས་སུ་མི་སྡོད་པར་ལུས་ངག་དགེ་ལ་བསྐྱེལ་ཞིང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྲིད་དང་ལྷན་པར་སྟོན་ལམ་འདེབས།

當自己快樂的時候，要將壽命、財富、
權勢等等往善的方面去使用，不要懈怠懶惰，要讓自己的身、
語盡力行善並且祈願一切眾生獲得福樂。

མདོར་ན་ཅི་བྱེད་རང་དོན་གྱི་འཁྲི་བ་མ་གཞུག་པར་ཆོས་བྱས་ཆད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་སོར་འགོ་བར་བྱ།

總之，不論做什麼都不要自私自利，要以對治我執的程度，
來衡量自己的佛法修持。

དབྱུགས་ནང་དུ་རྩལ་པ་དང་མཉམ་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ནག་ལུབ་གྱིས་
སྒྲ་སྟོན་ལྷགས་ཏེ་སྦྱིང་གར་ཐིམ། རང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་སྟོན་ས་
དཀར་ལམ་གྱིས་སོང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་ཆ་རེ་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བསམ་སྟེ་དགའ་བ་
བསྟོམ།

在向內吸氣的同時，想著一切眾生的痛苦、一切罪障，
都聚攏成黑色，從鼻孔處吸入進到心間，
將自己從無始以來所積聚的善業以及一切快樂，從鼻孔以白色
[的樣貌]呼出去，分享給每一位眾生，想著所有眾生都成佛，
並因此感到歡喜。

ངག་ཏུ། སྲིད་ན་དགེ་བ་ཚོགས་སུ་བསྟོ། །ཕན་བདེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཤོག །སྤྱུག་ན་ཀུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྟེ། །
སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེམ་པར་ཤོག །ཅེས་བ་འདི་དུས་ཉག་ཏུ་བརྗོད།

嘴上要時常念誦：「喜樂的時候，願善業迴向眾生，
願利樂遍滿整個虛空。痛苦的時候，願我代替眾生苦，
願痛苦的海水竭盡乾枯。」

འཆི་ཁར་ཡང་ཉམས་ལེན་གཞན་གྱིས་མ་སྤྲོད་བཏང་ལེན་སྤྱན་གཅིག་དང་སྤྲགས་ནས་དབུགས་འགོ་ཐུབ་པར་བྱ།

臨死的時候，就算已經做不了其他的修持，
也要能夠配合著呼吸，修持一座施受法。

ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱུ། གྱོད་ཁ་མཆུ། གྱོད་བུལ་ཁ། མི་འདོད་པ་ཅི་བྱང་ཡང་གཞན་ལ་འཁོན་ཏུ་མི་
འཛིན་པར། བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་ཁོ་ནས་ལན་སྟམ་དུ་ལེ་ལན་རང་ལ་བདལ། དག་གཉིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་སྒོ་
སྤྱོད་གི་ཉེན། ཕྱིག་སྤྲོད་སྤྱོད་བའི་གྲོགས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བློན་རེ་ཆེ་སྟམ་དུ་བསམ།

身體的病痛、心裡的苦楚、爭吵訴訟、吃虧損失，
任何不喜歡的事情發生，都不要去怨恨他人。要想著：

「都怪自己太珍愛自己。」將所有過錯都歸咎於自己。所有仇人、
親人以及介於這兩者間的人，都是修心的對象，是淨除罪障的友伴，
要想到：「一切眾生都對我有著大恩。」

རང་ལ་གཅེས་འཛིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་གོ་བུ་རེ་བའི་ཆིག་དང་སྤྱོད་པ་མི་བྱ། ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་འདུལ་བ་དང་བསྐྱེད་
ནས་གཙང་སིང་རེ་བ་བྱ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་མི་བཟོད། སྤྱོད་མཐོང་བ་དེ་རང་ཉིད་སྤྲང་བ་མ་དག་པར་ཤེས་དགོས། མིའི་
མཆང་འབྲུ་བ་དང་། ཆིག་རྩ་བ་བཟོད་པ། མི་མ་ཡིན་ལ་བྲག་སྤྲགས་བརྒྱ་བ་སོགས་ཀྱང་སྤང། རང་ལ་བབ་པའི་བྱ་བ་
དཀའ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་རང་གི་ཁག་ངན་གཞན་ལ་བཀལ་བ་སོགས་མི་བྱ།

不要為了讓別人以為自己沒有我執，而說些什麼或是做些什麼，
所有一言一行都要遵照戒律而乾乾淨淨。不要說別人的壞話，

就算見到別人的過錯，也要知道那是自己不清淨的投射，
不要揭發別人，以粗言惡語或用凶惡的咒術來對付非人，
該自己去做的困難工作不推卸給別人，
不把自己的罪責誣賴到別人身上。

རང་སྤྱོད་ཀྱི་དང་མི་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཕམ་ཁ་བྱུང་ན་དགའ་བ་དང་། དགྲ་ལྟོ་ན་ལེགས་བསམ་བ་དང་། གཞན་ལ་ན་ཆ་བྱུང་
ན་རང་ལ་སྤྱོད་བཀུར་འོང་བསམ་བ་སོགས་བྱ་ཡང་མི་རུང་།

與自己這方不合的若是失敗了就很高興，仇人死了心裡就想著：
「真好！」別人生病時，還想著要對方來服侍我們，
這是想都不能想的。

ཁམས་བཟང་ངན་དང་མི་ཁ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་སོགས་གང་ལ་འད་མི་སྤྱོད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཞིང་དེའང་དགྲ་
དང་བགོགས་སོགས་སྤྱོད་ཇི་སྤྱོད་དཀའ་བ་ནམས་ལ་ཕྱར་ཆུགས་སུ་བསྐྱོམ།

我們應該不論身體是好、是壞，或者別人是否唾罵中傷，
就只是修持菩提心，並且對仇人和障礙等難以生起悲心的對象，
更專注地去觀修慈悲。

ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པས་ངེས་བྱེད་ངེས་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤང་། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རང་དོན་ཡིན་པས་དཀའ་སྤྱད་
ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡུས་ཆེ་མི་འཆོང་། མཁའ་འབྱུང་སྤྱོད་པ་དེའང་བརྟུང་ཁོང་ཁོ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་
པར་སྤྱོད་ཇི་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ། རུང་ཟད་ཙམ་ལ་དགའ་མི་དགའི་ནམ་འགྱུར་མི་སྤྱོད།

不要對法沒有確信，時而修持、時而不修，
修持佛法是自己的事，不要吃一點苦，就誇大地賣弄炫耀。
別人對我們作出揭發、羞辱、毆打、瞋恨等行為時，不要去回應，

只要繼續修持悲心，
對微不足道的小事不要表現出高興或不高興的樣子。

རང་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་མེད་མི་བཟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མེད་མི་སྟོགས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གོ་སྟོར་བས་
བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་དོ་རུས་གཏུགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱའོ།

如果不能忍受一點對自己的微小傷害，
也一點都不能利益到他人，那就表示忘失了菩提心的道理。
自他交換是非常善巧、了不起的方法，要紮實徹底地去修持。

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་། དགེ་བ་ནམས་ཐད་མེད་ཏུ་འཕེལ། གསྐྱའི་བྱེ་
སྤྲིད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་བཞིན་སྤུལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
སྐྱེད་ཅིག་མས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྟོགས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་
ཡིན་པའི་བྱིར་བོ།

僅只是發起菩提心，就能淨除無量的罪障，讓善業無盡增長。
僅只是一剎那生起菩提心的福德，
也比用鋪滿有如恆河沙數珍寶的國土，
一一供養一切諸佛的功德還要更大。
發菩提心的利益當然是無量無邊，因為它是萬法的精華。

དེས་ན་པ་རོལ་བྱིན་དུག་སྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་ཐོན་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱ་གངས་
ཞག་གངས་འདི་ཙམ་བསྐྱོམ་ཟེར་བའས། སྤུག་བསྤུལ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྤྲིང་རེ་ཟེར་བ་ཙམ་མིན་པར་
སྟོགས་མེད་རིས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལ་སྤྲིང་ཐོན་ཆེན་པོས་ཏྲག་ཏུ་བྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

六度波羅蜜等一切菩薩的行持，完全是從悲心而生起的，
所以不要說：「我已經修了幾個月、幾天了。」或者只是說著：
「某一個受苦的眾生好可憐呀！」
應該要無分別地對所有的有情眾生，
去練習生起永恆普遍的大悲之心。

[需做到的兩種戒律]

ཡང་རང་རྒྱུད་སྤྱིན་པའི་བྱིར་རང་ཉིད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་པ་དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
སེམས་ཅན་སྤྱིན་པའི་བྱིར་གཞན་དག་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་དགེ་བ་བསྐྱབ་ཏུ་གཞུག་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ཞིང་།

- 一、為了成熟自心，自己要修學一切善的方面，這是積聚善法的戒律。
- 二、為了成熟眾生，要對眾生做適合對方的善行，這是利益眾生的戒律。

以上這兩個戒律，包含了所有菩薩戒。

གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཅི་རིགས་པ་འབྱུབ་ཏུ་རུང་བཞིན་མི་བྱེད་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་བར་གསུངས་པས་སྐབས་
སུ་གང་བབས་ཀྱི་དགེ་ཅ་རང་གིས་བསྐྱབ། གཞན་ལ་འང་བསྐྱུལ་མ་བྱ།

佛經說：「對於這兩條戒律，明明能夠依其所宜地去做做到，
但是卻不做的話，就是毀犯了菩薩戒。」所以無論對任何的善根、
善行，遇到了就該去完成，並且鼓勵別人也去行善。

སྒྲ་རེ་རེས་ཚོག་པར་འཛིན་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཐུབ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་མག་མོག་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
དང་དམ་པའི་ནམ་ཐར་མ་ཐོས་པའི་སྒྲིན་ཏུ་ཟད་དོ། །

有些人認為善法只要修一種就可以，
執著無法忍受逆境的模糊體驗，
這種過失是因為缺乏聽聞和閱讀佛經以及聖賢的傳記而發生的。

༄ གཉིས་པ་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བྱེད་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བྲིད་ལ།

第二、淨除罪障的百字明咒教導

སྦྱང་ཡིག་བརྒྱ་ལའང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་།
རྒྱུད་སྒྲིབ་མ་ལས་གསུངས་པའི་རྫོང་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།

一般而言，百字明咒有兩種，第一種是《三三摩耶莊嚴續》中提到的「如來百字明」，以及許多續典中所提到的「金剛薩埵百字明」。

རྫོང་སེམས་ལའང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷའི་རིགས་མཐའ་ཡས་པའི་མཚན་སྤྲུགས་སྟོ་ཚོག་པ་ནི་བ་རིགས་
འདུས་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ཁོ་བོ་ཉི་ཅུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།
དེ་དག་ཡིག་འབྲུའི་གངས་བརྒྱར་ངེས་མི་ངེས་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པས་ཡིག་བརྒྱར་གྲགས།

金剛薩埵百字明又有兩種，第一種是「總集寂靜部百字明」，這個咒語可以代替所有出世間本尊部族的咒語。第二種是《真言無上續》當中提到的「憤怒黑汝嘎百字明」。若去計算咒語的字數，並不一定都有一百個字，但因為都是同一種類的咒語，所以通稱為百字明。

[觀修次第]

དེ་ལས་ད་ལམ་རྫོང་སེམས་ནི་བའི་ཡིག་བརྒྱའི་དམིགས་རིམ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལའང་ཡོ་ག་དང་མཐུན་པར་དཔའ་བོ་
གཅིག་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། སྒྲ་མེད་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྦྱོར་ལྷན་སྦྲེས་སུ་བྱེད་པ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཡོ་གའི་ལུགས་དེ་བསྟོམ་པ་ཕྱག་ལེན་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན།

這次教導的是金剛薩埵寂靜尊百字明的觀修次第。
觀修方面也有兩個部分，第一個部分，
是觀修在瑜伽密續中示現轉輪聖王形象的單身本尊；
第二部分是觀修無上瑜伽續中的雙運俱生本尊。此處
[修持四加行時]，傳統上會觀修屬於瑜伽系統的的金剛薩埵。

དེའང་རང་ཐ་མལ་བའི་སྤྱི་བོར་རྩི་ལས་བསྐྱེད་ཨ་ལས་སྒྲ་བའི་གདན་གྱི་མྱོང་དུ་རྩྱུ་ལས་རྩི་རྩི་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ལྷེ་
བར་རྩྱུ་གིས་མཚན་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། འཕགས་བ་མཚོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས།

首先觀想身為凡夫的自己，頭頂上有種子字「邦」(𑀧)化成蓮花，
蓮花上有種子字「阿」(𑀅)化為月墊。月墊之上有種子字「吽」(𑀝)
化為白色五股金剛杵。在金剛杵的中央有種子字「吽」放射出光芒，
供養諸佛菩薩且利益眾生。

ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་བའི་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་བྱལ་གཉིས། གཡས་རྩི་རྩི་ཅེ་ལྷ་བྱལས་ཀར་གཏོད་དེ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་དངུལ་དཀར་གྱི་འོད་ཟེར་བྱེད་ཀྱང་
བརྟེན་པ།

而後光芒收攝回來，
整個金剛杵完全化為與根本上師沒有差別的金剛薩埵。
金剛薩埵全身白色，一面二臂，右手拿著五股金剛杵對在胸前，
左手拿著銀白色的搖鈴放在髖骨上[左大腿近身處]。

ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱུམ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་ལ་གྱུར་གིས་བཞུགས་ཤིང་དར་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་སྟོད་གཡོགས་སྒྲ་
གཡོགས། རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་སོགས་ཞི་བའི་ཆས་ཡོངས་སུ་རྩི་གས་པ།

雙足右腿伸出，左腿彎曲以菩薩坐姿安坐著。
穿著各種絹綢編織成的上衣和下裙，
戴著珍寶鑄成的寶冠等等所有寂靜尊的裝飾。

དབུ་སྒྲ་ཐོར་ཅོག་སྒྱི་ཐོར་བཅིངས་པའི་ཅེ་མོར་རང་རིགས་མཚན་བྱེད་སྒྲ་མ་མི་བསྐྱོད་པས་མཚན་པ། མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་སྒྱ་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་ཞིང་སྒྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚུ་སྒྲ་ལྟར་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་
གསུམ་དང་།

金剛薩埵的頭髮盤繫在頭頂，
髮髻之上有代表同族的上師不動佛。
金剛薩埵相好莊嚴的身體放射出無量光芒，雖然顯現卻沒有實質，
有如水中映射的月亮一般。

ཐུགས་ཀར་པད་ཟེའི་སྒྲིང་དུ་རྩྱུ་དཀར་པོའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་ཐུགས་ཐེང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཐུགས་རོ་བྱིར་
བསྟན་མདུན་ནས་བཅམས་ཏེ་གཡས་བསྐོར་དུ་སྒྲལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་འཁོར་བ།

身體三處¹⁹有三個種子字²⁰，心間的蓮花月墊上，有白色的種子字
「吽」，周邊圍繞著白色的百字明咒咒鬘，咒語的字面朝向外，
從前方開始如蛇盤繞一般地向右旋繞。

註19 身體三處：指額頭、喉間、心間。

註20 三個種子字：嗡、阿、吽。

དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཐུགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་བཅས་པ་སྒྱུན་བྲངས་ནས་ཐིམ་པས་དཀོན་
མཚན་ཀླན་འདུས་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པར་བསམ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་གསོལ་བ་གདབ་པས།

由此放射出光芒，迎請十方三世一切諸佛菩薩。
諸佛菩薩融入種子字，將其轉化為十方三世佛菩薩總集的本體，
如此想著而作淨除罪障的祈請。

ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་འཁོར་ས་བོན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བཟ། སྐུ་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། མ་ཤོངས་ལུང་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཞབས་གཡས་པའི་ཐེ་བོང་ནས་དཀར་ཏ་ལ་ལ་བཟ། རང་གི་སྤྱི་བོན་སྤྱུགས།

祈請後，由於祈請，
而從心間的咒輪和種子字流出般若甘露且盈滿全身。
甘露盈滿後漫溢出來，從金剛薩埵的右腳大拇趾白亮亮地流出，
從我們自身頭頂灌注。

ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སོགས་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁ།
ནད་ཐམས་ཅད་ནག་ཁྲག་ཚུ་སེལ། གདོན་ཐམས་ཅད་འབྲུ་སྤྲོ་ལྡན་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་གདོས་བཅས་ཤིང་ཁྲག་དང་བཅས་
པ་ཚུ་ལྷས་སྤྱར་མ་བྱེད་བ་བཞིན་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་དེད་ཅིང་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཐིམ།
རང་ལུས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་པའི་ཚུ་ལྷག་ཡར་ལུང་པ་རྫོང་སེམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་རེག་པར་བསམ།

[我們]

無始以來生生世世所造作的毀犯誓戒等一切罪障有如黑煙炭汁，
一切病痛有如膿血，一切非人的障礙像是汙穢的昆蟲
(是有血有肉的樣子)，好像剛剛噴出的水，前頭沖帶著蟲子一般。
這一切從五根門以及毛孔被驅趕出來，
然後進入到廣闊金質的大地中。我們自身充滿清淨的般若甘露，
多出的甘露從頭頂冒出，並碰觸到金剛薩埵的尊足。

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡང་ཡང་གསལ་གདག། གཞན་ཏུ་ཡེངས་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྐལ་པར་བརྒྱས་
ཀྱང་འབྲས་མི་འབྲིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཡིག་བྱག་དལ་གྱིས་
རན་པར་གཙང་དག་སེ་ལི་ལི་བཞུ།

以上的觀想，要非常清晰地一再觀修，正如偈言所說：

「若心散亂於他境，持咒歷劫不得果。」因此，一剎那也不要散亂，要不疾不徐、乾乾淨淨、聲聲清朗地持誦百字明咒和六字短咒。

མཐར་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། མགོན་པོ་བདག་ནི་སོགས་གསོལ་འདེབས་དང་བཤགས་ཚིག་བརྗོད་པས། སྒྲ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་
དཔལ་ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་ཞལ་འཇུག་པ་དང་བཅས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དུས་དེ་རིང་
ནས་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་གི་དབྱགས་དབྱུང་སྦལ་ནས་འོད་དུ་ཁྱེ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་མི་དམིགས་པར་བཞག། །ཐུན་
འཛོག་ན་དགེ་བ་བསྒྲོ།

最後雙手合十，念誦「怙主：因我無知與蒙昧……」

等祈請及懺悔的文句後，觀想上師金剛薩埵歡喜並帶著微笑說道：

「善男子，你的一切罪障墮犯，從今天起都清淨了。」

在金剛薩埵勸慰我們之後，要想金剛薩埵化為光芒融入我們自身，金剛薩埵的身、語、意和我們的身、口、意合而為一，沒有分別，之後安住在無所緣之中。如果要下座的話，就迴向善業功德。

སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་གཞུང་དུ་གསལ། ཁྱད་པར་ཀྱི་རྟགས་ལུས་ཡངས་ཤིང་གཉིད་རྩུང་། །ཁམས་བདེ་རིག་པ་
གསལ། ཉམས་རྟོགས་ཐལ་ཐོལ་སྐྱེ་བ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས།

在經典中清楚說明了淨除罪障的徵兆，[其中]特殊的徵兆有：
身體會感到輕盈，睡眠會減少，精神好，

心智清明而且會生起一些些覺證。

དེའི་གོ་དོན་ནི་སྒྲིབ་སྒྲིག་པ་སྤང་དགོས། དག་བ་སྦྱབ་དགོས། དེའི་སྤང་སྤང་ཇི་བཞིན་ཤེས་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་
ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལག་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ཁོང་པའི་ནང་དུ་དོན་
སྤྲོད་ཡོད་པ་ཡིན།

以上所說的道理，主要就是「諸惡莫作，眾善奉行」。然而，
只有圓滿的佛陀知道什麼該做，什麼不該做，應如何教導別人。
我們若能信解佛陀的教言並且去實踐，生命就有意義了。

[罪業的過失]

ལས་དག་སྒྲིག་གང་ཡིན་རུང་། རྒྱུའི་དུས་ན་རྒྱུང་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་འཕེལ་ཆེ། སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་
དང་། དག་བའི་འབྲས་བུས་བདེ་འགོ་སོ་སོ་འབྱུང་། རང་གིས་བུས་པའི་ལས་རྒྱུད་མི་ཟ། མ་བུས་པའི་ལས་དང་མི་
འཕྲད།

不論善業、惡業，在成因的階段雖然微小，
但是在結果的階段卻會增大。罪業的果報是[投生]惡道，
善業的果報會前往善趣。因果絲毫不爽，自己造作的業不會空過，
沒有造的業不會遭逢。

དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ལུས་ངག་རྒྱ་དངོས་སུ་མ་ཐོན་པ་ནི་
ཡིད་ཀྱི་ལས། དངོས་སུ་ནམ་འགྱུར་ཐོན་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱ་ཡིད་འགོ་དགོས་པས།
རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་ནག་པོར་འགོ་བའི་བྱིར། །ཡིད་ནི་དུག་གི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

以由貪、瞋、癡引生的業來說，
如果在身體和語言上還沒有形成動作的話，就是意業；

若已經在身體和語言上形成動作，就是身業和口業。

由此可知一切業的前導是心意，這就是所謂的：「世間成黑暗，意毒是根源。」

སྒྲིག་པའི་ལས་དེ་ལ་འང་མཚམས་མེད་ལྟ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ། མི་དག་གི་བ་ཅུ། ལྷ་བཞི་ལོག་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་སོགས་
དང་། ལྷོ་མ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྷུང་བཅས་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་།

罪業又分為：五無間罪、五輕罪、十惡業、四重罪、
八捨正法等等，還包括違犯三乘戒律的墮罪，
自己犯戒或是叫他人犯戒，見人犯戒心生隨喜並且讚歎。

བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཤིང་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་མི་ཚར་བ་སྦྱེ་བ་
ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་ལྷུང་རི་བོ་ཅམ་རེ་ཁྱར་དུ་ཁྱར་བའི་སྟེང་། ད་ལྟ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསམ་སྟོན་
དུ་གྱུར་ཆད་པ་ལ་ཆར་དུག་གསུམ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཁ་སྒྲོན་དུ་བསགས་པ་རྒྱུ་རེད་འདུག །

總之，我們已經背負著無始以來造作的如山一般、
無法了知的罪惡。而如今身、口、意所體現的思想與行為，
大多是受到三毒的驅使，只是[在原有的罪業上]又再增添了罪障。

དེའི་ཉེས་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་ལྟ་མི་ཀུན་གྱིས་འབྲུ་ཞིང་སྟོན། ལྷུང་ཆག་མང་པོ་ལྟར། ལྟ་སྦྲུང་རྣམས་གཡེལ་ཞིང་གཞོན་
བགོགས་ཀྱིས་ཐྲགས་ལྟ། སྦྱེ་བོ་ངན་པའི་གལ་དུ་རྒྱུད། འབྲེལ་ཆད་ལ་སྒྲིག་པའི་གི་བ་ཀྱིས་ཐོག་པས་བཀྲ་མི་ཤེས།

這樣的過失，讓我們今生受到人類與天人的譏毀辱罵，
發生許多災難，護法捨離，非人伺機，淪為下等階層，
所有相關的一切都受到罪業陰影遮蔽。

མི་ལམ་ཡང་རན་པ་སྒྲ་ཆོག་སྒྲི། རང་ཡང་སྒོ་མི་བདེ། འཆི་རྒྱུ་རན་པ་དང་འཆི་ནད་བྲག་པོ་འབྱུང་། འཆི་བའི་ཆེ་
གནད་གཙོད་འཛིག་སྒྲིག་སྒྲིག་བསྐྱེད་དང་། བར་དོར་ཡང་འཁྲུལ་ཆབ་ཆེ། འཆི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒྲིག་ལས་ཆེ་འབྲིང་
རྒྱུ་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་རན་སོང་། གསུམ་གྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་དོས་བྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་སྒྲིང་།

什麼事都不吉祥順遂，就連做夢都是惡夢，心裡不安，
發生致命的惡緣與疾病，死時經歷可怕的割截恐懼和痛苦，
中陰時極度錯亂，死後隨著罪業的大、中、小前往三惡道，
長時間強烈地受苦。

ནམ་ཞིག་མཐོང་སྒྲི་སྒྲི་ན་ཡང་ཆེ་བྱུང་བ། ནད་མང་བ། ཉེས་མེད་དུ་དག་གྱོད་སྒྲིང་བ། ཡུལ་ལ་ལོ་ཉེས་དང་ནད་
འཁྲུག་སོགས་འབྱུང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱས་སྒྲིག་པ་ལ་དག་འཛིན་སྒྲིག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་འཕེལ།

縱然有朝一日投生善趣，也是壽命短暫而且多病，
沒有做錯也會仇人多、官司多，所在的地方發生災荒、瘟疫、戰爭，
由於同類因的果報，自己也會喜歡造惡，
以至於痛苦沒有間斷地增加。

མི་བྱ་ཀ་མེད་རང་ལ་པན་ངེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲིག་པ་བྱ་དགོས་མོད། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ན་དག་འཁྲུལ་གཉེན་སྒྲིང་།
ཡང་ན་རྩོད་ལོངས་སྒྲིང་སྒྲིག་གསལ། ཡང་ན་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་བྱིར་ཡིན། དེ་ནམས་ནི་དེ་ཙམ་འཛོམས་ཡང་རང་འཆི་
བའི་ཆེ་པན་པ་ཉིལ་འབྱུང་ཙམ་ཡང་མེད།

如果[面臨的]情況是不得不造作惡行，
而且這一定會有利益的話，就必須去做，然而情況並非如此，
因為造惡的原因，不是為了降伏敵人、保護親友，
要不就是為了得到財富名聲，要不就是為了衣食[而造惡]。

但是這一切再怎麼具足，在自己死亡的時候，
這些東西連一粒芝麻大小的利益都沒有。

སྒྲིག་གཞི་ལོངས་སྟོང་། འཁྲུང་མ་སོགས་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཟས་ཁམ་གཅིག་གོས་ལུས་གང་ཡང་ཁྱེད་དབང་མེད་པར་
རང་གཅིག་ཕྱར་དན་སོང་དུ་འབྱམས་པའི་ཆེ་སྒྲིག་པ་བྱས་ཆད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ལ་བགོ་བཞུགས་བྱེད་
ས་མེད་པར་རང་ཁོ་ནས་སྦྱོང་དགོས།

別說是名聲財富、妻妾子女了，到時候連一口飯、
一件衣服也無法帶走。當自己一個人遊蕩在惡道的時候，
所有造罪的痛苦之果，沒有人能分擔，唯有自己獨自承受。

དག་གཉེན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཉེན་དག་པོར་འགྱུར་བ་ཡང་ཆེགས་མེད་པས་སྒྲིག་པ་བྱེད་པོད་པ་འདི་བདུད་ཀྱིས་
ཟིན། གདོན་གྱིས་སྟོ། མེན་ཅིང་མི་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་དེ་སྤྲེལ་ཉེས་དམིགས་སྤྲུག་གཅིག་ཀྱང་མ་བླན་པ་འདི་ལ་
མི་ཉན་མ་བྱས་ཟེར་བ་ཞེས་ཀྱང་མ་བྱུང་།

「仇人很容易變成朋友，朋友也很容易變成仇人，
所以還大膽費力去造作惡業是受到惡魔驅使，是厲鬼讓我瘋狂，
真是極其愚昧無知。對於過去所做的罪惡一點也不覺得不對，
也沒有人告訴自己作了不對的事情。」

ད་ནི་ལུས་སྟོག་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པས་སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བའི་ལོངས་སྟོང་ཀྱང་མི་ཡོད་ན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྦྱོང་ལོངས་མ་བྱུང་
བར་འཆི་གོར་ཆེ་ང་ལ་དན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་འོང་ན་ཞེས་སོགས་རང་གིས་རང་ལ་ཁྱེད་བདུག་མི་
ཚུགས། སྟོ་མི་བདེ་བ་རེ་བསྟོམ་དགོས།

如今不知生命何時死去，還有時間淨除罪業嗎？
如果一點也沒有淨除罪惡就死去的話，

自己會遭受何等惡道的苦難呀！」必須要帶著慚愧之心詢問自己，以致感到坐立難安，內心焦慮。如此去觀修。

དེ་ཡང་ཉེས་པ་གསང་ཞིང་སྤྲོས་ན་རྗེ་འཕེལ་རྗེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྤྲིག་པའི་ས་བོན་དང་གཡོ་སྦྱུའི་ཆུ་ལུད་འཛོམས་པ་ཡིན།
མ་གསང་བར་སྟོན་ཏུ་ཤེས་པས་གཞན་ལ་སྤྲོ་ཞིང་སྟོགས་ན་མི་འཕེལ་བར་སྟོབས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ་བདེན་པས་མཐའ་
བསྐྱེམས་པ་ཞེས་བྲ།

此外，若是隱藏過失，會使得過患越來越大，這是因為罪惡的種子遇到了欺誑的水和肥料。若能不隱藏錯誤，自己知道是錯誤，並且向別人說出自己的過錯，那麼罪惡就不會增長並且力量會減小。這就是所謂的「真理能為錯誤劃下句點」。

[淨除罪業的方法]

དེའི་སྟེང་དུ་འགྲོད་བཤགས་བྲག་པོས་སྤྲིག་སྦྱང་གི་ཐབས་ལ་བཙོན་ན་སྤྲིག་ལྷུང་ཅད་ནས་བྱང་བ་ལ་ཆོགས་མེད། དེ་
ཡང་ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་ན་དགེ་བ་སྣ་རེས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ཕྱང་པོ་ཆོན་པོ་འཛོམས་ནས།

在此之上，若能猛烈地發露懺悔，在淨除罪障的方法上去努力，必定能夠毫不困難地將墮罪根除淨化。運用善巧的方法，便能以一個善業消滅巨大的惡業。

བདག་གིས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མཐོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགྲོད་པ་བྲག་པོས་སེམས་གདུང་བ་དང་
བཅས་པ་ནི་བཤགས་པ་ཡིན། ཉེས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་ངོ་མཆར་ཞིང་གུས་པ་དང་བཅས།

「我造作了如此這般的惡業。」當這麼說時，就是發露。對此強烈地感到後悔，心懷懇切，這就是懺悔。

རང་ཉིད་ཉེས་པར་བྱས་པས་སེམས་ཞུས་ཞིང་ངོ་ཚ་ཡང་གསང་པོར་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས། བྱེད་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བས་
དགོངས་ཏེ་ལས་འདི་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སྟོང་ཐག་བ་ནས་བརྗོད་པ་ནི་བཤགས་པའི་དོན་ཡིན།

由於感受到沒有犯下同樣這種過錯的人的殊勝尊貴，
因而帶著恭敬之心，雖然為自己所犯下的過錯感到羞恥、慚愧，
但還是用清亮的聲音說道：「請您們悲憫眷顧，
淨化我這些業力吧！」從內心深處這麼說出來，這就是懺悔的意義。

懺悔需具備四力

དེ་ལ་འདར་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་ཁོང་དུ་དུག་འཁུང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དག་པོ་ནམ་པར་སྟན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་༡།
ཕྱིན་ཆད་སྒོམ་ལ་བབ་ཀྱང་བྱེད་རེ་སྟམ་པའི་སྒོམ་སེམས་དག་པོ་ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་ལོག་པའི་སྟོབས་༢། སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་༣། གཉེན་པོ་སྒོ་དུག་ཏུ་གྲགས་པ་སོགས་སྒྲིག་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བ་ཅི་
འབྱུང་བ་སྐྱབས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོབས་༤ཏེ་སྟོབས་བཞི་ཆད་དགོས།

一、破除力：對於過去所犯下的罪惡，有如喝下毒藥一般，心裡生起強烈的悔意。

二、不再造惡力：往後即便是在生死關頭也不會再造惡，生起強烈的約束之心。

三、依止力：皈依和發菩提心。

四、對治力：致力於「六對治門」等淨罪的各種方法，然後盡己所能地從事善行。

དེ་འདར་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་མེད་ན་བཤགས་པའི་ནམ་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་མི་དག །ཕྱིན་ཆད་སྒོམ་སེམས་
མེད་ན་བཤགས་པ་དང་དགེ་བ་བྱས་ཆད་དོན་མེད་དུ་འགོ། སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མ་བྱས་པར་བཤགས་པ་

ལན་འབྲུམ་སྤྲུག་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སེམས་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་གཅིག་གིས་བཤགས་པ་ལན་གཅིག་བྱས་པས་
སྤྲུག་པ་དག་སྟོབས་ཆེ།

對於過去所犯下的罪惡，若沒有生起後悔之心，
就算做出懺悔的樣子也無法真正淨除罪障。
若沒有對於未來的約束之心，所做的一切懺悔和行善都沒有意義。
帶著達到標準的皈依發心而懺悔一次，
比沒有皈依和發菩提心的懺悔十萬遍，其淨除罪業的力量更大。

སྐྱབས་སེམས་ཐོབ་པས་ལོ་མང་པོར་སྤྲུག་པ་བཤགས་པ་ལས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པས་ཉིན་གཅིག་བཤགས་པ་
བྱས་པས་སྤྲུག་པ་འདག་ཚབ་ཆེ་སྟེ་ཉེན་གྱི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུག་པ་དང་དགེ་བའི་འཕེལ་
བསྐྱེད་ལ་ཡང་འདིས་རིགས་འགྲེ།

得到灌頂的人只用一天的時間懺悔，遠比只有皈依發心的人，
用很多年的時間懺悔罪業，其淨化罪業的力量更大，
這是因為依止力越來越增進的緣故。以惡行與善行的增長而言，
也是同樣的道理。

六對治門

གཉེན་པོ་སློ་བྱུག་ནི། འོད་དཔག་མེད། སྤྲན་ལྷ། མི་འབྲུགས་པ་སོགས་ལས་སྐྱབ་སྐྱོང་བ་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་བཟུང་ཞིང་གཞན་ལ་བསྐྱུགས་པ་དང་གཅིག་། སྐྱུ་གཟུགས། སྤྲེགས་བཅ།
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་གཉིས། རྟེན་གསུམ་ལ་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བསྐྱེད། མཐུལ་མཆོད་པ། གསང་
སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ། བྱང་པར་དུ་བླ་མ་ལ་མཉེས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་
དང་གསུམ། ཤེར་བྱིན་དང་ཐར་མདོ་སོགས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བཞི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡིག་བརྒྱ་དང་། ཀུན་རིག་། མི་འབྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྔ། དེ་བཞིན་

གཤམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོན་སྟེ། སྤྱང་བྱའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ། སྤྱང་བྱེད་ལྟ་སྒྲིབ།
སྤྱང་མཁན་རང་བཅས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་རང་དུ་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་ཉིད་ཟབ་མའི་ནལ་འབྱོར་དངོས་སམ།
རྗེས་མཐུན་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་འདུན་པ་བསྟོན་པ་དང་དུག་སྟེ།

一、受到佛陀讚歎的阿彌陀佛、藥師佛、不動佛等等善能淨除業障的佛菩薩，我們可以自己受持其名號，並且為他人朗誦。

二、塑立[印製]佛像、經書、佛塔。

三、要供奉以上所說的三所依，敬侍僧伽，供養曼達，密乘行者則可以供養壇城、修蓄供，尤其是要對上師獻上五悅供。

四、課誦《般若經》以及《大解脫經》等等佛陀所說的經續教言。

五、持誦如來百字明咒以及大日如來咒、不動佛咒等等甚深陀羅尼咒語。

六、相信如來藏，修持無我的義理。在三輪體空(要被淨除的罪障，能夠淨除罪障的本尊咒語，以及去實踐淨除罪障的自己)之中持誦咒語，直接觀修甚深空性的瑜伽，或者想像相似於空性的「無實如幻」。

དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་ཡང་གནད་ལ་སོང་ན་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྤྱང་བྱས་ཀྱང་། འདིར་དངོས་
གཞི་བྱས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྟོན་སྟེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རགས་པ་འབྲལ་དུ་སྤྱང་བའི་དོན་ཏུ་རྟོག་
སེམས་བསྟོན་བསྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན།

若能把握住要點去做到以上任何一門，
絕對能夠徹底淨除罪業的因果。但是在這裡，
為了要快速淨化在生起正行大手印的覺證上，
會遇到的粗重中斷罪障，所以教示金剛薩埵修誦法門。

དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ནམས་དུས་ཉེ་བས་ཉམས་སྤྱོད་ལ་སྒྲིབ་ཆབ་ཆེ། བྱད་པར་དུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་
དང་། ཡང་སྒྲོམ་ཁྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་འགལ་ནམས་ཉེས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་
གཞན་འགལ་བ་དང་། དཀོར་དང་སྐྱ་སྐྱུད་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་འགྲིལ། གསང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་
གོགས་བྱེད་པས་དེ་ནམས་སྤྱོད་པ་ལ་རྩོར་སེམས་ཡིག་བརྒྱ་འདི་ཁོ་ན་ལྟག་པར་བསྤྲུགས།

此生所積聚的各種罪障，因為時間較近，
所以非常障礙我們生起覺受。尤其是毀犯三乘戒律，
特別是違犯了上師的身、語、意的三昧耶，這是非常大的罪墮，
以及毀犯了真言乘的其他誓戒，或是享用信施和上師的財物等等，
這些行為會阻礙過去生起的修持體驗，障礙新體驗的生起。
為了淨除這類的罪業，金剛薩埵百字明是最值得推崇的。

[修誦百字明咒的利益]

རྩོ་བོ་རྗེ་འཇམ་དཔལ་ལས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉེས་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཉེས་ལྟར་དུ་འབྱུང་། དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་རྩལ་ཆེ་ས་ཞིག་
ཏུ་མཐུལ་བྱས་ཏེ་བཞག་ན་དེ་མ་ཐག་རྩལ་གྱིས་འགོངས་པ་དང་འབྲུག་གསུངས།

阿底峽尊者說：「就真言乘的戒律而言，
許多微細的墮罪是一直都在發生的，正如將剛剛擦拭好的曼達盤，
放在一個滿是灰塵的地方，立刻又會蒙上了塵埃。」

འོན་ལས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དུས་མི་འོང་ངམ་ཞུས་པས། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་མཁས་ཤིང་མང་བས་ཉེས་ལྟར་
སྤྱོད་པ་ལ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཉེས་ལྟར་དུ་འབྱུང་གསུངས་ནས་ཡིག་བརྒྱའི་བསྒྲོམ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་
ཞིག་གནང་།

有人問道：「如果是這樣的話，
證道的這一天是否就不會來臨呢？」尊者說：「雖然如此，

〔不用擔心，〕因為密乘有很多的善巧方便，
用一種方法就能在剎那間淨化很多微細的墮罪。」
所以尊者給予了長版的百字明咒修誦法門。

གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསར་ཉིད་གི་རྒྱད་ཕྱེ་ནམས་ལས་མགྲིན་
གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱ་གཞུང་ལས་མདོར་བསྡུས་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

此外，印度論典中簡略地提到：新舊密續都一致認為，
修持百字明咒有長遠和暫時的無量利益。例如經云：

ཁྱབ་བདག་ཡི་ཤེས་ལྗེ་རང་བཞིན། །གཟུངས་དང་སྤྲལས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །
མཆོད་རྟེན་དགྲིལ་འཁོར་བརྟག་པ་ཡང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་སྤྲལས་གཅིག་དང་འབྲ། །
དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་པ་ལས། །
བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ལེགས་གསུངས་པ། །རྩལ་ཐོན་གྱི་ནི་གངས་སྟེང་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

遍主五本智體性， 陀羅尼咒與手印，
佛塔壇城縱修造， 等同一句百字明，
無有勝彼之福德， 善說持誦百字明，
福德資糧得累積， 猶如莊嚴數等同，
微塵沙數一切佛。

གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །དུས་མིན་འཆི་བ་ཉིད་དང་ནི། །
ནད་དང་མྱ་ངན་མི་འབྱུང་ངོ། །

若持百字明， 不遇非時死，
無病及憂苦。

གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །དབྱལ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་མི་འབྱུང་། །
དགྲ་རྣམས་ཀྱང་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འགྱུར། །

若持百字明，無貧諸苦痛，
諸敵亦滅盡，圓滿一切願。

གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཆང་། །བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་རྟེན་ཅིང་། །
ཁོར་འདོད་པས་ནི་ཁོར་ཐོབ་འགྱུར། །ཡུལ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་ཐོབ་འགྱུར། །

若持百字明，求子得生子，
求財得財富，求地得土地。

གལ་ཏེ་ཆེ་ནི་རིང་འདོད་ན། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཅང་བར་བྱ། །
ཆེ་ཟད་གྲུར་པའང་བདེ་བར་ནི། །ལོ་ནི་སྤྱམ་བརྒྱ་འཆོ་བར་འགྱུར། །
ཆེ་འདིར་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ཤི་འཕོས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་འགྲོ། །

欲此生長壽，當持百字明，
臨終亦安樂，復得三百歲，
此生皆喜樂，命終生極樂。

གང་ཞིག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་འཛིན། །མཁའ་འགོ་འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་དང་། །
གྲིབ་གདོན་དང་ནི་བརྩེད་བྱེད་ཀྱིས། །འཆོ་བར་བྱེད་པ་མི་བྱས་སོ། །
ལྷུང་བ་ཆེ་དང་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ངེས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར། །

若持百字明，空行魔殭屍，
魔障忘失鬼，不能作損害，
犯大墮罪者，定能得正覺。

གསང་སྒྲགས་ཡི་གེ་བརྒྱ་བརྒྱས་ན། །སྒྲིན་པོ་སྒྲོ་ནི་འཕེལ་འགྱུར་ལ།
སྐལ་ངན་ནམས་ཀྱང་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། །བྱུང་དང་སྒྲུག་བསྐལ་ནམ་པར་འཇིག །
མཚམས་མེད་ལྔ་དང་ལྷན་བ་ཡང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་བརྒྱས་བྱང་བར་འགྱུར། །

若能盡持誦，密咒百字明，
愚者增聰慧，無福得福德，
災苦盡滅卻，縱具五無間，
誦百字得淨。

སྒྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རིགས་ཅན་འགྱུར། །
ཐར་ནི་ཐར་པར་གཞོལ་འགྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

願生生世世，成轉輪王族，
最後得解脫，得成正覺佛。

འདི་ལ་བརྩོན་ན་ཉེས་སྦྱང་སྤྱོད་དང་འབྲིང་པོ་ནམས་རྩ་བ་ནས་འདག །ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱང་མི་འཕེལ་གཤིང་མགོ་མནན་ཏེ་
རིམ་གྱིས་བྱང་བར་འགྱུར་གསུངས།

經典說：「若能精進努力修持金剛薩埵百字明咒，
必能根除微細與中等的墮罪，能夠制伏大的罪過令其不再增長，
而後漸漸淨化。」

སྒྱིར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིག་སྐྱེས་ན་སྒྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད། དེ་ཅ་ན་བཤགས་པ་ཚད་ལྡན་
ཞིག་འོང་། དེས་རྒྱད་དག་ནས་ཉམས་རྟོགས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མི་སྣང་ཡང་རང་དེ་ནམས་གྲ་སའི་བྱག་བཞེས་ཀྱི་རྗེས་
བརྒྱག་འདོན་པའི་ཁ་ཁྲལ་ཙམ་ལས་ཡིད་ཆེས་དང་འགྲོད་པ་སོགས་ཚད་ལྡན་མེད་པས་ཉམས་རྟོགས་རུས་སྤལ་གྱི་སྒྲི་
ལ་འབྲན་པའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བྱག་བ་སྣང་ངོ།

一般而言，若對因果生起信解，就無法不對罪業感到後悔，
到了那個時候就會做到真正的懺悔。由此淨除了心續的罪業後，
覺證不生起都不行。但是目前最關鍵的，
是我們只是按照寺院的傳統，口頭上跟著念誦，
卻沒有真正生起信解和悔意，這樣要想獲得覺證，
那就有如想要拔到烏龜的毛一樣，是不可能的。

༥ གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་བྱེད་མཐུལ་གྱི་ཁྲིད་ལ།

第三、圓滿二資糧的獻曼達教導

[曼達盤]

མཐུལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱ་བཟང་ན་ཚུང་ཡང་སྟོན་མེད། ར་ཤིང་ལྷ་བྱ་རྒྱ་ངན་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོས། འགྱོར་བ་མེད་ན་
ཤིང་ལེབ་གཡམ་ལེབ་སོགས་དང་དེའང་མ་འགྱོར་ན་ཡིད་སྤྲུལ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཚོག། །གཙོ་དམིགས་པ་ཆེ།

曼達盤如果是以珍寶等上好的材料製成，小一點也沒有關係，
如果像是陶土這樣的下等材質，那麼曼達盤就需要大一 點。
若沒有物質條件的話，用木板、石板等也可以。如果這樣還做不到，
只用意念去想像出曼達盤也是可以的。最主要的還是在觀想。

མཐུལ་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱ་བཟང་བ་དང་ཆེ་བ་དེ་ལ་སྤྲུབ་པའི་མཐུལ་དང་། ཅིག་ཤོས་མཚོད་པའི་མཐུལ་བྱེད། ཚེས་
བྱུང་རབ་གསེར་དབྱལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ། འབྲིང་བྱུང་དང་འགྲོན་བྱ། ཐ་མ་ནས་འབྲས་སོགས་འབྲུ་གཙང་མ་དེ་
བཟང་གི་རྒྱན་གྱིས་གཤེར་ཞིང་སྤགས་པ།

在修持獻曼達時需要有兩個曼達盤，材質較好、
較大的曼達盤用來作為「修持曼達」，另一個則用來作為
「獻供曼達」。在供品方面，最上等的是用金、銀等寶物，
中等的是用海螺或是海貝，
最普通的則是用藏紅花水浸泡過的米粒等乾淨的穀物。

དེའང་འགྱོར་ན་ཆར་རེ་རེ་བཞེན་གསར་པ་བརྗེ། མ་འགྱོར་ན་འབྲུ་གསར་པ་ཟུར་དུ་བཞག་པས་ཁ་གསོ། རྗེས་ནས་
མཚོད་འབྲུ་ནམས་རང་གིས་ལོངས་མི་སྤྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གི་མཚོད་པའི་རྒྱར་འབྲུལ་དགོས།

若是物質條件足夠的話，每次獻供時都要更換新的穀物，如果無法這麼做的話，也可以先準備好一些新的穀物，在每次獻供時加一點在舊的穀物中。之後，這些穀物不能自己享用，應該要用來供養三寶。

[修持曼達]

སྐྱུབ་པའི་མཆོལ་དམིགས་པ་བཅས་ལན་གསུམ་བྱིས་ལ་ཨ་མྲི་ཏ་དང་། ལྷ་རྩ་མས་བསངས་སྐྱེད་སྤྱོད་

一邊觀想，一邊用手擦拭曼達盤三次，同時念誦

「嗡班雜阿密日達吽呸」以及

「嗡梭巴瓦修達薩爾瓦達爾瑪梭巴瓦修埵杭」，以咒語來滌淨。

སྒྲོང་པའི་རང་ལས་མཆོལ་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆའི་གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབྱུས་སུ་སྐྱུབས་པུ་ལ་ལྷ་ཆོས་སྐྱུབས་འགྲོ་ལྟར་བསྒོམ། མཆོ་དང་དཔག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་བསྒོམ་མི་དགོས། ཆོས་སྒྲོང་ནམས་བར་མཆམས་སུ་བསྒོམ།

觀想從空性之中，曼達化為珍寶所建成的完美無瑕越量宮殿。
在宮殿壇城的中央觀想如同皈依時的五部皈依境，
不需要觀想湖水和如意寶樹，
將護法聖眾觀想在皈依境之間的空間中。

དེ་ནམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐེམ་པར་མོས་ལ་མདུན་མཐོ་སར་སྒྲེགས་བྱ་ཁབས་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལ་འབྱོར་ན་མཆོད་པ་ནམ་ལུས་བསྒོམ། སྐྱུབ་པའི་མཆོལ་མི་འབྱོར་པ་འཕམ། རྒྱུན་ཁྱེར་ལྷ་བུའི་ཆེ་མཆོད་ལུལ་ནམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྒོམ་པ་ཡིན།

從這一切聖眾三處的三種子字，
放射出光芒照射至智慧尊本來的居處，並迎請無量的智慧尊降臨。
想著智慧尊降臨，與曼達中的聖眾二者合一無別，
然後將曼達盤放在前方鋪著墊布的高臺。若條件允許，
可以在曼達盤的周圍放上五供養²¹，若沒有修持曼達，
或者是平日經常修持獻曼達的人，
可以觀想要供養的對象在自己的前方虛空中就可以了。

註21 五供養：花、香、燈、香水、食物。

[獻供曼達]

དེ་ནས་མཚོན་པའི་མཐུལ་ལག་གཡོན་རུ་ཐོགས། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་མེ་ཏོག་བཅས་ཡིག་བརྒྱ་འདོན་བཞིན་པར་རྩལ་
གཡས་བསྐྱོར་ལན་གསུམ་གྱི་བའི་ཆོ། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རང་གཞན་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གདོན་
སྤྲིག་སྤྲིབ་མི་གཅང་བ་ཅི་མཆིས་པ་སངས་སངས་དག་པར་བསྐྱོམ།

左手拿著獻供曼達，右手拿著花瓣並且握拳，
在念誦著百字明咒的同時，右手以順時針方向擦拭曼達盤三圈，
並觀想：「能所二執所包含的自他一切有情眾生，
與外在器世間的疾病、魔障、罪業、汙穢都淨除得乾乾淨淨了。」

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་མཚོན་པའི་བྱིར་ནག་ཞོག་པ་དྲི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གྱི་ལེགས་བྱ་དགོས།

為了表示心的本質無染、無垢，曼達盤也不能有絲毫汙點塵垢，
所以要好好地擦拭曼達盤。

སྤྱིར་མཐུལ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེ་བས་མཁོས་ཀས་གང་ལྟོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཙ་བཟང་ཞིང་ལག་ལེན་གཙང་བ་ལས་གང་བྱུང་
མི་བྱ།

由於曼達代表著極重要的緣起，
在材質上要以能力所及的最佳材質去鑄造，
在修持時要盡量保持乾淨清潔， 不要亂七八糟。

[觀想方法]

དེ་ནས་དམིགས་བ་དངོས་ལ། སྤྱིར་འདིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་བ་དང་མཛོན་བ་ནས་
གསུངས་བ་གཉིས་མི་འད། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤེལ་གྱི་སྤྱིང་པོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་བས་དེའི་སྤྱོད་འགོ་ལ་དེ་གཉིས་
གང་བསྐྱོམ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་འདིར་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་མཛོན་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་དུག་བཞེས་སུ་འབྱུང་སྟེ།

在正式觀想上，一般而言， 關於整個宇宙世界的構造， 有來自
《時輪金剛》與《阿毗達摩俱舍論》的兩種不同說法。
由於大手印是一切密續的終極精華，
因此以修持大手印的四加行來說， 無論觀修哪一種說法都是可以的。
然而在傳統上， 還是會採用比較為人所知的《阿毗達摩俱舍論》
中所說的結構來觀想。

ཨི་བཟླ་བྱ་མི་སོགས་བརྗོད་བའི་ཆེ་འབྱོར་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱིས་རྒྱན་བར་མཛོན་ཕྱིར་དྲི་བཟང་གི་ཚུས་
བྱུགས་ལ་མཐུལ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་ཁོད་སྟོམས་ལག་མཐེལ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྟེང་དུ་སྟོས་ཚུ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བར་བསྐྱོམ། མ་འབྱོར་ན་མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཟུམ། འོག་གཞི་རྒྱང་མེ་ཚུའི་དགྱིལ་
འཁོར་མ་བསྐྱོམ་ཀྱང་ཆོག །

在念誦「嗡班雜布米阿吽」的時候， 為了代表菩提心露的滋潤，
有條件的話， 可以塗一些香水在曼達盤上。

想像曼達盤是遼闊的黃金大地，在有如手掌一般平坦的地面上，
匯聚著滿是八功德水的香水海。若沒有香水的話，就撒一些花瓣。
不一定要觀想大地之下有風壇城、火壇城、水壇城。

ཨི་བཟླ་རེ་ཁེ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་འབྲུག་ཡོན་བསྐྱོར་ལྷགས་རིའི་ཚུལ་དུ་བགམ་པ་དང་བསྐྱུན་ཏུ་གདོང་མེ་ལྷེ་
ཅན་གྱི་ལྷགས་རིའི་འཁོར་ཡུག་གྲུབ་པར་བསྐྱོམ།

在念誦「嗡班雜惹喀阿吽」的時候，右手從反時針方向，
將穀物像圍欄一樣，沿著曼達盤的邊緣撒下。
觀想周圍有馬口噴出的火焰²²所形成的金剛圍欄。

註22 南方大海中一烈馬口中噴出的火焰。

འདིར་རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དྲི་བཟང་གི་ཐིག་ལེ་ལམ། མེ་ཏོག་གི་སྤྱང་བ་དབུས་སུ་བཞག་པ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
འདིའི་ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རི་རབ་སོགས་སོ་སོའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐད་ཅིག་
དཔྱད་ཐོགས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན།

在念誦到「吽」的時候，有些傳統是要放一滴香水，
或是放一把花瓣在曼達盤的中央，但是自宗沒有這樣的傳統。
同樣地，還有一些觀想法認為，
要觀想須彌山等等分別從各個種子字所形成，在這裡則是一觀想，
一切剎那間同時就呈現了。

དེ་ནས་ཆོག་འདོན་པ་དང་དོན་བསྐྱོམ་པ་རིམ་བར་སྤྱགས་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་རི་རབ་ལྷན་སོ་བར་རིམ་བཞི་ལྷན་
དབྱིབས་གྲུ་བཞི་རེ་སྐྱོམས་སུ་སོང་བའི་ཁ་གདངས་གཡེལ་བ། ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བོ་རྒྱ་ལྷ། ལྷུ་བ་སྐྱ་རྩ་ག། བྱང་མཁའ་
ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་མཚོ་དང་ནམ་མཁའ་གླིང་བཅས་དེའི་མདོག་ཏུ་སྤྱང་བ།

要依序不錯亂地結合念誦〈獻曼達文〉與觀想文義。

在大海中央有一座四方形的須彌山，下面有四層並且越往上越寬廣。
東面是水晶材質，南面是琉璃材質，西面是紅寶石材質，
北面是綠寶石材質。四周有湖泊、天空以及陸地，
反映著每一面的色澤。

དེའི་མཐར་ལྷ་མ་ལས་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དམའ་བའི་གཉའ་ཤིང་འཛིན། བཞོལ་མདའ་འཛིན། མེད་ལྗེ་ཅན། ལྷ་ན་སྤྱག་། ༡༩་
ན། རྣམ་འདུད། ལྷ་ལྷུད་འཛིན་ཏེ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱུ་བཞིར་འཁོར་བའི་བར་བར་རོལ་མཆོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྷན་བའི་རྩལ་གང་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སོགས་སྤྱི་དཔལ་འབྱོར་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ།

圍繞在須彌山四周的是七重金山，有持雙山、持軸山、擔木山、
善見山、馬耳山、障礙山以及持地山。

從最靠近須彌山的那一重山開始算起，每一重的高度都遞次減半。
七重金山以四方形的形態圍繞著須彌山，其間散佈著湖泊，
湖泊當中充滿著八功德水，遍滿如意寶等等龍族的各種財寶。

དེའི་བྱི་རོལ་ཤར་བུ་ལུས་འཕགས་པོའི་སྤིང་དཀར་སོ་རྩ་གཤམ། ལྷོར་འཛམ་བུའི་སྤིང་སྡོན་སོ་སོགས། ལུབ་བ་ལོངས་
སྤྱོད་དམར་སོ་རྩལ་སོ། བྱང་སྤྱ་མི་སྣན་ལྷུང་གྱུ་གྱུབ་བཞིའི་དབྱིབས་ཅན་སོ་སོའི་སྤིང་གཡོག་གཉིས་རེ་གཡམས་གཡོན་
ཏུ་འཁོད་པའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཙོ་བོ་དང་མཚུངས་པ།

在七重金山與湖泊之外，東邊是白色半圓形的東勝身洲，
南邊是藍色梯形的南瞻部洲，西邊是紅色圓形的西牛貨洲，
北邊是綠色四方形的北俱盧洲。以上每一大洲的左右各有著兩小洲，
每一個小洲的顏色和形狀都和主要的大洲一模一樣。

མྱེང་དེ་དག་གི་ནང་དང་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་། བར་སྤང་གི་ཆ་ལ་སོགས་པར། རྡོ་རྗེ་པ་ལམ། བེ་རྒྱུ་ལ། མི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། མཁའ་།
མུ་ཉིག་གསེར་དངུལ། ལྷ་ཤེལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ།

這些大洲、小洲裡面和須彌山上以及虛空中，有由鑽石、琉璃、
藍寶石、綠寶石、珍珠、黃金、銀和水晶等所聚成的寶山。

དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་ཏུ་འབབས་པའི་དཔག་བསམ་ལྡོན་ཤིང་གི་ནགས་ཆལ། སྤྱ་ཉིག་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཅི་འདོད་
འབྱུང་བའི་འདོད་འཛོམས་བའི་བྲུ།

有如意寶樹森林，所有想要的東西，
都會從樹上像下雨一樣地落下來。有滿願寶牛，所有想到的東西，
都會從寶牛的每一個毛孔中湧現出來。有自生稻，
能消除飢餓且生生不息。

བཀྲེས་པ་སེལ་ཞིང་ཟད་མི་ཤེས་པ་མ་ལྡོས་པའི་ལོ་ཉོག། །རྩ་ལྷ་ལྷ་བའི་གསེར་ལས་བྱུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྤོང་བ།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟར་གསལ་ཞིང་དཔག་ཆད་ཏུ་མར་འདོད་དགྲའི་ཆར་བ་འབབས་པའི་ལོར་བྱ་ལྟར་བརྒྱད།

有千輻輪寶，由瞻部河的金子所鑄成。有八角如意寶，
有如日光一般光芒萬丈，經好幾由旬，降下滿足所有願望的雨。

བྱད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་བཙུན་མོ་ལྷ་ན་སྤྱུག་པ། གཟུགས་དང་སྒོ་གྲོས་ལུལ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བའི་སྒོན་པོ། ཉམ་མཁར་ཐོགས་མེད་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་གླང་
ཆེན་ཐལ་ཀར་གསེར་གྱི་དྲུ་བས་གཡོགས་པ།

有悅意的后妃寶，具備女性的三十二種功德。有大臣寶，身形、
智慧過人，能看見埋在地下的寶藏。有大象寶，
是七隻強健且佩戴著網狀金飾的純白大象，能無礙地走在天上。

དོ་སྐད་གཅིག་གིས་སྒྲིང་བཞི་འཁོར་བའི་རྟ་མཆོག་སྤྱ་མདོག་མ་བྱའི་མགོན་འབྲ། སྤྱ་ཅལ་བྱུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་རང་དབང་
ཐོབ་པའི་དམག་དཔོན་ཉེ་གྲུལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་བདུན།

有馬寶，一個上午就能環繞四大洲一圈，毛色有如孔雀頸。
有將軍寶，精通六十四種技能。以上是七政寶。

དབང་སྡོན་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བདུན་ཐད་མེ་ཤེས་པར་འཛོ་བའི་གཏེར་ཆེན་པོའི་བྱམ་པ། སྒྲེག་མོ་དཀར་མོ་ལག་
གཉིས་དོ་རྩེ་ཁུ་ཚུར་དཀྱར་བཏྲན་པ། བྲེང་བ་མ་སེར་མོ་མེ་ཏོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་བྲེང་བ་འཛིན་པ། སྤྱ་མ་དཀར་དམར་པི་
མོ་འཛིན་པ།

還有鉅藏瓶，會無盡地湧出藍寶石等七種珍寶。有白色的嬉女，
雙手握金剛拳置於胯部二側。有黃色的鬘女，
手上拿著花朵以及珍寶的珠鬘。有白紅色的歌女，手上拿著琵琶。

གར་མ་ལྗང་གྲུ་གར་བྲེད་པ། མེ་ཏོག་མ་སེར་མོ་མེ་ཏོག་གི་ཚུན་པོ། གདུག་སྒོས་མ་སྡོན་མོ་སྒོས་སྒོད། མར་མེ་མ་
དམར་སྤྱ་མར་མེ། གྲི་ཆབ་མ་ལྗང་གྲུ་གྲི་བཟང་ཚུས་གང་བའི་དྲུང་ཆོས་བསྐྱམས་པ།

有綠色的舞女，正在跳著舞蹈。有黃色的花女，手捧著花束。
有藍色的香女，手捧著香爐。有粉紅色的燈女，拿著油燈。
有綠色的塗香女，拿著充滿香水的法螺。

བྲུང་ཤར་གྱི་ནམ་མཁར་ཉི་མ་མེ་ཤེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འབར་བ། རྫོ་རུབ་གྱི་ནམ་མཁར་རྒྱ་བ་ཚུ་ཤེས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསིལ་བའི་དད་དང་ལྷན་པ། གཤམ་སྐར་གྱི་ཕོ་བྲང་རང་འོད་སྒྲོ་བ་དུ་མ།

東北方的天上有太陽的火晶壇城，光芒萬丈。
西南方的天上有月亮的水晶壇城，清新涼爽。還有許多星星的宮殿，
放射著自己的光芒。

རི་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་དབུས་སུ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་། ཉེ་དབང་གི་གོང་ཁྱེད་ལྟ་སྤྱད། རྩོགས་བཞིར་ཤིང་རྟ་སྤྱ་
ཆོགས་སོགས་སྤྲེད་ཆལ་བཞི། ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་སོགས་ལྟོན་ཤིང་། ཨར་མོ་ནིག་འདྲའི་རྩོམ་ལ། ཆོས་བཟང་ལྟའི་
འདུན་ས། དེའི་སྤྲོད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རིམ་པར་གྱེན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་ལ་བརྟེན་པའི་འཕགས་གྲལ་དང་དགའ་ལྡན་
སོགས་ལྟའི་གནས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བཀོད་ས་དཔག་ཏུ་མེད་པ།

在須彌山頂的中央有全勝宮²³、帝釋天的善見城，
四邊則有各種車輛匯聚的眾車苑等等四個林苑，
還有大香樹等等寶樹²⁴、神石²⁵、善法堂²⁶，
在這之上的天空有珍寶雲彩，
雲彩上面是沒有征戰且歌舞昇平的天人住處，
那兒遍滿著無量的資財。

註23 全勝宮：帝釋的宮殿。

註24 大香樹：三十三天善見城外的東北方，諸天匯聚的如意樹。

註25 神石：三十三天的神石，約藏制容量單位一合大小的黑色天然六方石子。

註26 善法堂：帝釋的住處。

དེ་དག་གི་སྤྲོད་ལོག་བར་མཆམས་ནམས་སུ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། གསེར་ཉ། བུམ་པ། བརྒྱ། རུང་དཀར་གཡམས་
འབྲིལ། དཔལ་བེའུ། རྒྱལ་མཆན། འཁོར་ལོ་སྤྲེ་བཟུ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྒྱད། མེ་ལོང་། ཡི་ཁྲི། རུང་དཀར། གི་ཕྱི།
དུམ། བེལ། རྒོ། ཡུངས་དཀར་བཅས་བཟུ་ཤེས་པའི་རྟགས་བརྒྱད། རིན་པོ་ཆེའི་མལ་ཆ། ཁྲི། སྟན། རལ་གྱི། མཆིལ་
ལྟམ། སྤུལ་ལྟགས། གོས་བཅས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན།

在這上上下下的天界之間，有八吉祥寶：寶傘、金魚、寶瓶、
蓮花、右旋的海螺、寶結、寶幢、法輪；八吉祥物：寶鏡、黃丹²⁷、
白海螺、結石寶²⁸、百節草、頻羅果²⁹、酸乳酪、芥子；七寶寢具：
寶床、寶墊、寶劍、寶鞋、蛇皮、寶衣這七種安寢的寶物。

註27 黃丹：朱紅色的顏料。

註28 結石寶：內臟的結石，是一味藥材，在人體中叫做人黃，象體中是象黃，馬體中是馬

寶，由土石變化的是石中黃。

註29 頻羅果：葫蘆之類的植物，殼可以做器皿。

བཟང་པོ་དྲུག་སོགས་ནད་སེལ་སྒྲན་གྱི་རིགས་དུ་མ། བཅུད་ལེན་དང་གྲུབ་པའི་རྗེས། བདུད་ཅིའི་བཅུད་དང་བུམ་པ་
བཟང་པོ་སོགས་ཆེ་བསྐྱང་བའི་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་། རལ་གྱི། བུ་སྟོ། བེ་ཤྩ། རོལ་མོ་སོགས་ཤེས་རབ་དང་སྒྲན་གྲགས་སྦྱིད་
པའི་རྗེས།

還有六善妙等許多消除病痛的各種藥材、精華物、成就物、
甘露精髓、善妙寶瓶等等延年益壽的物品，以及寶劍、經書、琵琶、
樂器等生起智慧以及名聲的物品。

འང་འོད་མེ་ཉོག་གི་ཆར། སྟོས་ཚུའི་རྗེས་བྲ། བསྐྱའི་ནགས་ཆེལ། སྤྱལ་པའི་བྱ་དང་རི་དྲུགས་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྲད། གཟུགས་སྒྲ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རིམ་གྱོ་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དུ་མ།

也有彩虹光芒的花雨、香水盈滿的池子、蓮花園、
幻化的神鳥和動物等等稀有珍貴的供品，以及色、聲、香、味、
觸等等的五妙欲，還有眾多天人與天女侍從。

མདོར་ན་ལྷ་མེའི་དཔལ་འབྱོར་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བྱུར་བྱར་བཞུང་བ་དང་། རྩོགས་བཅུ་ན་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་
མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོས་སྒྲང་སྟེ་འབྲུལ།

總之，

一應俱全地將天人所有的富貴以及十方沒有主人的一切供品，
用意念去供養。

སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་དེ་ལྟ་བུ་གྲེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་དྲུང་བཅུ་ལ་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཟེེ། དེ་ལྟ་བུ་གྲངས་
མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་བཀང་བ་དང་། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྟོད་པ་མ་གཉེན་འབྲེལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་དགོན་མཆོག་
ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱལ་ནས།

十億個四大洲與須彌山所組成的世界，
才構成一個三千大千世界。
像這樣無數的一切國土都遍滿著普賢供養雲，
將自他一切眾生的身體、財富、父母、親友、善業等一切，
毫無保留地獻給上師和三寶，

བྱང་ཆུབ་སྤྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་
གདག་ དེ་ལྟར་ཆོས་བྱ་དང་ལག་པ་མི་འབྲལ་བར་དམིགས་པས་འབྲལ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཡང་བར་མ་ཆད་
དུ་གྱ།

並且為了能證悟菩提沒有障礙，
以及此生獲得大手印最殊勝的成就而祈願。
就這樣供堆不離手地觀想供養， 並且心中不間斷地一再祈願。

བསྐྱར་བལྟ་བས་ཀྱི་ཆེ་དམིགས་པ་མང་པོ་སྟོས་མི་ལྟོགས་ན་ས་གཞི་ལྷགས་རི་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་ཉི་ལྔ་བཅས་གསལ་
ཐེབས་ངེས་ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་དེ་དང་ནམ་མཁས་གར་བྱབ་མཆོད་པས་བཀང་སྟེ་ཕྱལ་ཡོད་སྟུམ་པའི་མོས་པ་ཅན་གྱ།

如此一再重複時， 如果因為觀想得太多而覺得力不從心的話，
只要去想像自己想得清楚的大地、須彌山、鐵圍山、四大洲、日、
月， 並且觀想所有供品遍滿虛空而作供養。

ཆོས་བྱ་ལྷ་མ་ནས་སོ་བདུན་མའི་བར་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སོ་བདུན་མ་མཛད་ཅིང་བཀོད་
ལུགས་མཐོང་བརྒྱད་ལས་ཤེས་དགོས། གངས་གསོག་པའི་ཆེ་ཆོས་བྱ་བདུན་མ་ཁ་རྒྱང་ཡིན།

獻曼達從五供堆到三十七供，有各種廣略的不同方式，
這裡的三十七供實行方法，需要真正看到實際傳統的作法，
才會知道如何實行。而計算次數時，只要作七供就可以了。

མཐར་སྐྱབ་པའི་མཐུལ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་ལས་འོད་འཕྲོས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སོག་པས་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། ལྷ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེ་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དགེ་བ་བསྐྱོ།

最後，要觀想在壇城曼達上的供養境，
放射出光芒照射至我等一切眾生，使我和一切眾生圓滿二資糧，
想像所有本尊聖眾化光融入自身，然後作迴向。

ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་རྟགས་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་ཚུལ་གཞུང་དུ་གསལ། ཁྱད་པར་སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་
ཤུགས་འབྱུང་དུ་འགྲོ། ཆོས་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་འབད་མེད་དུ་གྱུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་འདུག་གོ།

二資糧圓滿的徵兆，會在實際、覺受或夢境中出現，
這在經典中都有詳細的說明。尤其，心會自然地趨向佛法，
而且如法的行持將自然不費力地生起，這就是資糧圓滿的真實徵兆。

༥ འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

一些引伸的說明

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སློམ་ཆད་ལྡན་ཞིག་སྤྱེས་ན་ཆོགས་གསོག་སྤྱིབ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ཡང་། སློན་གྱི་
བསམས་རྒྱབ་ཞིག་མེད་པར་སློམ་ཆད་ལྡན་མི་སྤྱོ། བསམས་རྒྱབ་དང་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ལས་མེད།

如果生起合格的大手印修持，一切的積福、淨障都已經包含在其中。如果不曾積聚二資糧，就不可能產生合乎標準的大手印修持。然而，能夠具足二資糧或是有大善根的人是少之又少。

ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚད་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་རེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་མེ་སྟག་སྒྲ་མོ་ལ་
རྒྱུན་མེད་ན་འབར་དགའ་བ་བཞིན་ཏུ་འཕམ་ཏུ་སད་མི་བྱས།

已經進入佛門而且對佛法獲得一些信心的人，雖然心中是有一些善的習氣，但這就像小小的火花，在沒有助力之下難以成為火焰一樣，微小的善根無法在一瞬間甦醒。

དགེ་ཅུ་མ་སད་བར་དུ་ཉམས་སྟོགས་མི་སྦྱ། ཅུང་ཟད་སྦྱེས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགོ་བས་དགེ་ཅུ་ཁྱད་པར་ཅན་
གསར་དུ་བསྦྱེད་པ་དེས་ཐུར་གྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་། འཕམ་ཏུ་རྒྱད་སྟོན་ནས་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱབས་
ཆེན་སྦྱེ་བར་བྱེད་དོ། །

在善根還未醒覺之前，覺證是無法生起的，就算生起了一點點，也不會增長。因此殊勝的善根之所以顯發，主要是因為過去習氣的甦醒，所以才能夠在突然之間成熟而生起強烈的覺受。

必須積聚的資糧

གསལ་རྒྱུ་ཆུ་འཛིན་གསལ་དེ་ཡང་། སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཆོགས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། ཐབས་དང་།
སྟོན་ལས་རྣམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས།
བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །

在《菩薩十地論》中說：「資糧有三種。」布施、方便、祈願是福德資糧，持戒、忍辱、精進是戒德資糧，禪定、智慧、力、本智是智德資糧。

མདོ་ལས་ཚོགས་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་བསོད་ནམས། ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས། བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གསུམ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན།

經典中則說：「有二資糧。」布施、持戒是福德資糧，般若是智慧資糧，而忍辱、精進、禪定三者都包含在這二種資糧當中。

དེ་ནམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མ་བླན་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་མཐོ་རིས་ ལས་ཐར་པའི་རྒྱ་
རུ་མི་འགྲོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ཐར་པ་ཆ་མ་བླན་ཀྱི་ལས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲོ། དེའི་སྤྲེང་དུ་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་གི་ལྟ་བུས་ཟེན་ན་ཐག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དངོས་ཡིན།

從事以上的一切善行時，如果沒有帶著菩提心，就是屬於福德同分業，只能投生善趣，不會成為解脫的因素。若帶著菩提心，則是屬於解脫同分業，會成為成佛的因素。若能再加上三輪清淨的見地，則是積聚了無漏資糧，這才是真正證悟菩提的方法。

དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

布施有三種：

ཐར་ཐེང་གི་སྦྱིན་པ་ཐས་གོས་ཡོ་བྱད་ཡི་གེ་འདི་བའི་སྒྲག་ཤོག་ཚུན་ཆད་ཅི་ལྟོགས་ཅི་འབྱོར། ཐ་ན་འང་སྤོང་མོ་བ་ཁ་
སྤོང་དུ་མི་མངགས་ཅམ་རེ་སྦྱིན། ཕྱིས་ནས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་སོགས་བརྒྱུད་ལ་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་ཐམས་

ཅད་སྒྱིན་སྤྲུལ་པར་བྲ།

一、財施：盡己所能地布施食物、衣服、用具、寫字的墨水和紙張，至少也不要讓乞丐空手而回，並且要想著：「將來我成為轉輪聖王之後，要布施出自己的身體和一切財富。」

མི་འཇིགས་པའི་སྒྱིན་པ་ནད་ལ་སྤྲུལ། གདོན་ལ་སྤྲུང་བ། གཡང་ས་ལམ་སྟོན། འཇིགས་སར་སྤྱེལ་མ། སྤྱབ་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཆོག་པ། ཆད་པས་གཅོད་པ་དང་དབྱ་རྒྱ་གཅན་གཅན་འབྱུང་བཞིའི་གཞོན་པ་ལས་བསྐྱབ་
པ་སོགས་དངོས་སུ་ཅི་ལྟོགས་ལག་ལེན་ཏུ་བཏབ། རྗེས་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཚུན་ཆད་སྐྱོབ་བྱས་པའི་སྟོན་
ལམ་གདབ།

二、無畏施：盡量做到直接給予生病的人醫藥，給遭遇非人〔侵擾〕的人保護，為身處險處的人指引道路，護送身處恐怖之地的人，為人消除修行和持戒的障礙，保護別人免於法律的刑罰、敵人、強盜、野獸以及四大災害，之後要祈願甚至能夠救離所有惡道的痛苦。

ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་རང་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་བྱས་པ་ཡོད་ན་རྟེན་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་ང་རྒྱལ་མེད་པས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་ཏུ་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་ངེས་པའི་ཆོས་ཅི་ལྟོགས་བཤད། མི་བྱས་ན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་
པར་མོས་ཏེ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་གཟུངས་བསྐྱབ།

三、法施：自己若有說法的能力，就不要冀求敬奉承侍，要沒有我慢心地盡量去講說確定在暫時和長遠上能利益別人的法。若沒有說法的能力，也要懷著樂意為人與非人說法的心意，口中放聲念誦佛陀說的經典和咒語。

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ།

持戒有三種：

ཉེས་སྒྲིད་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་། སྒྲུལ་བ་གསུམ་གྱི་བཅས་འགལ་སོགས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སློག་ལྟར་བཅུ་ལ།

一、攝律儀戒：對於十不善業等自性罪以及毀犯三乘戒律的遮罪等這一切罪過，要如保護性命一樣地去守護，不至違犯。

དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་བ་སྣ་རེ་ཅམ་ལ་ཐོད་གཏུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་སྒྲོར་མོན་ལག་ལེན་ཏུ་ཐེབས་པ་ནམས་ལག་ལེན་ཏུ་གདག། མ་ཐེབས་པ་ནམས་ལའང་ནམ་ཞིག་འབྲུག་པའི་སློན་ལམ་གདག།

二、攝善法戒：不要只局限於某一種善行，要能夠全面去實踐那些可以做到的善行，對於沒有做到的善行，也要祈願有朝一日能夠達成。

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཆད་གཞན་ལ་པན་པ་འབྲུག་ཏུ་བྱང་བ་ཅི་ནུས་བསྐྱབ། མི་འབྲུག་པ་ནམས་ལའང་སློན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་གདག་དགོས། རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་ལྷོང་གིས་མ་གོས་པ་ཁོ་ནས་མི་ཆོག།

三、饒益有情戒：在發起菩提心之後，如果能夠做到，就要盡可能地去利益他人，對於無法做到的，也要發起將來能做到的廣大宏願。光只是做到自己不犯墮罪，這是不夠的。

བཟོད་པ་ལའང་གསུམ།

忍辱有三種：

གཞན་གྱི་ཆོག་ངན་དྲིག་བརྒྱུད་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་གཞོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྦྱམ་པའི་བཟོད་པ།

一、耐怨害忍：能夠忍受他人的辱罵、鞭打、掠奪等等傷害。

ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་མ་ཐུན་རྒྱུ་མི་འདོམས་པ་དང་། ཉ་ཆ་ལྟོགས་སྒོམ། ངལ་དུབ་ཐང་ཆད་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྤྲུག་བཟུལ་
དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ།

二、安受苦忍：在修行的時候，能夠不顧條件不足、生病、飢餓、口渴、疲勞等痛苦。

སྤྲུགས་གྱི་ཐབས་མཁས་ཐབ་མོ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
དོན་སོགས་ལ་མི་སྤྲུག་པར་སྒོར་ཚུད་ལུས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བཅས་བསྒོམ།

三、諦察法忍：對於咒語的甚深善巧、佛陀的廣大事業、空性離戲的道理等等，能夠沒有恐懼並且能夠接受。
要去修持以上的忍辱。

བཙུན་འབྲས་ལ་གསུམ།

精進有三種：

དགེ་བའི་རིགས་པ་མོ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་སྟམ་པའི་བྱད་གསོད་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ཙམ་སྐྱབ་མི་ལུས་
སྟམ་པའི་ལྷུ་པ་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པར་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་དབའ་མི་ལྷུ་པ་གོ་ཆའི་བཙུན་འབྲས།

一、披甲精進：不輕視微小的善事，認為不做也行，也不對大善事心懷膽怯，認為自己做不到。帶著歡喜心以及勇敢的心行善。

དགེ་བ་ལ་འབྲུག་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་མཐར་མ་ཐིན་བར་དུ་སྟོམ་ལས་མི་བྱེད་པ་སྒྲོར་བའི་བཙུན་འབྲས།

二、攝善精進：行善之時要堅持到底，絕不怠惰。

དང་པོ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བློ་ཉག་ས་པན་ཡོན་འཕམ་དུ་མ་བྱུང་བྱང་བར་བྱང་མི་བྱེད་པར་
དཀའ་བ་ཇི་ཆེར་སྤྱོད་པ་སྤར་མི་ཕྱོག་པའི་བཙོན་འགྲུས་ནམས་བཅས།

三、利樂精進：一旦開始從事任何善行，在獲得結果之前，就算暖兆³
⁰等有益的徵象都不曾短暫生起過，也不會因此而急躁，並且會更加努力。要努力地精進。

註30 暖兆：修持有進展的成就或通達的徵兆。

བསམ་གཏན་ལ།

禪定[有三種]：

ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། མཐོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲལ་
སོགས་ཡོན་ཏན་མཐོན་པར་སྦྱབ་པའི་བསམ་གཏན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ཀའང་ནི་གནས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས།

一、安在靜慮：身心輕安，此生安樂。

二、引發靜慮：成就神通感應等功德。

三、辦事靜慮：以禪定的力量利益眾生。

以上三種禪定，要建立在沒有過失的止禪基礎上。

ནི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་རྩ་བ་ཚུགས་ངེས་ཞིག་མ་བྱུང་ཐབས་མེད། དེའི་རྩུ་སེམས་དབེན་
དགོས། དེ་ཡང་ལུས་དབེན་ལས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་བ་ལས་འབྱུང་། དེའི་རྩུ་འདོད་པ་ཚུང་བ་
དགོས། དེ་ཡང་ཟས་གོས་གནས་མལ་ངན་དོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ནི་གནས་གྱི་རྩ་བ་འདོད་ཚུང་
ཆོག་ཤེས་ལ་ཐུག་གོ།

止的禪修是一切功德的基礎，一定要打下這樣的根基，
這個基礎是不可或缺的。在進行止修之前，需要先讓心靜，

心靜來自於身靜，身靜來自於雜事活動少，雜事少來自於少欲，少欲來自對食物、衣著、住處簡樸等感到知足。總之，止修的根源在於少欲知足。

ཤེས་རབ་ལའང་།

智慧[有三種]：

གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱན་ཚུད་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་འགྲོ་དོན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བཟ། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་དག་ཅི་རུས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ།

一、[無相智：]了悟實相空性，因而了知勝義諦的智慧。

二、[受用法樂智：]徹知因果緣起，了知世俗諦的智慧。

三、[成熟有情智：]透過四攝法而了知[如何]利益眾生的智慧。

此外，智慧度有聞慧、思慧、修慧三種，要努力去達成這些智慧。

དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པས་གནས་སྐབས་སུའང་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་། མཐར་ཐུག་ཆོགས་གཉིས་དང་པར་བྱིན་བྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

如此積聚資糧後，會產生暫時的無量天人福樂果報，當究竟圓滿了二資糧以及六度波羅蜜的時候，就是成就了遍知一切的佛果。

[積聚資糧的功德]

ཚོགས་གསོག་པ་ལ་ཡོ་བྱད་དང་ཆ་རྒྱུ་མེད་དོ་བསམ་མི་དགོས། བྱ་དུ་དད་པ་ཞིག་དང་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་ན་
བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་པ་གསུངས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡན་
ལག་བདུན་པ་ཁོན་ཕུལ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་མ་ཕུས་པ་ཟད་ནས་ཚོགས་གཉིས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱར་ཡོད།

在積聚資糧上，不要去想自己資財條件不足，經典說：

「只要有信心和智慧，
就會有數量不可思議之多的積聚福德的方法。」發起菩提心後，
就算只是做七支供養，也能夠淨除所有覆障，
積聚等同虛空般廣大的二資糧。

དེའང་ཕྱག་འཆལ་བ་གཅིག་ཕུ་ལའང་པན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་ཏེ། མདོག་བཟང་མངེས་དང་ཆོག་བཅུན་དང་། །འཁོར་
ནམས་ཟེལ་གཞོན་ལྷ་མི་དགལ། །དམ་པ་དང་འགྲོགས་གཟི་བཟིང་ཆེ། །ལོངས་སྤྱོད་མཐོ་རིས་ཐར་པ་ཐོབ། །ཅེས་དང་།

此外，教導說頂禮一拜有十種功德：「色潤相好言威肅，
懾服眷眾天人敬，聖者為伴威德巨，富裕高貴得解脫。」

གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་གཅིག་འཆལ་བས་ཡན་ལག་སྤྱད་ལྡས་ས་ལ་འོན་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ཡན་ཆད་ལ་རྩལ་སྤར་རབ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤིང་ཐོབ་
པར་གསུངས།

經典說：「若能帶著極大的虔誠恭敬之心頂禮一拜，
就能多次生為轉輪聖王，其次數等同五體投地時，
所接觸到的廣闊黃金大地的範圍中所有的微塵數。」

དགོན་མཆོག་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་ཁོན་ས་ཀྱང་། གཟུགས་བཟང་བ། འཁོར་མང་བ་སོགས་པན་ཡོན་བཅུ་བཅུ་གསུངས་
ཏེ་འདི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མདོ་སྤེལ་ས་ནས་འབྱེད་དུ་གསལ།

也說：「僅只是向三寶雙手合十，也能夠獲得相好、許多眷眾圍繞等十種功德。」在《分別因緣經》中有非常多相關的詳細解說。

རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་ཚས་སྟོན་གཞན་མི་མཛད་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁོ་ན་ལ་
ཉིན་མཚན་ཏུ་འབྱུངས། མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཀུན་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་ལའང་ཡོད་ཀྱང་
དེས་པར་བསྟན་པའི་བབ་ཡོལ་བ་ལྟ་བུའི་དེང་སང་རང་རེ་ཚོ་ལ་གཞི་ནས་ཚོགས་རྫོགས་དགོས་པའི་འདུན་པ་མེད།

噶當派的祖師大都不做其他的法行，
只是日夜專心致力在修持七支供養上，
無比達波拉傑之後的噶舉祖師們也都有這樣的傳統。但是近來，
教法日漸式微，我們連想要圓滿積聚資糧的想望都沒有了。

ཅུང་ཟད་ཡོད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དད་པ་བཙོན་འགྲུས་གཉིས་ཀ་ཚུང་བས་ཚོགས་གསལ་ལག་ལེན་ཏུ་མ་ཐེབས་པར། སྒྲི་
གསུང་ཐུགས་ཉན་རེ་ཡོད་པ་རྩལ་གྱིས་གཡོགས། སྙིང་ཁམས་ཆེ་བ་ཚོས་རང་གིས་ལྷ་རྩལ་གོས་རྩལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
ཞབས་སུ་བརྫུང་།

就算有一點想要積聚資糧的心，也因為信心和精進都很薄弱，
以至於積聚不到資糧。自己有一點身、語、意的所依[佛像、經書、
佛塔]，也讓其蒙上灰塵，一些粗心大意的人，
甚至將這些聖物放在自己的破帽、破衣上以及放在腳下。

བརྒྱ་ལ་ཉིང་པོར་དང་མཚོད་སྟེགས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཐལ་བ་ཅམ་མེ་ལུས། མི་དགོས་པའི་མགོ་ཕྱི་ལུས་བདར་བྱེད། སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྫོང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མེ་ཉོག་གཅིག་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་མ་སྟོང་།

雖然難得有人會有些供燈與供桌，卻讓其蒙上了塵埃。
能夠花時間在自己的梳妝打扮上，從不曾真正帶著空性和慈悲去獻
一朵花給三寶。

ཡན་ལག་བདུན་པ་ཚར་གཅིག་བཏོན་མ་སྤྱོད་བར་རང་རེ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འདུག་ཟེར་བ་གདའ་སྟེ། བསོད་ནམས་
གདའ་ནས་ཡོང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཆོག་ས་བསག་དགོས་པ་གསུངས།

還有人連一次七支供養都沒念過，卻說自己沒有福報功德，
這樣怎麼可能得到福德呢？經典說：「福德的因，
就是必須積聚資糧。」

ཐ་ན་ནས་འབྲུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཟ་ཉན་པ་དེ་རང་གིས་ཟ། ཟ་མ་ཉན་པ་དེས་མཆོད་ནས་བྱེད། གསེར་དངུལ་དར་ཟབ་ཏུ་
སྤྱགས་སོགས་མི་སོངས་པ་ཡོད་བཞིན་ཏུ། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཟེན་ཆེན་ཏེ། །མཆོད་བའི་ནོར་གཞན་
བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས། །

更糟糕的是有一粒可以吃的米就會自己吃掉，壞了不能吃的米，
就拿去供養。已經擁有金子、銀子、綢緞、馬牛等財物，並不匱乏，
卻說：「福薄我貧窮，無餘堪供財。」³¹

註31 出自《入菩薩行論.第二懺悔罪業品》，如石法師譯。

ཟེར་ནས་མར་མེ་གོང་རྩུང་གདའ་དང་། ཞལ་ཟས་མཚུབ་མོ་ཅམ་རེ་མཆོད་པར་རྫོམས་ཏེ་དགོན་མཆོག་ལ་རྩུན་བཏང་བ་
ཀྱན་ལ་བསོད་ནམས་འོང་བ་ཞི་འདུག། དེས་ན་འབྱོར་ཆད་ཀྱི་ཆོག་ས་རེ་གསོག་པ་འདི་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་གདའ།

然後只是供養一小盞油燈，一小指頭大小食物，
還覺得自己做了供養。像這樣欺騙三寶的人，能有福報嗎？因此，
符合自己財力地去積聚資糧是非常重要的。

ཆོགས་གསོག་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལས་ཟབ་པ་མདོ་རྒྱན་ཀྱན་ཏུ་མ་གསུངས། དེའང་ཕྱག་འཆའ་བ་ལས་ཀྱང་
མཆོད་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྡིག་བཤགས། དེ་ལས་ཀྱང་ཡི་རངས་སོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བསོད་ནམས་ཆེ།

在積聚資糧方面，除了七支供養之外，
顯密經典中沒有提到比這還深妙的方法了，
而且七支供養是一項比一項功德大：比頂禮更有功德的是供養，
比供養更有功德的是懺悔，比懺悔更有功德的是隨喜等等，
以此類推。

འདོན་རྒྱ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་བྱེད་རང་གི་སྒོ་དང་སྦྱར་ཆོག། འདོན་བསམ་རྒྱ་དེ་གནད་ཆེ། ཆོག་ཤར་ཅམ་རང་མགོ་རང་
གཡོགས་ཡིན།

不論是念誦短版的或長版的〈七支供養文〉，
都可隨自己喜歡去念誦，重點在於要思維其意義，
如果只是念誦文字，那真是自我欺騙。

མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་ལག་ནར་གྱིས་བརྒྱང་བའི་མཆོད་པ་ཞིག་ལ་མཆྐལ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མེད་གསུངས། བ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་ཆའགས་ཀྱང་ཆང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཤུགས་ལས་འབྱུང་།

在供養的時候，經典說：「順手的供養中，
獻曼達的功德是最大的。」獻曼達包含了六度波羅蜜的每一個部分，
而且也自然帶有一切六度的利益。

མཆྐལ་ཕུལ་བའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞན་ཏུ་གསལ། མཆྐལ་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷ་གནས་ནམས་དང་གླིང་
བཞིའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤུགས་ལས་ནི་བཟང་བྱུགས་པ་
དང་། མེ་ཏོག་ཕུལ་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་སོགས་སུ་སྦྱེ་བར་བསྟན།

有關獻曼達的無量利益，在其他地方有清楚的說明。《樓閣經》中就說：「只是獻曼達，就能統御天界和四大洲。」除此之外，也提到如果獻上塗香和供花，也能因此而轉生為四天王眾天。

མདོར་ན་ཚོགས་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་གས་པའི་ཐབས་ཆེས་ཐབས་པའི་མཐུལ་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན།

總之，獻曼達是能夠迅速圓滿資糧的深妙法門，這也是為什麼會在四加行中講示這獻曼達教導的原因。

ད་ལྟ་རྒྱུ་ཅམ་གྱི་གཏོར་མོད་ཅན་ཏུ་སྒྲོམས་པ་ཀུན་གྱི་བརྒྱ་སྟོང་ཁྱི་འབྲུམ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་བགྲང་བའི་འབྲུལ་བ་ལས་ཆེ་བ་མི་སྲིད། དེ་ལ་ངས་འདི་ཅམ་སྤུལ་སྟུམ་པའི་བདག་འཛིན་དང་སྟན་གཤམ་གྱི་རེ་བ་སོགས་ཁྱི་མ་རེ་ཡང་ཅིས་ཀྱང་འདྲིས། སྒྲ་མ་དེས་སྤྱགས་ལ་བཏགས་འོང་བསམ་པའི་རེ་དོགས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ཡང་རྒྱུ་ཅམ་མང་རུང་བརྒྱ་སྟོང་ལས་ལྷག་པ་ནི་མེད།

現今一些自誇樂施的人，就算供養的東西再多，也不可能超過百、千、萬、十萬等數量，而且還混雜著「我供養了這麼多」的我執心，希望得到名聲等等的染污心念以及希望能在上師面前得寵的希懼之心，供養的對境再怎麼多也不會超過上百、上千。

མཐུལ་ནི་ཕྱི་སྟོད་ནང་བཅུད་ནམ་མཁས་གར་བྱ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ། ང་ཡིད་སྤུལ་གྱི་མཚན་བ་སྤུལ་མཁན་ཡིན་པས་མ་པའི་ང་རྒྱལ་སོགས་ཁྱི་མ་ཡང་མེད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་སྤྱགས་ལ་བཏགས་མི་བཏགས་ཀྱི་རེ་དོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་།

但是獻曼達，包含了遍虛空的外在物質世間以及內在有情眾生的所有資財，

因此在供品上非常廣大，
沒有覺得自己是一個意念供養者的我慢之心，
也不會有是否能取悅三寶的希懼心。

ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་དགོན་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་བཟང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་སྒོ་ཐམས་ཅད་
ནས་ཆོགས་མི་ཚྲོགས་ཀ་མེད་ཡིན་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱའོ། །

以十方四世的三寶為對象的供養，這樣的供養境善妙廣大，
所以從任何方面來看，積聚資糧不可能不圓滿，因此要努力實踐。

གཞན་ཡང་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་ཉེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བ་བཞེངས་ཤིང་རྙིང་བ་གསོ་བ། དག་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ། འབྲོར་བ་མེད་པས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱག་དར་དང་བྱག་བསྐྱོར་བྱེད་པ། བསྟོད་ཅིང་གསོལ་
བ་འདེབས་པ། ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་སྐྱར་བའོ། ། མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་བོར་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པས།

經典說：新建或是修復代表身、語、意的聖物以及寺院，
敬侍僧伽，錢財不夠就清掃或是禮繞佛寺，讚歎且祈請，
乃至觀想著佛陀而單手舉掌，拋一朵花至空中，
這些都是無量的福德。

རང་རེ་ནམས་བྱོལ་སོང་ལྟ་བུའི་དགེ་སྤྲིག་མི་ཤེས། ཤེས་ཀྱང་མ་ཉི་འོག་གཅིག་བཏོན་མི་རྣམས་པ་ཅི་བྱ་མེད་པའི་ལུས་
ངན་ནི་མ་སྤངས། དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ། ཆོས་བྱ་རྒྱས་མ་བཤེལ་བའི་སྐབས་འདིར་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་མ་སོང་བར་
དགེ་བའི་བག་ཆགས་སྣ་རེ་ཅམ་བཞག་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་གདལ། །

我們不是像畜生一樣，畜生不知道善惡，就算知道善惡，
也是連一句六字真言也不會念，在身體和言語上什麼都做不了。
我們既然已經獲得了暇滿的人身，在不缺修持法門的時候，
就不要浪費虛度了人生。無論如何，
培養一些善的習氣是至關重要的。

༥ བཞི་པ་གྱི་ཆ་སྐབས་སྐྱར་དུ་འཇུག་པར་གྱེད་པ་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་ནི།

「觀修方法」

念誦觀空咒「唵梭巴瓦修達薩爾瓦達爾瑪梭巴瓦修埤杭」，將一切淨化成空。觀想在空性中，自己化現成為一般通認形象的金剛亥母，站在蓮花日輪之上，腳踏一具屍體。

若觀想自身是凡夫之身的話，
會因為我們還未淨化覆障而無法得到加持，
若以觀修本尊來修持上師瑜伽，
則是讓我們快速且容易獲得加持的緣起。
所以可以按照自己相應的任何本尊來作觀修。

但是金剛亥母是諸佛之母，她的本質是大手印，
外相展現為俱生母，因為屬於瑜伽女的族類，對[修法者]
特別親近而且加持迅速。她是馬爾巴、密勒日巴、
岡波巴這三位祖師的秘密本尊，因為這樣子的緣起，所以在這裡，
有以金剛亥母作為本尊來實行觀修的傳統。

རང་གི་སྤྱི་བོའམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱིལ་ཇུས་གོས་བབས་གིས་
བཀའ་པའི་སྟེང་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་གདན་ལ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་ནམ་པ་རྟོ་
རྩེ་འཆང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་ལ་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ནས་རྟོ་རྩེ་འཆང་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་བཀའ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་འབྲི་འབྲུག་ཆའ་སྟག་སོགས་སྐྱབ་བརྒྱད་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
མཆོའི་ཆོགས་དང་།

觀想在自己的頭頂上或是前方的虛空中，
有八隻獅子抬著的寶座，上面披蓋著天人的絹綢，
寶座上有蓮花和月墊，其上坐著本質是三世諸佛總集的根本上師，
上師外相裝束展現為金剛總持，就和皈依境的觀想一樣。
從根本上師直到金剛總持的中間，有噶舉傳承祖師排坐成柱形，
周圍海會雲集地圍繞著直貢噶舉、竹巴噶舉、采巴噶舉、
達隆噶舉等實修傳承的成就者。

གཞན་ཡང་རྫོགས་ཆེན། ཆོས་དྲུག །ལམ་འབྲས། ཞི་བྱེད་གཙོད་ཡུལ། གློ་སྦྱོར་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་སྤྱིན་ལྟར་
འབྲིགས་པ། ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དབའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་སྤང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་
ནས་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གདོད་ནས་ཡོངས་གྲུབ་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ་ཁ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་
མོས་གྲུས།

此外，大圓滿、那洛六法、道果、息解斷境法、修心等法脈傳承的上師們，有如雲一般密佈著。上師們的四周圍繞著本尊、諸佛、菩薩、勇父、空行、護法等聖眾，要想像這一切聖眾本來就是圓滿的無二誓言尊與智慧尊，要生起並非只是口頭上的虔敬。

སྒྲིབ་ཐག་པ་ནས་གྲུས་པའི་བྱུགས་དང་གདུང་བའི་ར་རོ་བཅས་ཏེ། བྱམ་བདག་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་གསལ་གདག།
འོག་མིན་ཆོས་དབྱིངས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ལམ་བཅས། བྱུག་ཆེན་བརྒྱད་འདེབས་སོགས་གསོལ་
འདེབས་རྒྱས་བསྐྱས་གང་འོས།

從內心深處帶著誠摯的勁勢以及殷切的呼求，清晰觀想：
「遍主一切事法自性者……」，再以「緣自奧明法界之宮殿……」
等等來作七支供養與祈願。並且念誦〈大手印傳承祈 請文〉等，
不論長版的或短版的祈請文都可以。

མ་ནམ་བཞི་སྐོར་དང་། བྱད་པར་རྗེ་དུས་མཁའ་ཀྱི་རྫོང་འེག་ལུང་། གསོལ་འདེབས་ཆོག་ཤང་དུག་པོ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་
ཡེངས་པར་གངས་བསགས།

還有，要念誦〈四身祈請文〉，
尤其是要一心不亂地念誦第一世大寶法王杜松虔巴的金剛語
〈六句祈請文〉，並且累積次數。

མཐར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་གདག་པས་མཐའ་བསྐོར་ཀྱི་འཁོར་ནམས་འོད་དུ་ལྷ་
ནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཐེམ། བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་རིམ་པར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ནས་འོད་དུ་ལྷ་སྟེ་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཐེམ་
པས་དཀོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབྱེལ་བ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས།

最後念誦「具德正善上師諸尊眾.....」祈請賜予灌頂，
然後觀想四周圍繞的聖眾化為光芒，融入傳承的上師眾。
傳承上師眾依次一位融入至另一位，然後化為光芒融入根本上師。

རང་གི་སྒྲིན་མཆོམས་སུ་ཐེམ། སྒོག་གཙོད་སོགས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །བྱམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་
ཅིང་སྒོམ་པ་ལ་དབང། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས།

由此，從本質為三寶總集的根本上師的前額，
放射出白色的光芒，融射到我們自身的雙眉之間，
淨化殺生等身體上造作的業障，由此獲得瓶灌頂，
被授權能夠在修道的過程中觀修生起次第，具有福緣成就化身果位。

དེས་རིགས་འགྲེ་སྟེ། ལྷ་མའི་མགྲིན་པ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། རང་གི་མགྲིན་པར་ཐེམ། རྩལ་སོགས་ངག་གི་
སྒྲིབ་པ་དག །གསང་པའི་དབང་ཐོབ། ཅ་རྒྱུད་བསྒོམ་པ་ལ་དབང། འོངས་སྒྱུ་འབྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས།

依此類推，觀想上師喉間放射出紅色的光芒，
融射到我們自身的喉間，淨化妄語等言語上造作的業障，
由此獲得秘密灌頂，被授權能夠做氣脈的觀修，
具有福緣成就報身果位。

བྱུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕྲོས། སྒྲིང་གར་ཐེམ། འོག་ལྷ་སོགས་ཡིད་སྒྲིབ་དག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་
ཐོབ། སྒྲོམས་འཕྲུག་སྒོམ་པ་ལ་དབང། ཚེས་སྒྱུ་འབྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་བྱས།

觀想上師心間放射出藍色的光芒，融射到我們自身的心間，
淨化邪見等心意上造作的業障，由此獲得般若本智灌頂，
被授權能夠觀修雙運道，具有福緣成就法身果位。

གནས་གསུམ་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས། དཔལ་མགོན་སྒྲིང་གར་ཐིམ། ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་སྒྲིབ་
སྒྲིམས་འབྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག། དབང་བཞི་པ་ཐོབ། བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིག་སྒྲིང་
དབྱེར་མེད་སྒོམ་པ་ལ་དབང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་འབྲུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཏུ་བྱས།

觀想上師的額間、喉間、心間三處一起放射出白色、紅色、
藍色的光芒，光芒融射至我們自身額間、喉間和心間，
淨化包含著煩惱障、所知障、禪定障的身、口、
意三門共同皆有的罪障，由此獲得第四灌，
被授權能夠修持覺空不二大手印，具有福緣成就法界體性身果位。

སྒྲར་ཡང་མོས་གྲུས་བྲག་པོ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་འཇུ་མ་མདངས་དང་བཅས་ཉེ་འོད་གྱི་གོང་བྱར་
ཞུ་ནས་རང་གི་སྒྲི་བོ་ནས་སྒྲིང་གར་ཐིམ། སྒྲ་མའི་སྐྱགས་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བར་མ་ཆོད་པར་སེམས་རང་བབ་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པའི་རང་ལ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག།

再來，由於生起強烈虔敬的因緣，上師露出歡喜的光燦微笑，
化成光團從我們頭頂融入我們的心間，
想像上師的心意和我們的自心合一無別，
在不受分別妄念中斷干擾的狀態下，在自心本然無造作、
無雜染當中盡可能地安住。

[下座的修持]

དེ་ལས་ལངས་ཆེ་སྒྲིང་བ་ཅི་ཤར་སྒྲ་མའི་སྒྲིའི་རྣམ་འབྱུང་སྒྲ་ཆོགས་པ། སྒྲ་ཏུ་གྲགས་ཆོད་གསུང་གྲགས་སྒྲིང་རྒྱ་དའི་
རང་སྒྲ། ཡིད་གྱི་འབྲུ་བྲན་ཅི་བྱང་ཅི་ཤར་རྟོ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་ཅལ་ཏུ་མོས་ལ་དགོ་བ་བསྒྲ།

在出定之時，要想像任何生起的色相都是上師身體的各種形相，
任何發出的聲音都是聲空「那達」³²的本然之聲，

生起或產生任何心意的馳動與思想，都是金剛智的本自能量。
最後迴向功德。

註32 那達：代表「精華、精髓」之意。

ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་། འགོ་བའི་ཆེ་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་བད་ལྷའི་གདན་ལ་སྐྱ་མ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱོར་བ་
བྱེད་པར་མོས།

在每座修法下座的期間，當走路的時候，
要觀想自己繞行著在右方天空蓮花月墊上安坐的上師。

ཟ་འཐུང་གི་ཆེ་མགིན་པར་བསྐྱ་དམར་པོའི་དབྱས་སྐྱ་མ་བཞུགས་པ་ལ། བཟའ་བཏུང་བདུད་རྩིར་བྱ་བས་མཆོད་པར་
མོས། སྐྱ་བཞེད་ཐམས་ཅད་གསོལ་འདེབས། འགོ་འདུག་བྱ་བྱེད་སྐྱ་མའི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་པར་བསྐྱོམ།

飲食的時候，要觀想自己喉嚨處，有上師安坐在紅蓮花之中，
所吃、所喝都成為甘露而作供養，一切言詮皆是祈請，
一切行止作為都是對上師的承侍。

ཉལ་བའི་ཆེ་སྙིང་གར་སྐྱ་མ་ཆོན་གར་བ་བཞུགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལུས་དང་གནས་ཁང་བཅས་གསལ་བར་བསྐྱོམ་ལ་
དེའི་ངང་གཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱ། སད་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱ་མ་སྐྱི་བའི་གཙུག་ཏུ་བཞུགས་པར་མོས་ལ་དད་གུས་དང་གསོལ་
འདེབས་བྱ།

睡覺的時候，要觀想一吋大小的上師安住於心間，
放射出光芒照亮我們全身和整個房間，在這一片光芒中安眠。
醒來時，馬上想像上師坐在自己頭頂而生起信敬和祈請。

སྒྲོན་པའི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ། གནས་ཁང་དང་གོས་སོགས་གསར་བ་སྒྲོན་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཕྱད་སྒྲ་མ་ལ་དངོས་སམ་
ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་འབྱུང།

坐下來的時候，也要這樣去觀想。

當有了新房子和新衣服等等時候，

不論是實質的供養或是心意的供養，第一步就要先供養給上師。

ནད་ན་སར་སྒྲ་མའི་སྒྲ་ཆོན་གང་བ་ལས་བདུད་ཅི་བལ། ནད་ཐམས་ཅད་བཟུས་ནས་དག། ནད་ཕྱིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་
ཐབས་སུ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བར་མོས་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ། གདོན་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲ་མའི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་རྩོལ་བ་རང་ལ་དགའ་བའི་སྒྲུལ་མ་མཛད་པར་མོས།

在病痛的地方，想像有一吋大小的上師流露出甘露，

想像那個能夠淨除罪障的病痛，是因為上師的加持而來。

當魔障出現時，要觀想這是上師事業的化現，

是上師敦促自己向善的佛行。

མདོར་ན་བདེ་སྒྱིད་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ། སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྗེར་བསྒྲོམ་ནས་མོས་
གྲུས་འཕེལ་བའི་རྟེན་ཏུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་སྤང་གཉེན་གཞན་ཏུ་མི་འཛོལ་བ་ནི་གནད་དམ་བཤོ། །

總之，快樂的時候，要想像是上師的加持，痛苦的時候，

也要想像是上師的恩德，除了利用一切情況增長對上師的虔敬之外，

不去尋求其他的所斷和對治方法，這是真正的關鍵。

[以上師加持為道]

འདིའི་སྐབས་སུ་འང་གོ་བབ་ནི། སྒྱིར་གསང་སྐབས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ། སྒྲོས་རྗེགས་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་གང་བསྒྲོམ་ཡང་
སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ལས་དུ་བྱེད་དགོས། བྱིན་རྒྱལ་མ་ཞུགས་བར་དུ་ལམ་གཤམ་མ་རྒྱད་ལ་མི་སྒྱེ།

在這裡應有的理解是：修持密咒金剛乘，
尤其是修持任何圓滿次第的口訣時，都必須要以上師的加持為道路。
在尚未得加持之前，心中無法生起純正的法道。

དེ་ནི་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སློབ་མ་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་མོས་གུས་སྙིང་ཕུར་བཙུགས་
ན་ཐབས་གཞན་མེད་ཀྱང་མཚོག་སྙན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས། སླ་མའི་མོས་གུས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡི་དམ་
རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་བསྟེན་སྦྱར་ཆད་དུ་འབྱོལ་ཡང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅ་བ་ནས་མི་ཐོབ།

經典中說：「一個能持守誓戒的弟子，
若能對一位具德的金剛阿闍黎生起由衷的堅定信心，
就算沒有別的法門，也能獲得共通與殊勝的成就。」
若對上師沒有虔敬，就算在本尊四部密續的念修上達到了標準，
也根本不能獲得殊勝成就。

སྙན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལའང་ཆེ་སྦྱར་ནོར་སྦྱར་དབང་སྙུད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་རེ་ལྟོས་འཆར་དགོས། དེ་དག་ཀྱང་
འགའ་རེ་མི་འབྱུག། ཅུང་ཟད་འབྱུག་པ་ལ་ཡང་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོས་སྦྱར་དགོས་པས་ལམ་མི་ཐབ་པ་ཡིན།

在共通的成就上，必須要仰賴長壽、財富、權勢等，
卻有些部分仍然無法成就，就算成就了一些，
也是要歷經過巨大的艱難才能成就。這就是[所謂]的「非深道」。

མོས་གུས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན། ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་བོག་འདོན། མཚོག་སྙན་མོང་ཐམས་ཅད་
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུག་པས་ལམ་ཐབ་པོ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་པར་འདུག།

若能毫不顛倒地在我心中生起虔敬，便能消除法道上的障礙，
發揮修持效力，能夠不需要倚賴其他的方法，

就能達成一切共通與殊勝的成就，所以這就是為什麼稱為「甚深道上師瑜伽」的原因。

སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྤྱི་ཐེ་མེད་པ། ཁོ་སྤྱིན་པ། ཞེ་གནག་འཁོན་འཛིན་ཆེ་བ། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ། འོར་ཐུག་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ། ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་མ་བསྟོམས་པ། རང་བསྟོན་བྱེད་པ་ནམས་སྤྱོན་ཆེ་བས་སྤང་དགོས།

無論是阿闍黎和弟子，都需要斷除的嚴重過患是：沒有慈悲心，容易發怒，惡意怨恨深重，我慢驕傲，貪戀錢財和親屬，不約束身語行為，自我吹噓等。

ཁྱད་པར་དུ་ཅ་རྒྱུད་བྱུག་རྒྱ། ལྷགས་དང་ལས་ཆོགས། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་གནད་ནམས་སྤྱེ་བོ་པལ་པའི་ཁྲོད་དུ་བཞད་ཅིང་འདོམས་ཏེ། གཞན་ལ་མེད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པ་སྐད་བྱེད་ནས་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་ཁྲོམ་དུ་བྱེད།

尤其是在世俗人中，講說氣脈、手印、咒語、事業³³、甚深圓滿次第的要點，並且揚言這是別人所沒有的教導，將秘密的甚深見地和行持在市集群眾中傳播。

註33 指息、增、懷、誅的事業。

སྤྱོད་པ་འཛོལ་ཉལ་ཏུ་སྤྱོད། ལྟ་བ་མཐོ་བ་སྐད་བྱེད། དཀོན་མཆོག་གི་ཐུག་དང་འོར་ལ་ཞེན་ཏུ་སྤྱེད། གཡོ་སྤྱོད་དང་ཚུལ་འཆོས་ཆེ། བརྒྱུད་པ་མེད་པའི་དབང་དང་མན་ངག་འཆད། ཆང་དང་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགལ། ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་མི་ཤེས་པར་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་རང་བཟོའི་ཆོག་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ནི་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཡིན་པས་ནམས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང།

行為放蕩，口說高見，貪求三寶財物，諂取狡詐，
講授沒有傳承的灌頂和口訣，耽於酒色，
這種不知教示無顛倒的法道，卻講說著自己編造的不如法道理，
對這種受到邪魔加持的阿闍黎，任何時候都要捨棄。

སློབ་མཁའ་དད་པ་མེད་པ། དམ་ཚིག་མི་སྤྲད་པ། གསར་འགྲོགས་དང་ངོ་བོ་སྟོང་ཆེ་པ། སློ་སྣ་མང་བ་སོགས་ལ་རིམ་
གྱིས་སློབ་ཅོས་སུ་རུང་ན་མ་གཏོགས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འབྲེལ་ཐབས་བར་མི་བྱ།

弟子沒有信心，不守三昧耶誓戒，喜新厭舊，阿諛逢迎，
三心二意等等，對於這樣的弟子，除非能夠漸進地調伏其心性，
不然在一開始時就不要有密切的關係。

སླ་མའི་མཚན་ཉིད་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ན་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ། བསྟེན་སྒྲུབ་ཐེམས་
ཤིང་ལག་ལེན་ཤེས་པ། ཚོས་བརྒྱད་ལ་ཉ་ཅང་མི་ཞེན་པ། གཞན་ལ་བཤད་རྒྱུ་འི་ཚོས་དེ་ཅུང་ཐད་ཉམས་སུ་སྤང་བ་
ཞིག་དང་། སློབ་མཁའ་དད་པ་བརྟན་ཞིང་དམ་ཚིག་བསྤྲད་ཅུས་པ། ཕྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ནི་མ་
མཐར་ཡང་དགོས་སོ། །

關於上師的定義，在經典和續典中都有廣泛的說明。
一位上師要有不壞的信心與誓戒，能完成修念而且懂得應用，
不會過度貪著世間八法，對於要向別人說的法，
自己多少都要修持過。身為一個弟子，起碼要有堅固的信心、
能夠持守誓戒以及不結交惡友。

དཔོན་སློབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟགས་པ་དེའང་དབང་ཚོས་མ་ཞུས་པའི་གོང་དུ་ཡིན་གྱི་དབང་ཚོས་དང་སྤྲེལ་ཐེན་ནས་
པམ་བ་བཞི་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མོས་གྲུས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་དད་ལོག་ཁ་སྟོན་བརྟག་དབྱང་སོགས་བྱ་མི་

བུད་མྱེ

以上所說的師徒特質，是指在求法、求灌頂之前要去觀察的。
一旦結上了法和灌頂的關係，就算上師完全毀犯了四根本戒，
你仍然只能把他當做虔敬的對象，不可以做出退失信心，辱罵斥責，
審視觀察等行為。

ཆོག་མ་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཐོས་པ་ལའང་། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་ན། །ཁྱི་ཡི་སྤྱེ་བ་བརྒྱར་སྤྱེས་ཏེ། །སྤྱེ་ལ་ཙན་ཏུ་སྤྱེ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

[正如]偈言所說：「僅聞一句偈，若不敬上師，百世轉生狗，
再生為賤民。」

སྒྲ་མ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱན་སྤངས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ནི་དུས་དབང་གིས་མི་རྟོག་། །གལ་སྲིད་རེ་རེ་ཙམ་རྟོག་སྲིད་ཀྱང་རང་
སྤངས་དག་ན་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་ཏུ་མཐོང་སྟེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷས་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱོད་ཏུ་མཐོང་བ་སོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བྱུང་བ་དང་འདྲ།

[想找]完全沒有過患、具足所有功德的上師，
以時節因緣來說是找不到的，假設可能偶爾會遇到一、
兩位這樣的上師，但是如果自己的感知不清淨，
反而會將對方的功德看作是過患，
就像有很多如同提婆達多看佛陀世尊有過患一樣的例子。

དེང་སང་གི་སྤྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ལས་ངན་བསགས་པའི་སྐལ་མཉམ་ཙན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཡིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཏུ་
མཐོང་། ཡོན་ཏན་ཙན་སྤྱོད་ཏུ་མཐོང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་ཐུབ་པ་སྤྱ་གཅིག་མེད་ཀྱང་སྤྱེས་བྱ་དམ་
བར་མཐོང་བ་སོགས་ཡོད་པས་བརྟག་དབྱུད་ཇི་བཞིན་ཤེས་ཀྱང་དགལ།

近來的人，大多數都是具有造作惡業的共同緣分，
因此會將過患看成功德，將功德看成過患，
就算一點也沒有如法的功德而且表裡不一，
也會把他看成是聖者等等，要真正知道如何觀察都很困難。

ཁྱད་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་བསྐོས་པོར་རིམ་གང་ཡོད་སྐྱོ་ལ་དོད་པའི་དཔེ་བཞིན་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་
ལྷན་པ་ཞིག་མེད་ན་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱེད་མི་རུས། །

尤其是在開示大手印法道這方面，就像是有什麼圖紋的模具，
就能做出什麼樣的擦擦一樣，若沒有一位證悟的上師，
弟子心中也無法生起究竟的證悟。

དེས་ན་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ། རྗེ་དུས་མཁའ་། ཞང་ཆལ་བ། རྟོན་ཆང་པ་སོགས་ལས་བརྒྱད་པའི་ལུང་ཐོབ་ཕྱིན་དེ་
ནམས་དད་པ་སྤྱི་ཆེ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་བཟུང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕྱིན་སྒྲུབས་འཇུག་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གདལ།

因此，若已經從岡波巴、杜松虔巴、祥采巴、
戈倉巴等大師處獲得傳承的口傳，就看你對哪一位大師信心較大，
將其奉為根本上師而祈請，這樣做的話，就能獲得加持，
這是大師們許下的承諾。

ལྷག་པར་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་རྒྱལ་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤེལ་བར་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཕྱག་ཆེན་ལ་མོས་པ་
ཁྱེད་ཆད་རྗེ་བཙུན་སྒྲུབ་པོ་པ་ལ་སྟོག་ཏད་འཆལ་བ་གཞན་ཆེ་འདུག དེ་ཡང་རང་གི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྟོན་དགོས།

特別是無比達波拉傑[岡波巴大師]，
佛陀曾經授記他將弘揚大手印。因此，嚮往修學大手印的人，

重要的關鍵就在於要信任岡波巴大師，
並且必須觀想自己的根本上師和岡波巴大師無二無別。

ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་བྱང་ནས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་ཙུ་བའི་སྒྲ་མར་བཟུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོག་གི་
བརྟག་དབྱེད་ཀྱང་མི་དགོས།

比如在噶瑪巴和他的心子尊前獲得加持的傳承，
並且將他們視為根本上師的話，僅是這樣，就已經很足夠，
也不再需要去觀察其德行了。

བཀའ་བརྒྱུད་གཞན་ལ་རེ་ལྟོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ་དེ་སྔ་བྱོན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལུང་ཐེན་གྱི་སྦྱིས་ཆེན་རྟགས་པ་དོན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་འཕྲོས་ནས་གཞན་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཀྱས་པ་ཤིས་ལྟག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

噶舉之所以不需要依賴其他傳承，是因為過去出現的一切祖師，
都是被授記的大士聖者，能將證悟[大手印]
的真實本智從一位傳授至另一位，
他們都是有能力加持他人心續的聖者。

ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཆོས་མ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་རྟགས་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་གཞན་ཙུ་
བའི་སྒྲ་མར་བཟུང་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ནི་འདུག་སྟེ།

就算沒有從如同噶瑪巴和他的心子這樣眾所週知的上師口中聽聞
到佛法，將其他有覺證的上師奉為根本上師，也能獲得加持。

སྒྲ་མ་དེ་དངོས་གནས་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་རུང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། རང་གིས་
སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོམ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱས་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་རྟམས་རྫོང་མེ་སྒྲོབ་དཔོན་

དེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་འགོ་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

這位上師實際上是凡夫也好，是佛陀、菩薩的化身也好，如果我們自己能觀想對方就是佛陀，並且向他祈請的話，諸佛、菩薩、本尊聖眾就會進入這位金剛阿闍黎的身、語、意中來利益眾生。

འཇམ་དབལ་ཞལ་ལྷུང་ལས། མ་འོངས་དོན་འཆང་བ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟན་བྱེད་སེམས་ཅན་གང་། དེ་ཡིས་ང་ལ་བརྟན་བྱེད་པས། །ངས་ནི་དེ་ཀུན་དུས་སུ་སྤང་། །ཅེས་དང་།

《廣布吉祥口授》中說：「任何眾生若是藐視未來的金剛持，就等於是藐視我，我將捨棄他們。」

ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྐྱབ་པོ་གཞན་ལས་མཆོད་པ་ལེན། དེ་མཉེས་དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱད། །ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

又說：「住在上師體內的是我，從其他行者那兒接受供養的是我，他們取悅我，因此清淨了自心的業障。」

རང་སྒྲ་མ་དེ་མཉེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས། དེ་ལ་སྤྲིག་བསགས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིག་བསགས་པ་དང་བྱེད་མེད། མཆོད་ནའང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་རང་གི་སྤྱིབ་པ་ཟད།

若能讓自己的上師歡喜，就是讓一切諸佛歡喜，若對上師作惡，就和對一切諸佛作惡沒有差別。若供養上師，就獲得供養一切諸佛的福德，而且滅除自己的覆障。

བཀའ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་ཡས་པ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲ་མ་ཁོན་ལ་རགས་ལས་ཤིང་དེ་ལ་མོས་གྲུས་དང་
མཆོད་པ་སོགས་བྱས་པའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་ཏེ།

所有的經典和論典都說，殊勝成就的獲得只取決於上師。因此，
對上師虔敬和供養等行為的利益是無量的。

རྒྱུད་ལས། གང་གི་ལྷ་སྐྱེ་འབྱུང་ཕྱག་སྒྲོམ་པ་ལས། །སྒྲ་མའི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་ན། །བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་གི་ཆར་
ཡང་མི་འགོ་ལ། །བསྟེན་སྐྱབ་བསྐྱས་པ་ས་ཡ་དྲུང་ཕྱར་ལས། །སྒྲ་མར་གསོལ་འདེབས་ལན་གསུམ་བཅོན་གྱར་ན། །
བྱས་པ་འབྱུང་ཕྱག་ཆར་ཡང་མི་ཉེ་ཞིང་། །གང་ཞིག་རྩོགས་རིམ་བསྐྱལ་བར་སྒྲོམ་པ་བས། །སྒྲ་མ་རང་སེམས་དཀྱིལ་
དུ་ཤར་ཅན་གྱིས། །སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་དང་།

密續中說：「若人觀修十萬尊，較之專想上師身，
其利百千分不及。若人誦咒千億數，較勤祈上師三遍，
其力萬分不及一。若劫修圓滿次第，較之心中僅現師，
其威萬分不及一。」

སྟོན་གསལ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་རི་སྟེད་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྩི་ཆེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རི་སྟེད་པ་དེ་
བས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་
ཀྱི་བྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པོར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

《明燈》說：「善男子，盡所有十方佛世尊，
所有十方諸佛世尊金剛身、語、意所生之福德蘊聚，
阿闍黎一毛孔之福德更勝於彼，何以故？善男子，
菩提心乃如來智藏故。」

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་ཐོས་པའི་སྒྲ་མ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ནོས་པའི་སྒྲ་མ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གཉན་མི་གཉན་གྱི་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ལས་སྤྱི་བབ་ནས་བྱང་མེད།

教導大、小乘經論的上師，與教導密乘的續典、口傳、口訣的上師，這兩者除了在影響力上有一些差異之外，在一般的情況下，一點差別也沒有。

ཅ་ལྟར་དང་པོའི་ཡུལ་དམ་ཆོག་ཉམས་མ་ཉམས་ཟེར་བ་ཡང་རང་ངོས་ནས་ཡིན་གྱིས་སྒྲ་མ་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་རྒྱ་མེད། རང་ཉིད་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ཅ་ལྟར་དང་པོ་བསྐྱར་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མདོ་ཆོས་སྔགས་ཆོས་མང་ཅུང་གང་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཟེར་ནས་སྤྲིག་མི་བསགས་པ་ཉིད་གལ་ཆེ་སྤང་།

以密乘第一條根本戒³⁴的對象來說，所謂是否毀犯了三昧耶誓戒，取決於我們自己，並非取決於對方是否為根本上師。在領受了密咒灌頂之後，所有和自己建立起法緣的上師，即是要持守勿犯根本戒第一條的對象了。所以不論接受了多少顯乘或密乘的法，一旦受法了，就要重視不能積造罪惡。

註34 第一條根本戒：詆毀上師。

ཆོས་འབྲེལ་མེད་ན་རང་གི་སྒྲ་མ་མིན་པས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱང་ཅ་ལྟར་གི་ཡུལ་ནི་མིན་ཅུང་སྤོད་སྐྱར་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་།

然而，沒有法上聯結的傳承上師們，雖然不是毀犯根本戒的對象，卻也絕不可以對他們做出詆毀等行為。

སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོན་ལ་མི་བརྟག། ཁར་ཤེས་འིན་པོ་བྱམས་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོན། སྦོས་ཚས་སྦོར་ཞུགས་ཚད་གྱི་སྦྱོན་ལ་མི་བརྟག། བྱ་གཅིག་གི་མི་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ནར་བསམ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་མོས་གུས་བྱ། བྱད་པར་སྒྲ་མའི་སྦྱོན་མི་བརྟག།

整體而言，不要觀察眾生的過錯，要修持知母、念恩、慈悲，特別是不要觀察進入佛門之人的過失，要知道他們就像是在同一條船上的人一樣，只有想著對方的功德，並且去隨喜和尊敬。尤其不能觀察上師的過錯。

འཕགས་པ་དང་པའི་སྦྱོབས་སྦྱིད་པ་ལ་འབྲུག་པ་བྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། སྦྱོར་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བདོག་པ་འཕྲོགས་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཤེག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་སྦྱོད་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱུན་ཅི་ཡང་རུང་བས་བརྟན་པ་བསྦྱིད་དེ་སྦྱོས་ན་དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་དུ་ལུས་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པར་མགོ་ཁ་ལྟེ་རྣམས་ལྔ་བརྒྱ་རེ་བྱས་པའི་ལྟེ་རེ་ལ་གཤོལ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱས་སྔོད་པར་འབྱུང་རོ།

在《信力入印法門經》中說：「辱罵一位菩薩的罪過，大於搶奪三千世界一切有情之財物，摧毀一切佛塔。不論任何緣由輕視苛罵菩薩，將轉生嚎叫地獄，身長五百由旬，頭、嘴、舌各有五百，有五百支犁挖割每一根舌頭。³⁵」

註35 大正藏《信力入印法門經》卷第五，元魏天竺三藏曇摩流支的譯本中，此段內容為：「於一菩薩，乃至微少，隨何因緣，以欺慢心，罵辱毀訾，彼男子女人，墮大叫喚地獄之中。身形大小，五百由旬，有五百頭，於一一頭有五百口，於一一口有五百舌，於一一舌有五百犁，以耕其舌。」

ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱིར་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་པ་དཔག་དུ་མེད། སྦོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་སྦོས་གསང་སྤྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལུལ་ཆེས་གཉན། དེ་ཡང་སྦྱོས་བྱ་དམ་པ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་གང་ན་སུ་ཡོད་མི་ཤེས།

總之，辱罵一位聖者的罪過是無量的，何況是辱罵菩薩，更危險的是辱罵密乘瑜伽士。再者，我們不知道誰是聖者，誰住於內在的瑜伽，

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་གང་ཟག་གི་ཚད་མི་ཟེན་པར་གསུངས་པས།
སུ་ཐོད་ཐོད་ལ་ངན་སྤྲས་པ་དང་། སྐར་པ་བཏབ་ན་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཐུག་མས་འདེབས། གཞན་སྦྱོན་ལ་བརྟགས་པ་
དེས་རང་སྤང་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་འདུག་པས་རང་སྦྱོན་འབའ་ཞིག་གི་བྱ་ར་སོ་རྟོག་གལ་ཆེ་སྣང་།

因此說除了圓滿的佛陀之外，一介凡夫無法度知另一個凡夫，若是隨便道人長短以及毀謗他人，則會掃掉自己的功德。觀察別人的過失，自然一定也會毀滅自己。所以，只偵查警惕自己的過錯，這才是最重要的。

ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུའང་སྤྲ་མར་དད་པ་མེད་ཅིང་ཚོས་བྱེད་ལ་དག་སྤང་མེད་པ་ཀུན་ལ། མི་འདོད་པ་དུ་མ་ཐོག་ཏུ་བབ།
གཞན་གྱིས་ཀྱང་དགར་མཐོང་། འཆི་རྒྱུ་མི་འཚམས་པ་དང་འཆི་རྟགས་ངན་པ་འབྱུང་། ཀུན་གྱིས་སྐར་འདེབས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་།

那些對上師沒有信心，對修行人沒有淨觀的人，我們現在都看得到、聽得到，這樣的人會遭遇到不希望發生的事情，別人都把他們視為敵人，遇到不安樂的死亡因素，死亡的徵兆不祥，成為人們毀謗的對象；

སྤྲ་མ་གྲུས་པས་བརྟེན་ཅིང་གཞན་ལ་དག་སྤང་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་ཐགས་རང་བྱུགས་གྱིས་འབྱུང་། ཐམས་
ཅད་གྱིས་བསྟོད་བཀུར་བཅི་མཐོང་བྱེད། འཆི་རྒྱུ་བཟང་ཞིང་རྟགས་ལེགས་པ་སོགས་ནི་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་
པ་འདི་ལགས།

那些對上師虔敬並且對他人較有淨觀的人，
自然就會福樂且有名望， 人人都會讚歎、尊重、愛戴他，
也會遇到好的死亡因素， 有好的死亡徵兆等。

བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུངས་ལས། སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལྟུག་ །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་མཐོང་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས། སོ་
སའི་སྤྱེ་བོའི་དགེ་བཤེས་བཟང་པོ་ཙམ་དུ་མཐོང་ན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལྟུག་ །མོས་གུས་མེད་ན་བྱིན་
རྒྱལ་ཡེ་མི་ལྟུག་པར་གསུངས།

噶舉祖師曾說：「視上師為佛， 就能獲得佛的加持；
視上師為菩薩， 就能獲得菩薩的加持；視上師為成就者，
就能獲得成就者的加持；看上師只是一位好的凡夫善知識，
就獲得相等身分的加持。沒有虔敬， 永遠不會得到加持。」

[修持上師瑜伽應有的信念]

དེས་ན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དགོན་མཆོག་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱི་མཐའ་མེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་འདིའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་སྤྱི་བུ་རྣམས་དང་། ཉི་ཟླ། ཅི་སྟོན། བྱ་ཐམ་ཚུན་ཆད་སྒྲ་མའི་རྣམ་རོལ། རང་ལ་དབང་ལུང་ཁྱིད་དང་གིས་སྟོག་སྟོབ་པ་ཡན་ཆད་ཅ་བའི་སྒྲ་མའི་སྤྱི་བུ་གོད་པར་མོས་ཏེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་སུ་ཐག་བཅད་པ་དང་གཅིག །

一、並非在根本上師之外另有他佛，上師是十方三世一切諸佛總集的體性。三寶的功德沒有邊際，而那一切功德都是根本上師的化現。不只如此，現今在各方利益著眾生的聖者們，包括太陽、月亮、滋補良藥、舟船、橋樑，這些都是上師的化現。給予我們灌頂、口傳、教授以及教導我們書寫、念讀、學習的人，要觀想他們都是上師尊身的體現。總之，要堅定確信上師是佛。

སངས་རྒྱས་ཡི་དམ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཡང་རང་ལ་ཞལ་མ་སྟོན། གསུང་མ་ཐོས། གལ་ཏེ་མཛལ་ཡང་སྒྲ་མས་མཛད་པ་ལས་ལྷག་མཛད་རྒྱ་མེད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་དང་ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་ན་ཡང་མི་ལམ་དུ་འང་གཅིག་ཀྱང་མཛལ་བའི་སྒྲ་མ་བཅེད་པ་བདག་ལ། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་འདིས་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་སྟོན་པས་ལུས་སོག་དུལ་དུ་བརྒྱག་ཀྱང་བཀའ་ངེན་འཁོར་ཐབས་མེད་དོ་སྟུམ་པ་དང་གཉིས།

二、要想：「佛陀、本尊、噶舉傳承祖師們雖然殊勝，但是我們卻不得見其面，不得聞其聲，就算見到了，他們也不會做出更勝於上師佛行的事情。過去有無數佛世尊，現今也有住於十方的無量諸佛、菩薩、上師、本尊，但是我連在夢中見到一位的福氣也沒有。可是這位根本上師卻將即身成佛的方法，完全而且沒有錯誤地展示給這樣的。我。如此大恩，就算身體性命化為灰燼也無以為報。」

ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་གནད་སྒྲིན་སོགས་སྤྲུགས་ལ་བཏགས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་བླ། འགྲང་ནས་བརྟེན། ན་ཚ་རྒྱུན་ངན་
བྱུང་དུས་སྒྲ་མ་བླ། བདེ་བར་སྟོད་དུས་མི་བླ་བ་དེ་འབྲ་བ་མིན་པར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྟེན་སྤྲུག་ཅི་བྱུང་ན་ཡང་
བསམ་སྟེ་སྒྲ་མ་ལས་མེད་པར་ཡང་ཡང་བླ་བ་དང་གསུམ།

三、我們不應該當上師關懷我們，賜予我們教法和物質時便想起上師，但時間一久便忘記上師。當疾病惡緣發生時，會想起上師，當享受快樂的時候，就不會憶念上師。而是應該不論在行、住、坐、臥、快樂或痛苦等任何情況發生的時候，一遍遍地心裡只有想著上師。

སྐབས་རེར་སྒྲ་མ་བླ་ན་ཡང་སྐབས་སུ་མཆིའེ་ཟེར་བ་ཙམ་མཁ། གསོལ་འདེབས་སང་སྟུང་རེ་བཏོན་ན་མཚར་བར་
བཅི་བ་དེ་འབྲ་མིན་པར་བ་སྤྲུག་ཡོ་ཞིང་འཆི་མ་འཁྲུགས་པའི་གདུང་བྲུགས་ཀྱིས། རིག་པ་འཕལ་དུ་བསྐྱུར། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་བ་འགོག། ཉམས་གཏད་མེད་དུ་སྟེན་ཅུས་པའི་གདུང་བྲུགས་བྲག་པོ་དང་བཞི་འཛོམ་ན་བྱིན་སྐབས་རྒྱུད་ལ་
འདུག་ཅིང་རྟོགས་པ་སྟོ་བྱུང་དུ་སྟེན་ཅུས་པའི་མོས་གྲུས་ཆད་ལྡན་ཡིན་པར་གདལ། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་སྟོམ་པ་དེ་
བྱིན་སྐབས་འཕལ་དུ་འདུག་པའི་གནད་ཡིན།

四、不應該偶爾想起上師，只是嘴上說著：「皈依啊！」然後少少地念誦幾種祈請文就覺得算數了。而是要以全身汗毛顫動、淚流滿面的渴望，頓時拋開意識，滅卻凡俗的感知，生起無可指認的強烈虔敬覺受。若能具備以上四點，則是有了能讓加持入心，且能夠豁然生起證悟的標準虔敬。修習上師即是佛，是迅速獲得加持的關鍵。

དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་སྟོམ་ན་སྒྲ་མ་ཚོས་སྟེན་པར་མོས། ཆེ་བསྐང་བར་འདོད་ན་ཆེ་དཔག་མེད་དང་སྟོལ་དཀར། ནད་ཞི་
བར་འདོད་ན་སྤྲུག་གྱི་སྒྲ། གདོན་ལ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ།

此外，若修持大手印，應觀想上師就是赤裸裸的法身；
要延長壽命，應觀想上師就是無量壽佛以及白度母；若要消除疾病，

應觀想上師就是藥師佛。若要消除非人的侵擾，
就要觀想上師就是那個對治的本尊。

རྒྱུད་སྒྲེའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་དགོས་པ་ས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། དེའི་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་བས་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་གྱི་ལས་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཡང་འོང་བ་ཡིན་
ནོ།

要視上師與任何續部壇城之主尊沒有差別， 所以[稱上師為]
「壇城怙主」， 也就是這個意思。同理，
這也就是為什麼會出現上師瑜伽的各種事業³⁶法門。

註36 指息、增、懷、誅的事業。

བཀའ་འདྲིན་མི་བླ་བ་དེ་ཆོས་ལ་ཅེས་མེད་པའི་ཉགས་ཡིན། དེ་མེད་པས་འབད་བ་བྱས་ཆད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར། རང་
རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་མི་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་ཁམས་ཆེན་སྒྲ་མ་དང་། རྩེད་ན་ཆོས་མཛད་གཞན་ལ་འང་
ཡོན་ཏན་ཡོད་མི་སྤྱིར་སྤྲུམ་པའི་ལོག་ལྟ་བུ་བསྟོམ། དེས་ཅ་ལྟར་ཕོག་ནས་སྤར་བསགས་གྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་
བྱགས་མས་བཏབ་བ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཡིན་འདུག།

不憶念上師的恩德， 是不重視教法的表現，
因此所有的努力都是白費的， 自心也不會生起功德。但也因為如此，
膽大的人會產生認為上師不可能有功德的邪見，
膽小的人會產生認為其他的修行者不可能有功德的邪見，
於是會毀犯根本墮罪， 導致過去所積聚的一切福德被掃除殆盡。

བཀའ་འདྲིན་བླ་ན་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་གྱུས་བ་རང་ཤུགས་གྱིས་སྟེ། དེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་འབད་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་
འགྱུར།

若憶念上師恩德，自然就會生起對上師和法的恭敬，
於是一切功德會無須努力地任運而成。

མོས་གུས་གཤམ་སྐྱེ་དཀའ་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར། ལུས་ངག་གི་དགེ་སྦྱོར་
སོགས་ཆོགས་ཅི་རྒྱས་བསགས་ནས། བདག་གི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་འདིས། ལྷ་མ་ལ་མོས་གུས་བྱས་ཀྱང་པར་ཅན་
སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་ནས་བསྐྱོམ་པས་མོས་གུས་མོད་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས།

經典中說：「若難以生起純正的虔敬，可以透過供養三寶，
承侍僧伽，身語做善行等等，盡量去行善積德，祈願：

『透過自己所積聚的福德，能夠生起對上師的特殊虔敬。』
透過這樣的發願和修持將能立刻生起虔敬。」

མོས་གུས་རབ་ལ་དགེ་སྦྱོར་རབ། འབྲིང་ལ་འབྲིང་། ཐ་མ་ལ་དགེ་སྦྱོར་ཡང་ཐ་མར་འགྱུར། རྒྱ་རོ་མི་ཉི་མེ་ལ་བྱ་ཡུལ་བ་
སོགས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་དོན་ཏུ་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱང་པས་དེ་ཁོ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་ནི་རང་རེས་མི་རྒྱས།
བཙུང་མེན་གྱི་མོས་གུས་ཀྱང་སྐྱེ་དཀའ་བས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་སྣ་ཁྲིད་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོབ་བཅུག་པ་ཡིན།

上等的虔敬能有上等的善行，中等的虔敬會有中等的善行，
普通的虔敬，善行也會是普通的。那洛巴、梅紀巴、密勒日巴、
甲域瓦等人，為了上師而修苦行，僅僅如此便獲得了成就，
我們做不到像他們一樣，也難以生起無造作的虔敬，
因此要用祈請來引導，漸進地修學。

達成虔敬之道的四個部分

མོས་གུས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཡན་ལག་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་ལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་མཐོང་ན། སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་
འཇམ་དཔལ་བྱིས་བཙུན་བྱ་སྦྱང་ཅན་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཆེ་མ་དང་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བར་

དུ་གཙོད་པ་ལྟར། བདག་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་དག་པས་ལེན། སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱོན་ཞིག་གར་ཡོད། གང་མཛད་
མཛད་དུ་ཅུག།

一、就像是桑傑耶謝見到文殊菩薩是一個有妻子家室的人時，由於產生了沒有信心的妄念，以至於障礙到自己獲得殊勝成就的例子一樣，看到上師有過失的樣子，要反省那是因為自己的心不清淨。佛陀怎麼會有過失呢？無論上師做什麼，就讓他做吧！

མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་རྩན་མཛད་པ་སོགས་མཐོང་ན་ཡང་། འདི་ཀ་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་སྒྲན་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ཡོང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་སྦྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་གཞན་དག་སྤྲིམས་
གཙང་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་འདི་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ངོ་མཚར་ཆེ། གཡོ་སྒྱུ་ཚུལ་འཆོས་མ་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ནས་
དམ་པའི་ཀུན་སྦྱོད་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་སྟུང་དུ་བསྐྱོམ།

就算見到上師做不淨行和說謊話等等行為，要想著這些都是調伏弟子的無上方便法門。毫不懷疑上師能透過這樣的方式令很多有情眾生成熟解脫，這是比其他那些持戒清淨的人還要殊勝上百、上千倍的，這不是在欺騙狡詐的行為，而是沒有錯誤的聖妙行為。

ཁྱད་པར་དུ་རང་ལ་བཀའ་བཀྱོན་བྱང་ན་ལས་ངན་ཐད། ཕྱག་འདུག་གནང་ན་གདོན་བགོགས་འགྲོས། ལྷག་པར་
བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་འདིག་རྟེན་ན་པས་བྱ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཐོལ་འགྲོགས་མི་མཛད་པ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་སྟུང་དུ་
བསམ།

尤其，當上師責罵我們時，要想那是在消除我們的惡業，當上師責打我們的時候，要想著這是在驅趕我的魔障，特別是要想：「上師對我的慈愛有如世間的父親對孩子一樣，不是虛假的朋友，而且恩德浩大。」

མི་དགེས་པའི་ནམ་འབྲུར་དང་སྤྱགས་མི་གཏད་པ་ལྟར་སྤང་ན་རང་གི་ལས་སྒྲིབ་མ་དག་པས་ལན་སྟམ་དུ་སྒྲིབ་སྒྲོང་
དང་། སྒྲ་མའི་སྒྲ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་དགེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ་མདོར་ན་སྒྲ་མའི་སྒྲོན་མི་རྟོག་པ་དང་
གཅིག །

上師表現出好像不開心的樣子或是不注意我們的樣子時，要想到那是因為我們自己業障不清淨，是在幫助我們淨除業障。侍奉上師的身、語、意等讓上師歡喜的方法，都要努力去做。總之，第一點是不去思維上師的過錯。

བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་ཞལ་ནས། མཚན་ལྡན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་འདིས། །གང་མཛད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཡིན། །ཅི་
མཛད་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཡིན། །མི་བསད་བཤན་པ་མཛད་ན་ཡང་། །དེ་ཁས་འཆངས་ཤིང་དེ་ཁ་ལེགས། །སེམས་
ཅན་སྤྱགས་རྗེས་འཛིན་བར་དེས། །ལོག་གཡེམ་འཆལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཡང་། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །
ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་བདུན། །རྩན་གྱིས་གཞན་མགོ་བསྐྱོར་བ་ན། །བད་ཐབས་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །འགྲོ་
ཀྱན་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འདྲེན། །

二、噶舉祖師曾說：「具德上師仁千寶，所做一切皆善妙，一切作為皆功德。縱行殺人屠夫業，此皆愜意亦善妙，定是慈憫眾有情。縱示邪淫破戒相，能增功德生功德，悲智雙運之表徵。縱以妄語欺他人，乃以種種方便語，引眾生至解脫道。」

ཀྱུ་འགྲོག་ཆོས་པོ་མཛད་ན་ཡང་། །གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་སུ་བསྒྱུར། །སྤྱི་བོའི་འཕོངས་པ་ཞི་བ་ཡིན། །དོན་ལ་འདི་
འདྲའི་སྒྲ་མ་ཡིས། །བཀའ་བརྟོན་མཛད་ན་དག་སྤྱགས་ཡིན། །སྤྱི་བོ་བར་ཆད་སེལ་བར་དེས། །བརྟུངས་བཏག་
མཛད་ན་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་། །མོས་གྲུས་ཅན་ཆོ་ཉམས་རེ་དགལ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཅི་མཛད་ཡོན་ཏན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་གཉིས།

縱行劫掠偷盜事，亦使他財成資糧，息止眾人之匱乏。如此意義之上師，辱罵即是威猛咒，必除惡緣與障礙。設若責打即加持，一切成就由此生，令虔敬者心歡喜。」就像這樣，要知道上師所做的一切都是功德。

སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་སྒོམ་པ་དེས་ཆེ་འདིར་ཐུགས་དབྱེས་མི་དབྱེས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟ་ཞོག །མཚག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་
ཐོབ་ཀྱི་རེ་བའང་མེད་པར་ཐུགས་རྫེས་འཛིན་རུང་མ་འཛིན་རུང་། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་རུང་མ་ཐོབ་རུང་། རང་ལ་བྱ་རྒྱ་
མོས་གྲུས་ལས་མེད་པ་རེ་དོགས་འགོག་པའི་ཐག་ཚད་དང་གསུམ།

三、在修持對上師虔敬時，不去顧慮是否今生讓上師歡喜，不去期望是否能夠得殊勝成就。不管上師是否慈悲攝受，不管是否獲得成就，自己所能做的，除了虔敬沒有其他。要決心斷除期望和疑懼。

འཛིག་རྟེན་ནའང་མི་ཡ་རབས་ཞིག་གིས་རང་གིས་དཔོན་ལ་ངོས་སྒྲོག་བར་གསུམ་དུ་ཞེས་ངེ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཀྱས་པར་
འདུག །དེ་ནི་ཆེ་འདི་པ་ལོ་ཤས་སྒྲུབ་ཤས་ཀྱི་དོན་ཡིན། རང་རེའི་སྒྲ་མ་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ས་ལྟོས་
ས་ཆེ་འདི་བྱི་བར་གསུམ་དུ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱང་ཡང་སྒྲ་མའི་སྐྱེ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན།

四、世間上有品德的人，是如何為自己的主管在裡裡外外和中間盡心盡力，而這樣做，還只是為了此生幾月、幾年的利益。而我們的上師，是直到我們證悟菩提以前的寄託與希望。此生、來世以及中間這些時候，無論生起什麼祥瑞的大小功德，都是上師的恩德。

རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་འོང་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་པ་ཡིན་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་དམིགས། སྒྲ་མ་ལ་སྐྱེ་ཆེ་མཇུག་ཐོན་རྒྱས་པ་སྒོན་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མཉེན་གཤེན་པའི་བསམ་པ་
མི་འབྲལ་བ་དང་བཞི་སྟེ་བསམ་པ་དེ་བཞིན་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བསྟེན་ན་རང་རྒྱུད་སྟོན་གོལ་ཞིག་མི་འོང་ཀ་མེད་དུ་འདུག །

自己要能獲得任何法上的功德，都取決於上師。因此，一切身、語、意的作為，都要是為著侍奉上師。甚至只是祈願上師長壽且事業廣大，也要永遠不離柔順敬慕的心。

若能按照以上的四種想法去依止上師，自心不可能不成熟解脫。

[應用的方法]

སྒྲིབ་པ་ལ་འང་བཀའ་ཅི་གསུང་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐུགས་དགོངས་ལ་གང་ཡོད་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུ་སྟེ།

在應用上有兩點：一、要做到上師的任何命令，二、要完成上師的任何心意。這兩點就包含了一切。

ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བསྐོར། སྤྱི་བྱ་རྒྱུ་མཁྱོགས་ཐ་ན་ཚུ་ལེན་ཐལ་ཕྱགས་ཚུན་ཆད་བྱ། ངག་གིས་གསོལ་འདེབས་བསྟོད་བཀུར། གཞན་ལ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲག། ཐུགས་སུ་འཐད་པའི་བྱ་ལེན་དང་། ཚིག་འཇམ་ཞིང་ཞེས་ར་བཅས་པས་དོན་གསུམ་མེད་པར་བྱ།

用身體去禮拜、繞佛、書寫、縫補、跑腿，乃至提水、打掃。

དངོས་སྒྲོག་གང་དུ་འང་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་བྱེད་དུ་ལོངས་པ་འང་མི་སྟུ། ཡིད་ཀྱིས་མོས་གུས་དག་སྒྲུང་མ་གཏོགས་ལོག་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤོར་བར་བྱ། གལ་ཏེ་ལས་ངན་བསྐྱངས་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་མི་འཐད་པར་བྱུང་ན་འང་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱན་པས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ་ལུས་ངག་གི་ནམ་འགྲུར་དུ་ཡེ་མ་ཐོན་པར་བྱ།

用言語去祈請、讚頌，向他人講說上師的功德，說出合上師心意的問答，言詞謙恭，使用敬語，毫無隱瞞地實話實說。

སྒྲོན་ལས་ངན་པས་སྤྱགས་འགལ་གྱི་རིགས་ཤོར་ན་ལུས་ལོངས་སྒྲོད་དང་བཅས་པས་བཤགས་པ་ཚབས་སུ་འགོ་བ་
བྱ། ཡིག་བརྒྱ། བསྐྱང་བཤགས་སོགས་བཤགས་སྒྲོམ་ལ་འབྱུང་།

不論在人前人後，都不說半點毀謗的話語。
心意中只有虔敬和淨觀，一剎那也不讓邪見生起，
假使因為惡業的引發等原因，導致我們心裡不舒服，
立刻就要用正念覺察，讓身、語的表現在一開始就不致發生。

ལྷ་མ་དང་སྤྱགས་འགལ་ཡོད་པའི་རིགས་དང་སྒྲོམ་སྤྱན་པ། ཟས་གཅིག་ཏུ་ཟ་བ། ཐ་ན་གཏམ་ལབ་ཀྱང་མཉེས་གཤེན་
པའི་བསམ་པས་བྱ་མི་རུང་།

如果因為過去的惡業，不小心違反上師的心意，
就算捨棄身體和財富也要懺悔彌補，努力修持百字明咒、
酬懺儀式等懺悔法門。

རང་གི་ལྷ་མ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོད་མཁན་དེ་དང་རང་ཡང་སྤྱིང་ཉེ་བར་བྱས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་རང་གི་དངོས་སུ་མ་
སྒྲོད་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་བཤད།

對於違背上師心意的人，不可以和他們心意相投，共進食物，
甚至說話時，都不能生起想與之親近的想法。
就算我們自己並沒有真的辱罵上師，如果和譏毀我們上師的人親近，
也和辱罵了上師沒有差別。

ཡོ་བྱད་གྱི་སྒྲོན་རང་ལ་གང་གཅིས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཉིད་སྤྱགས་དབྱེས་པའི་རིགས་གང་དང་ཅི་
ཡོད་པོངས་པ་མེད་པར་འབྱུང་། དངོས་པོ་རྣམ་ཆེན་དང་སྤྱུས་དག། རྟ་སྤྱགས་བཞོན་པ་སོགས་དོན་ལོ་པའི་ཡོ་བྱད་
རྣམས་རང་གིས་འཇག་། རང་ལ་གང་མ་ཉན་ཆད་དེ་ལྷ་མ་ལ་འབྱུང་། མིང་ཆེན་པོ་བཏགས།

在資財方面，
應該要將自己珍愛的物品以及所有上師喜歡的任何東西，
都沒有匱乏地供養給上師。但是，
我們卻是將貴重且精緻的東西以及幼馬、
牛犢等有用的資材留著自己用，
將所有自己不適用的東西拿去供養上師， 而且還吹噓東西很好。

དབང་ཚོས་ཅ་བ་གང་ཆེ་བ་དེ་ཞུ། ཅུང་ཟད་མ་བྱུང་བ་ན་མི་དགའ་ལྟ། དེན་བཙེ་ཚུར་ལ་བེད། ཚོས་གདམས་ངག་
གནང་བྱུང་བ་ལ་དེན་བཙེ་མེད་པར་ཞུ་རོགས་ཉན་རོགས་བྱས་པ་ལ་ཁ་དེན་བཙེ་རྒྱ་ཡོད་པ་སྐད།

哪個灌頂法門甚深就要哪個， 稍微有一點不如意就不高興，
上師已經傳授了教法和口訣， 卻不知感恩， 以怨報德， 還說什麼：
「我已經勉為其難地來求法， 來聽法了喔！」
這種自以為施予恩惠的話。

འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་བྱས་པ་དེ་རང་གི་དོན་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་སྒྲ་མ་ལ་ཡུས་ཆེ་དང་ངོ་སོ་འབྱར་བ་དེ་འདྲ་ནི་ཐོག་
མ་ནས་སོ་སོར་སྡོད་བྱུང་ན་དགའ་བར་གདའ་བས་དེས་ན་མོས་གྱུས་མིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱེས་པས་རྒྱུད་ལ་བྱིན་
རྒྱབས་ཞུགས་པའི་ཉགས་དངོས་ཉམས་མི་ལམ་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་།

不知道其實是為了自己的利益而供養侍奉上師， 卻向上師邀功，
自滿且高調炫耀的話， 還不如一開始就自己一個人好好待著。

ཁྱད་པར་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བ་བྱན་ལོང་དུ་འགྲོ། ཆེ་སློས་ཐོངས། ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་རྩེན་པར་བྱད་ནས་རྟོགས་པ་
ཐལ་ཐོལ་སྦྱེས་ན་མཚོག་གི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་འདུག། དངོས་གཞི་སྟོམ་སྦྱེ་མི་སྦྱེ་འདི་ལ་རགས་ལས་བས། ཞི་
ལྷག་ལ་ཉལ་རྒྱག་གི་མཐོ་བསྐྱབ་མི་བྱ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་སྤྲ་རེ་ཐེང་བར་ཅེས་སོ། །

所以透過生起不顛倒的虔敬，令心續得到加持的徵兆，
有如經典所說，在實際覺受、夢境中都會出現。
特別會有的清淨殊勝的徵兆是：八法的展現已然消散，放下今生，
心識明空赤裸剝盡，豁然生起證悟。是否能生起正行修持，
即是取決於此。所以，不要急躁地追求高深的止觀修持，
要在自心上圓滿某些功德的基礎。

正行

ཕྱི་ཁྱེད་དོས་གཞི་ནི། 教導的正行

བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ཉམས་ཉྱེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་སྤྱི་དང་། དུག་ཆེན་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་
ཉིད་ངེས་དོན་ཐབ་མའི་མཛོད་དུ་གྱུར་བས་དེ་དག་ལ་གྲུས་པས་མངལ། ཁྱད་པར་མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་མཉམས་པ་ལྟེ་
སྒྲོན་ས་བསྟེན་ཏེ་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ལོད། སྒྲ་མའི་གསུང་དེ་སེམས་ཐོག་ཏུ་ལྷན་ལྷན་འོང་།

總體而言，我們帶著虔誠，
拜讀了噶舉覺證自在祖師們的秘密教言，以及了義深妙寶藏的
《了義海》。尤其，是依於五歡喜³⁷，從具德上師口中獲得了甘露，
上師的教言就會明明白白地充盈在我們心上。然而，
閱讀書本所能獲得的理解是很死的，就算偶有覺受生起也不可靠，
沒幾天就會消失。這兩種情況本來就不同。

註37 令上師歡喜的五種方式：身、語、意、功德、事業。

དཔེ་ལ་བལྟས་པ་དེ་གོ་བ་སྒྲུབ་པོ་ཡིན། ཉམས་རེ་སྤྱེས་ཀྱང་གྲུལ་མི་སྤྱབ་ཞག་ཤས་རེས་ཡལ་འགྲོ། དེ་གཉིས་ཡེ་མི་
འབྲ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་མཚན་ལྡན་མ་རྟེན། རྟེན་ཀྱང་བསྟེན་གྲ་མ་འགྲིགས་ན་གདམས་ངག་གི་རིགས་མི་གཅིག་པ་མང་
པོ་འཆག་ན་གཅིག་ལ་མི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་དགོས་དུས་པན་པར་འོང་།

如果無法遇到具德的上師，[或者]遇到了，
又實在沒有辦法依止的話，自己若能收集許多不同的口訣，那麼，
在一個口訣上不清楚的，可能在另一個口訣上就會清楚，
這在有需要的時候是很有用的。

ལྷག་པར་ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་རྣམས་ལ་གྱུས་པས་མཇུག་ལས་འཕྲོག་པ་ཡོད་མི་ཤེས་པས། ཆོག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མའི་འགག་ཁྲོལ་བ་འོང་། དེ་ཙམ་ན་བཀའ་བསྟན་བཅོས་དབང་སྐྱོད་མཇུག་ཡང་གོ་དོན་སེམས་དང་འཕྲོད་པའི་བོག་ཆེན་འོང་།

尤其，如果能帶著虔敬心閱讀無教派分別的甚深法要，你不知道會有什麼緣分發生，可能會因為一句話，就能通達很多[原本]不明白的含義。因此，廣泛地閱讀教言經論，能讓內心的領會有很大的進步。

སྒྲོམ་ཆེན་དུ་སྒྲོམས་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་ཡང་མི་བསྟེན། བསྟེན་ཡང་ཉམས་ལེན་ཞུན་ཐར་མི་བེད། གདམས་ངག་གི་དཔེ་མི་མཇུག། མཇུག་ཡང་དོན་མི་གོ་བ་དེ་རིགས་ལས་མ་དག་པ་ཡིན། ལྷན་པོས་བྱུག་ཀྱི་ཆེ་བསྒྲོམ་པ། །པལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་ཀྱུ་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བྱར་བ་ཡང་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་།

有一些自滿的修行者不去依止上師;就算依止了上師，也不砥礪修持，不去拜讀口訣教導的書籍；就算閱讀了，也不明其義。這類的人都是業障深重、不清淨的人，所以有句話說：「愚蠢的人修持大手印，多數都成為墮入畜生道的因。」雖然這是一句嘲笑的話，但指的就是這種人。

ཡང་སྒྲ་མ་བསྟེན། ཡོན་ཏན་བསྟེན། མཆོམས་སྒྲུབ་བྱས། དཔེ་ཟབ་དགུ་མཇུག་ཡང་རང་ཀྱུད་ལ་སྟེ་གཅིག་གྱང་མ་པན་པར་གཤིས་ཀ་རྩེ་གྱོང་། ང་ཀྱལ་རྩེ་ཆེར་སོང་ནས་དག་སྒྲུང་གི་མིག་འཁྲིལ། གཞན་སྟོན་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདུག་བཞིག་འོང་བ་དེ་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་རྒྱབས་པར་སྣང་།

還有一種人，他們依止上師，學習知識，也閉關修持，並且對於甚深祕訣的書籍無一不讀，但是內心卻一點也沒有獲益，

性格越來越頑強，傲慢越來越熾盛，因而蒙蔽了淨觀之眼，總是看到別人的過錯。像這樣過日子的人，應是受到了魔鬼的加持。

རང་ལ་ཉམས་ཏྟགས་སྒྲིག་ཅིག་མེད་པར་གོང་མའི་གསུང་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་མགོ་རྒྱུད་
ཆང་བའི་བྱིར་ཞི་ལྷག་གི་འཛོག་ཚུལ་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཅམ་འདིར་ཡང་འབྲི་ན།

我自己沒有生起一點覺證，
也沒有必要重複說著祖師們曾經說過的教言。
但僅僅是為了有頭有尾，以及讓「止觀的修持方式」
這個部分不至於空白，因此寫下了止觀的禪修法門。

[不同的修持方法]

སྤྱིར་ལྟ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་བབ། ལྟ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཆེ་དེའི་
རང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་ལ་ཁ་ཐག་རིང་བའི་སྒྲོམ་ཅུང་མི་ཐབ་པ་ཡིན།

一般來說，有一種方式叫作「在見地上尋找修持」。
在進行這種方式之前，首先要透過聞、思來確立見地，
對見地獲得確信的時候，便安住在這見地之中。但是，
這樣的修持方法對初學者來說太長遠了，而且也無法深入。

རང་ངེས་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་ཆོལ་བ་ཞེས་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱེད་པ་མང་པོ་མི་
བྱེད་པ་སེམས་ཐོག་ཏུ་གདར་ཤ་བཅད་པས་ལྟ་བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཏྟགས་པར་འབྱུར་བས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ལོན་ངེས་ཐབ་པའི་སྒྲོམ་ཡིན།

我們達波噶舉的方式，是「在修持上尋找見地」。不需要在聞、
思上做過多的明辨慎思，而是直接在心上去確認，

如此將自然而然地了悟見地。

這絕對是所有高低不同根器的人都能夠落實，而且可以深入修持的。

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ལུགས་སུ་གཏུམ་མོ་དང་སྒྱུ་ལུས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཅན་པ་ལུག་ཆེན་གྱི་དོ་བོ་རང་ལུགས་སུ་
རྟོགས་པས་ཐབས་ལམ་སྡོན་ཏུ་ཁྱིད་པར་མཛད།

另外，以密勒日巴的方式而言，
若能在拙火以及幻身的修持上達到穩定，
那時就能自然了悟到大手印的本質。所以他是先教導方便道。

མཉམ་མེད་དུགས་པོས་སློབ་མ་སུན་མོང་བ་རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་གྱིས་སློ་སྦྱང་དང་། སུན་མིན་རྣམས་
ལ་ཐབས་ལམ་བསྐྱས་པ་རེ་བསྟན་ནས་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོག་ཐབས་སུ་དོ་སྤྱད་པར་མཛད།

但是無比達波仁波切對普通的弟子，
是用噶當派的道次第來教導修心法，對特別的弟子，
則簡略地教以一些方便道法門，然後直接給予大手印的指引。

འགྲོ་མགོན་པག་གྲུས་ལྔ་ལྔ་ལ་རྩ་ལ་འདོན་མཛད་པས་ཡ་བཞི་བྱང་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་སློལ་རྣམས་ལྔ་ལྔ་ཁོ་ན་ཉམས་
སུ་བཞེས།

有情怙主帕莫竹巴則是著重在「大手印五支」的修持，
因此四大八小的傳承多是只專修「大手印五支」。

ཆོས་རྗེ་རྒྱ་རས་དང་ལོ་རྒྱུད་རྣམ་གཉིས་སོགས་གྱིས་དོ་སྦྱོམས་རྩ་ལ་འདོན་མཛད། གང་ལྟར་བབ་དོན་གནས་ལུགས་
ལུག་ཆེན་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད།

至於法王嘉惹以及羅惹巴和戈倉巴兩位大師，則是著重在「一味」法門的修持。總之，在證悟實相大手印這最終目的上，這些都是沒有差別的。

སེམས་ཅན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་སྟོན་གཅིག་དང་ཚོས་གཅིག་གིས་མི་སྤྲུལ། ལས་ཀྱི་འདུག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་
སྤྲུལ་བའི་བསྟན་པ་ཐ་དད་དུ་སྟངས། དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའི་འཛིན་ལུགས་ཐ་དད་པས་མཛད་སྟོན་སྟོན་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལ།

由於眾生的根器各有不同，無法以一個本尊、一個法門就調伏所有的人。也由於業緣的不同，所以會有看起來不同的佛教教派，也因此產生了不同的宗派見解，更因此有著不同的行為模式。

གཅིག་གིས་གཅིག་ཚོས་མིན་དུ་མཐོང་ནས་པར་གཤེ་ཚུར་གཤེ་བྱེད་པ་ནམས་དོན་མེད་དུ་ཚོས་སྟོང་གི་ལས་
བསགས་པ་ཡིན། སོ་སོའི་ས་ན་རང་རང་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པས་གང་ལའང་གཤེ་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་མཐར་སྤྲུག་སྟེ་ལ་
སོན་པུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་འདི་ཁོན་ཡིན།

所以那些看別人都是非佛法，而且罵來罵去的人，是毫無意義地在積造捨法的業。其實，各自都有各自的真理，不能夠去罵任何人，因為究竟的終點，都是大手印。

[大手印五支]

དེ་ཡང་ལྷ་ལྷན་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་ན། སྒོན་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དུས་ལྷར་དུ་རྒྱད་ལ་འགྲོ་ངེས་བྱ་བ་དང་གཅིག ། དོན་ཐེག་པའི་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་རྩོགས་གཉིས་ཡིན་པས་རང་ལུས་དོན་ཐེག་མོ་ལྷ་བྱའི་ཡི་དམ་གང་རུང་བསྐྱེད་རིམ་མཆན་ཉིད་བཞི་ལྷན་དུ་བསྒྲོམ་བ་དང་གཉིས། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྦྱི་བོའམ་སྦྱིང་གར་གསལ་གདབ་ནས་མོས་གྲས་བྲག་པོ་བྱ་བ་དང་གསུམ། དངོས་གཞི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲུག་བསྒྲོམ་བ་དང་བཞི། རྩེས་འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་བསྐྱོ་སྒོན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་བ་དང་ལྷ་སྟེ་

如果按照「大手印五支」修持的話：

- 一、首先跟平時一樣，將皈依發心確實融合到心中。
- 二、所謂金剛乘的教法，指的是生起次第和圓滿次第這二種修持，以四種合格的生起次第³⁸，來觀修自身有如金剛亥母等任何本尊。
- 三、清晰地觀想根本上師在自己的頭頂或心間，生起強烈的虔敬。
- 四、觀修正行——止觀雙運修持。
- 五、最後要以三輪無概念的迴向和祈願，將修持加印封存。

註38 四種合格的生起次第：觀修生起次第時，應該要清晰、穩定、生起佛慢、強而有力。

མདོ་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱར་རིམ་མཐའ་དག་ལྷ་ལྷན་དུ་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་ལ་འདི་ཁོ་ནས་ཆོག ། སྦྱས་སྦྱོས་མང་པོ་མི་དགོས། ཆོས་གྱི་སྒྲོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤེས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ན་འཆི་ཆེ་བ་མལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་འདུག །

顯密的教導次第，無一不包含在以上的「大手印五支」當中。
若是真要修行的話，只有這個法門已經很足夠了，
不需要更多繁雜的修持。就算知道了八萬四千法門，若不去修持，
死的時候還是會庸俗地死去。

སྒྲིབ་གསལ་སྒྲིབ་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་མ་འགག་པར་ཚོས་མཐོང་ཚད་ཐོས་ཚད་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་ལྟོགས་པ་ཅན་
གྱིས་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྐབས་བྱེད་རྒྱ་བྱ་རྒྱ་མི་མང་བར་སྤོང་བ་
གཅིག་མ་སྤྱོས་བར་དུ་ཉམས་ལེན་སྤེ་གཅིག་ལ་སྒྲན་བཅུགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱར་བྱས་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །

一般來說，在積聚資糧、淨除罪障的階段，不要阻擋任何機會，
要像飢餓的人見到食物一樣，將所有看到的、聽到的法都去實踐。
然而，當修持確定時，不要多事，也不要多想，
在一個覺受尚未生起之前，都要在一種修持上堅持下去，
要能夠堅韌不拔。

[止的修持]

དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་དགོས། ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་
གསལ་བ་ལྟར། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་བྲལ་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ངོས་མི་ཟེན། རབ་རིབ་
ཅམ་ཟེན་ཀྱང་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་མི་འོང། ལས་དང་པོ་བ་གཡང་བ་དང་འདྲིས་ན་སྐྱོམ་མི་སྤྱོད་པས་ལུས་སེམས་དབེན་
དགོས།

此外，關於生起禪定的方法，首先要修持止的禪修。
就像在汙濁的水中，月亮的倒影不會清晰一樣，
如果一剎那也離不開心中的分別妄念，便不能體悟到勝觀的本智，
就算模糊體認到了，也不會穩定。初學者若染雜著散亂的話，
是無法生起禪修的，因此身心需要寂靜。

དེ་ཡང་ཆེ་སྐྱོས་བཏང་གཤམ་མ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཐུབ་ནའང་གནས་སྐབས་དེར་འཛིན་རྟོག་གི་བྱ་བ་ཞིག་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་
བཞོད། རབ་གི་རྟོ་གོས་ཀྱང་ཅི་རེད་རེད་དུ་རྒྱག་བསམ་པ་མ་གཏོགས་ཨི་འཁྱོལ་མི་འཁྱོལ་མི་བསམ།

另外，就算不能真正地放下此生，也至少要在修行的時候，暫時不將世間作為放在心上。對於自己的飲食、衣著，只想著：「有什麼都可以。」不要去想：「這樣過得了嗎？那樣過不了吧？」

ཉལ་མལ་སོགས་ཉེ་སྤྱིད་རྣམས་ཀྱང་ཅི་ལོག་ཉན་མ་གཏོགས་འདི་ཡིས་མི་ཉན་འདི་འདྲ་དགོས། འདིས་མི་ཆོག་འདི་སྐྱབ་སྐྱམ་པ་སོགས་སེམས་ལ་མི་དྲན། དཔེ་བལྟས་དང་ཡིག་འབྲི་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་གཞི་བྱུང་ན་ཉུང་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་མི་བྱ། རྣམ་ཏྲོག་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ངན་ལོང་ཤོར་ནས་རིམ་པར་རང་དབང་མི་ཐོབ་པ་འབྱུང་།

對於床和臥具等等生活用品，只想著：「隨便怎麼樣都行。」心中不要帶著：「這個不好，應該要這樣的。」或是：「這不可以，應該要那個。」等等的想法，就算是讀書或寫字等等，也是在不得不做的時候，只做一點點，除此之外就不要再做了。若跟隨著一個分別妄念的話，將會落入不好的習慣，然後漸漸地變得無法自主。

དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་འབྲི་བ་ཤད་སྒྲིང་བསྐྱང་མང་སོའང་གཏན་ནས་མི་བྱ། རང་ཕྱོགས་མ་ཉན་དོགས་པའི་སེམས་ཁྲལ། སུ་འགོ་མདའ་སྡོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞག་སོགས་བཙི་བབྲང་མི་བྱ།

千萬不要說太多無意義的話或者問答和討論，不要擔心自己這方會發生不好的事，心裡不要去打算著東奔西跑的計劃。

མདོར་ན་གནས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཞག་ཐམས་ཅད་ལིངས་ཀྱིས་བོར་ནས། སྡོད་ཚུགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མལ་སའི་འོག་ཏུ་ས་དཀར་ཀྱི་གཡུང་བྱུང་རིས་གྲི། མལ་བཅས་ཟིན་ནས་སྡོ་ལེན་མི་བྱ། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དང་མཐུལ་སོགས་མཆོད་པ་གཙང་དག་མ་གཡང་ཙམ་བཤམ།

總之，在一個寂靜的地方，將此生的一切事務完全捨棄之後，為了有能夠堅持待下去的緣起，要在臥鋪下方，以白土劃出卍字符號。已經安置好的臥處，就不要隨意搬動，在供奉三寶的佛龕和曼達壇城等之上，要乾淨、簡潔地去陳列供品。

མྱོང་བ་སྣེ་གཅིག་མ་སྦྱིས་བར་དུ་ཤིན་པར་ཡིད་གཞན་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་དམ་བཅའ་དག་སོ་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་ལྷ་ལྷན་ལ་གཞུང་བསྟངས།

要一再地發起「只要還未生起一個覺受之前，死也不對其他事情動心」的強烈誓願，要將「大手印五支」作為主要修持。

[止修的要點]

ཞི་གནས་ལ་ལུས་གནད་དང་ལྟ་སྟངས་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་ལྷན་བཅུལ་ལག་བ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞིར་མཉམ་བཞག་བཅིང་། སྒལ་ཆོགས་མདའ་ལྟར་བསྟངས། དབྱུང་བ་རྒྱུངས། མགོན་བ་ཨོལ་མདུད་ནོན་བར་བཀུག། མཚུ་འབྱེད་འཛུམ་མེད་བར་ལྟེ་ཡ་རྒྱན་ལ་སྦྱར་ནས་རང་བབ་བཞག། མིག་སྒྲ་ཅིའི་ཐད་སོར་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཟེམ་མེར་བཟླ།

在止的禪修方面，身體的姿勢以及眼睛的視線很重要，所以雙腳要採金剛跏趺坐，雙手結禪定手印，垂放在肚臍以下四根手指距離的地方，脊椎要如箭一般拉直，肩膀坦開，脖子朝喉結處向下微收，嘴唇非開非閉，舌頭碰觸到上顎自然地放著，眼睛看向鼻尖前方八指距離的空間，雙目微視。

སེམས་གནད་འདས་པའི་རྗེས་མི་བཅད་པ་སྟེ་སྤར་བྱུང་བློ་ཅི་ལའང་བསམ་མཐོ་མི་བཏང་། མ་འོངས་པའི་མདུན་
མི་བསུ་བ་སྟེ་ཕྱི་ནས་འབྱུང་རྒྱུའི་ལེགས་ཉེས་བཅི་བཟང་ཅིའང་མི་བྱ། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་བཟོ་མ་བཅོས་པར་རང་
བབས་སུ་བཞག་པ་སྟེ་བསྒོམ་ཞེ་འོང་གི་རེ་བ་དང་།

心的要點是：「不思過去」，也就是對於過去已經發生過的事，
一件也不去想；「不迎未來」，
一點也不去推算之後將要發生的是好、是壞；「現在的心識，
無修整地讓它自然地安放著」。

མི་འོང་དོགས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་མིན་ནམ་བསམ་པའི་རེ་དོགས་ཅིའང་མི་བྱ་བར་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཉན་དེ་བ་དེ་ལ་འོས་
བཟུང་བཅས་བཅོས་དགག་སྒྲིབ་མེད་པར་རང་བཞིན་ངང་དུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ།

不要有絲毫「會做到禪修嗎？」的期望，以及
「做不到禪修嗎？」的疑慮，也不要有絲毫「是這樣嗎？
不是這樣嗎？」的希求和疑懼等想法。
就直接留在這愣然的當下心識的本然狀態之中，不去辨別、
修改或破立。

དེའང་མ་ཡིངས་མི་བསྒོམ། བཟོ་མེད་ཅེས་པ་གསུམ་ལ་བཞག་ཐབས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྒོ་གསུམ་ཡང་དེ་ཀྱི་ཡིན་པར་གདལ།

無散、無修、無作這三點，包含了一切安住法的關鍵，
這也就是三解脫門。

ལས་དང་པོ་པས་ཡུན་རྒྱུང་ལ་བྱངས་མང་བར་བསྒོམ། མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་རིག་པ་འཇུར་ལ་བཏབ་ནས་གཞན་ཏུ་མ་
ཡིངས་པར་བཞག། རྣམ་རྟོག་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་ན་དེའི་རང་ངོ་རྟོག་གར་ལྟ་བུ་ལས། རྣམ་རྟོག་དེ་བཞག་ཀྱང་མི་

དགོས།

初學者要短時間、多次數地去修練。在座上修的時候，要圈束心念，令心不散亂，突然有個妄念生起的話，便直接去看著那妄念的本質，不需要抑制那個妄念，也不需要跟隨那個妄念。

དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་འབྲང་། རྗེས་ཐོབ་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་རང་ངོ་ཤེས་ཅམ་གྱི་བྱན་རྗེ་བསྟེན་ནས་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱེད་། ཡང་གཏམ་དང་གཡོ་བསྐྱོལ་དཔེ་བལྟས་སོགས་ཀྱི་ཆེན་འད་བྱན་རྗེ་བསྟེན་ཏེ་མདོར་ན་མ་ཡེངས་པར་བྱ།

在出定下座的時候，只要微微覺知著本質，保持心不散亂，連閒談、下廚、讀書等時候，都要有正念覺知。總之要做到心不散亂。

མཉམ་རྗེས་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱིའི་སྣང་བྲགས། རང་ལུས་སེམས་གང་ལ་འད་ཡེངས་སུ་མི་འཇུག་ ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་བྲག་ནའང་དེ་གས་འཕྲོ་རྒྱུ་བྱེད་པས་རང་བབས་ལ་ངོ་ཤེས་ཡོད་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་གིས་རང་མི་བཅིངས་པར་བཞག་པས།

無論是在座中與下座的任何時候，心不要散亂於任何外在的形象與聲音或是內在的身體與心理上。但是如果太過緊繃的話，又會成為導致渙散的因素，所以只要自然地覺知本性就好，不要自己捆綁住自己。

ནམ་ཏོག་འཕྲོ་འདུ་སྤར་ལས་མང་བས་ཁམས་འབྱུགས་ཏེ་སེམས་ལ་བལྟ་སྟོང་མི་འདོད་པ་དང་། ཡང་འཕྲོ་ཕྱོད་མེད་པར་ཆེ་ལེར་གནས་པས་སེམས་རྩ་དགའ་བ་དང་། རེས་དེ་ལྟར་གནས་དུས་གཉིད་བྱོ་བའམ། སྐབས་རེར་དབྱགས་འཁོར་བ་དང་། མི་ལམ་ཡང་ལན་གངས་མང་པོ་རང་བཞིན་བྱིན།

在妄念的收放上，可能會比過去更多，
以至於身體不調而不想去觀照。另外，
會因為專心一意住於寂靜而心裡感到舒服，有的時候，
這樣安住會想睡覺，有時候會覺得呼吸阻塞不通，
在夢中能多次認識出正在做夢。

ཡང་གནས་པའི་འཛོལ་ནམ་རྟོག་ཅིག་ཤིང་། ཤར་མ་ཐག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གནས་པ་དང་། རྟོག་ཤིང་བ་དེ་ཚུར་བཀུག་
ནས་བཞག་རྒྱ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲོམ་ཤེས་པའི་སྒྲ་ལྟས་ཡིན་འདུག་
པས་མ་བསྐྱར་བར་སྦྱོང་ན་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་གནས་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གང་རུང་ཞིག་སྦྱི།

還有，在安住的過程中，安住得好好的時候，
會突然生起一個妄念，但是妄念一生起，馬上就能安定下來。會生起
「好像能夠將妄念召集回來，放在那裡一樣」等等各種各樣的覺受。
這是懂得修持的初期徵兆，如果不放棄地繼續保持的話，
就會生起經典中所提到的上等、中等、一般這三種之中任何一種安住
[的成果]。

ཡང་ནི་གནས་རྟོག་ཅན་ལ་བསྐྱབ་ན། བསྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། མདུན་ཏུ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་བསྒྲོམ་ནས་སེམས་གཏད་
པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རུབ་བཅི་བཟང་བྱེད་པ་དེ་ལྷག་པར་ཕན་ཡོན་ཡང་ཆེ།

再講到有所緣的止禪，這部分的教學方法非常多，
但是透過觀修前方有釋迦牟尼佛而讓心專注的方式，
以及計數出入息的練習，這兩種利益最大。

ཞིག་ནས་མཐར་ཐུག་པ་སྦྱེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་རྒྱ་ལྔལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ཅ་རེགས་
བཟང་ངན་དང་དབང་པོའི་བྱུང་བར་ཡང་ཡོད། དེར་སང་དེ་ཙམ་བསྐྱོམ་རྒྱས་མཁན་མེད། རྒྱས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་འབྱུང་དཀའ་བའི་དུས་ཡིན། འབྱུང་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཞར་ལ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་འདོད་པ་མི་བྱུང་།

雖然經典說止禪的究竟結果，能產生一切有漏的神通、神變，
但是這仍然要取決於氣脈的優劣以及根器的不同。
近來已經沒有人能達到這樣的修持了；就算有，
現在也是難以修成共通成就的時代；就算是成就了，
也只能讓它順其自然地發生，不能刻意去希求。

མངོན་ཤེས་སོགས་ཐལ་ཐོལ་བྱུང་ན་ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱུར་བ་མ་གཏོགས་ཆེད་གཉེར་བྱས་ན་བདུད་ཀྱི་བར་གཙོད་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྙན་གྲགས་དང་རྒྱས་པ། ཟང་ཟེང་གི་བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆར་ལ་འདི་ཙམ་ནས་
སྦྱེ་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་འགྲིབ་ན་བདུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པར་གདལ།

若有一點神通生起，也要置之不理。如果專程去追求那些[神通]
的話，則會成為生起魔障的因。同樣地，經典中也說，
名聲和力量以及物質的福報等等，都會在這個時候出現。
但若這些福報減損了善行的話，那就是魔鬼的加持了。

འདི་སྐབས་སེམས་ཀྱི་ལེར་གནས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཤོད་ཀྱི་འགྲུབ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་སྟེ་གནས་འདུག །
འགྲུབ་འདུག་བསམ་ནས་ངོ་བལྟ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་རང་ངོ་ལྟ་བུ་འདི་མི་ཤེས་པས་གནས་འགྲུར་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན།

此時，要分別去把握住心是「平穩地安住」或是「散逸地馳動」
這兩種情況，在「是住」、「是動」的想法之後，
除了去看著心的本質之外，其實並不算真的認識到自性。然而，
這就是所謂「知道心的住與動」了。

དེ་ནས་ནམ་ཏྲོག་དང་རིག་པ་གཉིས་ཡ་བྲལ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པར་ཚུ་རྒྱབས་ཚུ་དང་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་རང་དུ་བཞག །

然後，不要將妄念和心這兩者區分為不同，
就好像水的波浪和水是一味的一樣，要安住在自覺、自明的體性中。

དེ་འང་མི་ཤེས་ན་གནས་འདུག །འགྲུ་འདུག་བསམ་མཁན་ཁོ་རང་གི་ངོ་མོ་ལ་ཕྱིག་གེར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་ཐུན་པའི་
རྗེ་རྩལ་བརྟག་དབྱེད་ཅི་འང་མི་བྱ་བར་གནས་པའི་ཐོག་ཏུ་ལྷན་ནེར་བཞག་པས། ཡེངས་མེད་འཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སློལ་
ཆོས་སུ་གསལ་སྟོང་ཕྱིག་གེ་བ།

如果不明白這個道理的話，就只要直直安住在那想著「是住」、
「是動」的起念者本身的心的本質中，不要隨著念頭漂泊，
也不要做任何分析，坦然地處在安住上。

ནམ་ཏྲོག་གང་ཤར་དོ་ཆེན་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་ལྟར་ཤར་ཤར་དུ་བྱིན་པ། མི་འདི་ནམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་མི་བསྐྱོམ་པ་ཅི་ཡིན་
ན་སྟུམ་པའི་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གཞན་ལ་ཡི་ཐུག་ལྡང་བ།

這樣做會感到持續的不散亂，內心感到滿足，明空清亮，
任何妄念生起都有如雪花落在暖熱的石頭上一樣，來多少，
認識多少，能立即敏捷地認出妄念。

རི་ལ་གཅིག་བྱར་བསྐྱད་ཀྱང་གཅིག་རྒྱ་བྱིན་སྟུམ་པ། ཆོས་བརྒྱད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་མེད་འདྲ་བ། སྐབས་རེར་ཆབ་ཚུ་བ་
བན་བུན་མང་པོ་ལངས་ནས་བལྟ་རྒྱ་བཞག་རྒྱ་མི་རྟེན་པ། སྐབས་རེར་འདི་ཡིན་མེད་པའི་མོག་གེ་བ་སོགས་འབྱུང་
བར་སྒྲིབ་སྟེ་ཉམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདུག །

有這種感受的人這時會想：

「為什麼這些人不去修這樣的法呢？」會對自己生起自信，

為別人感到懊惱。也會想著：「我好像能獨自山居了。」
看世間八法也覺得沒什麼，
有時候也會發生很多慌亂急躁或模糊恍惚的狀況，
覺得找不到什麼可觀看的，也找不到什麼可安住的[覺得不知所措]，
有時候會覺得灰濛模糊，什麼都無法判斷確認，
這所有的感受都屬於覺受的一種。

[觀的修持]

དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་དང་པོ་བྱང་ས། ཐ་མ་འགོ་ས། བར་དུ་གནས་ས། དབྱིབས་ཁ་དོག། གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་ཅད་
གདར་ཞིབ་ཆ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅད་སས། གང་ནས་སྐྱེས་ཅེད། འདི་ན་འགག་ཟེར་བ་ཅེད། ད་ལྟ་འདིར་གནས་ཀྱི་
ཡུལ་ཅེད།

然後，從根本上一再地去細密分析：最初心從哪裡來？
最後心往何處去？中間心安住在哪裡？心的顏色、形狀？
心是單一還是多數？然後會發現心不從任何地方生起，
因此沒有滅去可言，沒有「現在住在這裡」的地方，
也無法確實找到心的形狀、顏色。

དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་ངེས་བཟུང་བྱར་ཅེད། སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཅེད་རང་གསལ་དེ་
རྗེས་ལྟག་གེར་མཐོང་བ་ལ་ལྟག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཉམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཙམ་ལས་ཉོགས་པའི་རང་ངོ་མཐོང་བ་
དངོས་ནི་མིན་འདུག། འདི་སྐབས་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཅེད་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་མ་བཙོས་པར་ཞོག་
གསུངས་པ་དེ་འདི་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་བཤང་འབྱུང་།

能夠赤裸了然地照見，這遠離一切戲論的「心之本質」
不在任何地方，本自清明，這就是所謂的勝觀。雖然說是勝觀，

這也只是覺受上的體會，並非證悟的[那種]真正見到自性。

這時也會想：「經典中說的對於『能觀所觀無二無別』

生起確信之後無造作的安住，指的就是這個吧！」

ཕར་ནམ་ཡངས་མི་ཚོར་བ་སྐབས་ཤིག་དྲན་རིག་ཡེ་རེ་འོང་དུས་གསལ་ལྟར་རེ་སོང་འདྲ་ཞིག་གྱང་ཡོད། འདི་སྒོམ་གི་
གཏད་སོ་མེད་ཕར་ཐ་མལ་དུ་རང་གར་བསྐད་པ་འདྲ་བའང་འབྱུང་བས་སྒོམ་སྤར་ལས་ཞན་དུ་སོང་བ་མིན་ནམ་བསམ་
བའང་འབྱུང་།

也有一種情況是沒有感覺到自己散亂了。然而一旦正念生起，
又能立刻清楚明朗，這種禪修沒有特別的焦點，
好像平常的時候那樣平凡地待著，這時會生起「修行比以前還差了」
的想法。

ནམ་རྟོག་ཤར་ཡང་སྤར་བཞིན་དཀའ་ཆེགས་མི་དགོས་ཕར་རང་གར་བཞག་པས་ཆོག་པ་ལྟར་སྤར་བ་སོགས་འཆར་
སྒོ་མི་འདྲ་བ་དང་། མཐོ་དམན་ཡུན་རིང་སྤང་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་རེ་ཞིག་སྤྱད་ཐོན་རྒྱ་ཅིའང་མེད་པས་སྐབས་རེར་ཡི་ཐུག་
གྱང་ལྡང་།

即便妄念生起，也不像過去那麼困難，
平常自然地放著就可以了。境相等各種感受會生起，
會有許多感覺到修持是高、是低、長時、短時的感受發生；

སྐབས་རེར་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་སྒོམ་མེད་འདྲ་བསམ། གཞན་ལ་རྟོགས་པ་མཐོ་མཐོའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྤྱིང་འདོད། མི་
ལས་དུའང་སྤར་གྱི་བྱུང་ཐོབ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ། སྐབས་རེར་མི་མཆམས་པ་མ་རུངས་བའང་མིས་ནས་རེ་དོགས་ཁྱ་
འཁྲིག་འབྱུང་།

有時覺得一點也沒有進步，因而感到沮喪，
有時又會覺得沒有比這更殊勝的見解和修持了；
會想要跟別人說了悟高深的話，
做夢也是夢到過去的成就者以及本尊聖眾；
也有時會夢到不適合與不好的事，因為做夢而產生希懼與懷疑；
有時會混淆了懈怠和修持，以為：「我不會受懈怠所影響了。」

སྐབས་རེར་རྣམ་གཤམས་དང་ཉམས་ལེན་ཀྱང་འདྲེས་ནས་ང་རྣམ་གཤམས་ཀྱིས་མི་གཞིད་པར་འདུག་སྟེ་ཡུན་
རིང་གཤམས་ན་དུག་ལྔ་ཆོས་བརྒྱད་སྤར་ལས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལྡང་ནས་རེ་ཞིག་བྲན་པས་རྗེས་སླེབ་མི་ཐུབ། སླེབ་ཀྱང་མགོ་
ནོན་དཀའ་བར་འོང་བས་བརྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་རྣམ་གཤམས་སྤང་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་ནུས་པ་ཞིག་
གལ་ཅི་ནས་ཆེ་བར་གདལ།

但是如果這樣長時間散亂下去的話，五毒煩惱、
世間八法將會比過去更猛烈地生起，一時之間正念無法跟上。
除非修證非常穩固，否則就算正念跟上了，也難以制伏煩惱。
因此能夠捨棄懈怠，專心一意地禪修是非常重要的。

དེ་ནས་མོས་གུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་སམ། སྟོན་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་པ་ལྟ་བུས་རིག་པ་རྗེས་ལ་བྱད་དེ། རྣམ་ཏྲོག་ཤར་ཤར་
དུ་ཟེན་པ་སོགས་མི་དགོས་པར། རང་ངོ་བཟོ་བྱ་བྱ་དང་ལྟ་མི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། ཆོགས་དུག་གི་སྤང་བ་རྣམས་
ལའང་བརྟག་དབྱེད་མི་དགོས་པ་རང་ངོ་རིག་ཚུན་ཆད་དེ་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱ་བྱ་ཟད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཁྲེས་སེ་
བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་སྒོས་དབྱེད་པའི་གསལ་རིག་སྟོང་གསུམ་གང་དུའང་བརྗོད་མི་ཤེས།

此外，由於虔敬的加持以及過去業緣的甦醒，
使得心性赤裸剝盡，不再需要去觀照任何生起的妄念。這時，
自性即所觀境與能觀的人這二者合而為一，
不需要去分析六識的感知，便能覺悟到自性，且不再有修整作為。

除了平常心識是怎麼樣，就這麼隨它去之外，
無法用言語去表達心所觀察到的任何明、覺、空。

ཐ་མལ་རང་གར་བསྐྱད་པ་དང་ཡང་ཅུང་མི་འདྲ་བ་རིག་སྟོང་སྟོང་དུ་བྱུང། དང་པོའི་དུས་ནས་འདི་མི་ཤེས་ཀྱི་ཅིའང་
མེད་འདུག་པ་ལ་ད་རེས་བར་མ་ཤེས་པ་ཡ་མཚན། དེ་སྔ་སེམས་ངོ་བལྟས་ཁུལ་བྱས་པ་ནས་སྔོན་མེད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་
རེད་སྟེ་མ་པ་འབྱུང་། ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ལའང་རེས་ཤེས་སྟེ། རང་ལ་དགའ་སྟོལ་འབྱུང་།

這和平常、平凡地這麼待著有些不同。這時覺空得以鬆顯，
會想：「在一開始的時候，覺得沒什麼不懂的，
怎麼到現在才知道呢，好奇怪呀！過去佯裝著看心性，
真是沒有意義的妄念啊！」於是對上師和法生起確信，
對自己感到歡喜。

ཡེངས་གངས་མང་བས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་བ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ཡང་བླན་པས་སྒྲིབ་ཙམ་ཉིད་ནས་བཅས་བཅོས་མང་
པོ་མི་དགོས་པ་རང་བབ་དེ་ཀས་ཆོག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་ངོ་སོགས་ཙམ་ཉིགས་པའི་ཅིས་བེད་དགོས་པར་སྒྲ་སྟེ་ད་
དུང་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་གར་ཡང་མི་བྱིན་པར་འདུག་པས།

可能有多次散亂而產生八法的顯現等等，
但是只要一點點的覺知，也能讓正念跟上，
不需太多修整也能自然變好。如果能這樣的話，
可以說是見到心性的一部分了。

བསྐྱོན་ཡུན་ཤིང་མཉམ། ཁྱོད་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་བསྐྱུར། མོས་གུས་ལ་སྦྱིང་བྱར་བཙུགས། ཆེ་འདིའི་བྱ་
བཞག་ལ་སྟོས་པ་སྟེ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་སྤྱོད་ན་རིམ་བར་ཆོས་འགོ་ཐོན་པ་ཡིན་འདུག།

但是這仍然是不夠的，應該要一生修行至死，衣、食、名聲如何虧損都可以。讓虔敬深住內心，若能對於此生諸事連絲毫的興趣也沒有的話，就能漸漸圓滿修行。

ཇི་ཤོད་ཚང་པ་ས། ངས་སྒྲ་མ་ལ་མོས་གྲུས་དག་པོ་བྱས་ཤིང་བཙོན་འགྲུས་མགོ་ལ་མེཤོར་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པས་སེམས་
ངོ་ལེགས་པར་མཐོང་བ་གཅིག་ཞག་ཉི་ཤུ་ན་བྱང་། ཉིན་མོ་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་སྒྲ་བ་གསུམ་ན་བྱང་། ཉིན་མཚན་
འཁོར་ཡུག་རྩ་འགོ་བ་ལོ་གཉིས་ནས་བྱང་གསུངས་པས་མོས་གྲུས་དང་བཙོན་འགྲུས་ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཤེས་རྒྱ་མཐོང་རྒྱ་
མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་འདུག །

戈倉巴大師說：「我對上師有著強烈的虔敬，而且透過有如頭上著火一般的精進努力，於是在二十天後，能夠很好地看到了心性，三個月之後，能夠不受白日負面的干擾，兩年之後達到了修持日夜不間斷。」只要有虔敬和精進，不會不知道、看不到心性的。

[顛倒與歧途]

སྒོ་སྤྱོད་གི་གཞུང་ལས། ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྒྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྐབས་
འདིར་ཆེ་འདི་ལས་སྤྱི་མའི་དོན་གཙོ་ཆེ། དེ་ཡང་བཤད་པ་ལས་སྤྱོད་པ་གཙོ་ཆེ། དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཕྱར་ཚུགས་
སུ་བསྐྱོམ་པ་གཙོ་ཆེ།

就如修心的典籍中說：「今當修主要。」如今在獲得了人身的時候，要知道來世的意義比此生還更重要，修行比嘴上說的還重要，專注地修持上師的口訣最重要。

ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་པར་ཆེ་འདིའི་འདུན་མ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་རུས་པ་བཟོད་པ་གོ་ལོག།
ཆོས་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག། རྩོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རོ་མི་སྤྱོད་བར་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་བ་རོ་སྤྱོད་གོ་ལོག། རང་གཞན་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་
མི་བྱེད་པར་ཆོས་སྤྱིར་དཀའ་སྤྱབ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་བྱེད་པ་སྤྱིང་རྩེ་གོ་ལོག། རང་ལ་སྤྱོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་བཞོད་
པར་ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལ་སྤྱོད་བ་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག། དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་མི་བསྒྲོམ་པར་དགའ་ལ་སྤྱལ་
བསྐྱེད་བྱུང་ན་དགའ་བ་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་གོ་ལོག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་དེ་སྤང་།

要斷除這六個顛倒：

- 一、不能忍受修行佛法的苦，卻能吃苦耐勞地去達成此生的願望，這是顛倒的忍辱。
- 二、不嚮往佛法卻嚮往世間八法，這是顛倒的嚮往。
- 三、不以聞、思、修去品嘗法味，卻品嘗著物質財富，這是顛倒的嘗味。
- 四、不去悲憫自他造作罪業，卻悲憫為了法而作的苦行，這是顛倒的悲心。
- 五、不令仰賴自己的人進入佛法，卻去指導讓此生如何過得更好的道理，這是顛倒的管理。
- 六、不對善行修持歡喜，卻對敵人受苦感到歡喜，這是顛倒的隨喜。

ཁྱད་པར་སྐྱབ་ཞབས་གྱིས། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །
བསྟོད་སྤྱད་ཅེས་བགྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །

尤其，就如龍樹菩薩所說：「利無利苦樂，稱無稱毀譏，
了俗世八法，齊心離斯境。」對於這世間八法，不用說別人了，
就算那些自以為是具格行者的人，他們的心也會不知不覺地被染污，
所以務必要去制伏。

བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོང་ས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་འདི་ནི་གཞན་ལྟ་ཅི་
སྟོས། ཆོས་པ་ཆད་ལྡན་ཆོས་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་ལའང་མ་ཆོར་བར་གོས་པ་ཞིག་སྤང་བས་མགོ་མནན་རེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
གལ་ཆེ།

任何時候都要捨棄阿諛奉承、欲得作讚、詐現威儀、大言求利、
贈微薄厚這五種邪命³⁹。

註39 邪命：因貪欲而產生的身、語二業。

ཁ་བསགས། གཞོག་སྟོང་། ཚུལ་འཆོས། ཐོབ་ཀྱིས་འངལ་བ། རྟེན་བས་རྟེན་པ་འཆོལ་བ་སྟེ་ལོག་འཆོལ་ནམ་པ་ཀུན་
ཏུ་སྤང་། རང་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅིང་རྟོགས་པ་མཐོ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དགའ་སྟེ་དེ་དགའ། རང་མ་ཁྲེལ་གཞན་མི་བསྐྱེད་
ཁ་བཤད་ལག་ལེན་མ་བྱུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ངོ་མཆར་ཆེ།

要是我們具備功德，而且有較高的證悟，這當然很好，
但這也是很困難的。不要愧對自己，也不要欺騙別人，
若能言行合一的話，這已經很稀有難得了。

གོལ་ས་ཤོར་ས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ནང་ནས་ཆོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་གོལ་ཤོར་ཡིན་
མིན་དོན་གྱིས་འབྲེད་ནས་འོང་བས་སྟོས་མ་དགོས།

雖然經典中說明了很多歧路、迷途，
如果能夠由內解除對實相的增益虛構，那麼就是明辨了是否為歧路、
迷途，不需要再去談論是否會誤入歧途了。

ད་ལྟ་ནི་གནས་འགྱུར་གདར་ཤེད་ལེགས་པར་མ་ཆོད་པར་རྟོག་མེད་དུ་མ་རེའམ། རྣམ་རྟོག་གི་རང་ངོ་རྟོག་ཅ་མ་རེག་
པ་ལ་སེམས་ངོ་ཡོད་པར་ཆོས་པ་ནམས་ལ་ནི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་གོལ་ཤོར་འབྱུང་དོགས་མི་དགོས་འདུག །

現在連心的住、動是什麼都無法好好判斷，
只體會到一點沒有妄念，只是短暫看到妄念的本質，
就自以為看到了心性的這種人，不需要擔心經典中所提到的「歧途」
[，因為現在連歧途都還談不上]。

ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་ན་གོལ་ས་མི་འབྱུང་། དེའང་མཆོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་
རེས་མི་གོལ་ཏེ་རྩ་བ་འཛིན་ཞེན་ལ་ཐུག།

對一切修持沒有執著的話，也不會有什麼歧途，
除非是極度的優越感，否則有一點執取是不會步入歧途的。
有沒有步入歧途，根本上是取決於貪執。

གོལ་ས་ཆེ་ཤོས་ནི། ལྷ་མ་ལ་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད། མཆེད་གྲོགས་ལ་དག་སྦྱང་ཅུང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་གཤེ་
བཀྱར་འདེབས། རང་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་སྟོན་བྱེད། དུག་ལྷ་ཁ་ཡན་ཏུ་བཏང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མི་བཅི།
ཁ་ལྟ་དང་སྟོང་སྟོང་ཆེ། ཉམས་སྤོང་ཁྲོམ་དུ་སྟོག། །མི་ཆོས་ལྷ་མའི་རྩལ་གྱིས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་བྱེད་པ་འདི་ནམས་
ཡིན་འདུག་ཀྱང་།

最大的歧途是：與上師平起平坐，對法友淨觀少，
辱罵毀謗其他宗派，我慢強烈，表裡不一地持戒，縱放五毒，
不顧業力、因、果，愛說空理、空話，在人群中揚言覺受，以
「妄說上人法」⁴⁰作為主要的修行。

註40 妄說上人法：四他勝罪之一，指雖然自己沒有神通等優於世間法的功德，為欺騙他人而妄說自己證得了，最後終究為人識破。

རང་རང་ནི་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། གདུལ་བྱ་ནམས་ནི་སྟིགས་དུས་གྱི་སྐལ་དམན་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་
སྐབས་གྱིས་ཆོས་གྱི་གནད་དོན་མི་ཤེས་པར་ཅལ་སྟོགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་རྒྱག་པ་མང་བས་གོལ་ཤོར་གྱི་ལམ་ལྷན་

ཐུབ་པ་ས་བཀག་ཀྱང་མི་ཞོག་པ་འདྲ།

我們各自都被魔鬼加持了，
所謂的徒眾們皆是濁世沒有福緣的人，不知道法的重點，
只是跟著無稽之談後頭跑。因此，
似乎連釋迦牟尼佛親自來也無法阻擋他們誤入歧途。

མདོར་ན་ཆོས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་རང་སེམས་སྤུལ་བ་ཞིག་དགོས་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་འཐབ་མོ། བསྟན་པ་
ལ་བསྟན་ནས་འཁྲུག་ཅིད། གཞན་དོན་ཁག་བཞག་གི་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་ནས་མི་རུང་གསུངས་པ་ནམས་ཆོས་པ་
ཀྱན་གྱི་ལག་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཞིག་གདལ།

總之，修行的結果應該是調柔自心，但是為了佛法而起衝突，
以教法為藉口而起紛爭，嘴上說是利他，[實際上]
卻在牟取自己的利益等等，這種在佛法中不被允許做的事情，
卻是現在的修行人主要在做的事情。

[面對煩惱與違緣]

མཉམ་མེད་དྲགས་ཤོས། ལས་དང་པོ་པ་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པའི་དུས་མིན། རྩོས་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས། རང་རེ་
ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དུ་ཁྱེར་བྱས་པའི་ས་མཆམས་དེ་ན་སྤྱོད་མ་འདྲ་བས་ཆང་དང་བྱད་མེད། ཁོང་ཁྱོད་སྤྱག་དོག།
བག་མེད་རོ་ཉལ་སོགས་ལ་ཞེ་ཟོན་དགོས་འདུག།

無比達波拉傑說：「以初學者來說，不是和煩惱對抗的時候，
而是避開的時候。」我們還沒到有能力將煩惱轉為道用的階段，
因此要對酒、女人、瞋恨、嫉妒、放蕩、[久臥不起如]
躺屍等等謹慎小心。

ཉོན་མོངས་ལས་དུ་ཁྱེར་རྒྱས་ཟེར་བ་དེའང་ཉི་ལོ་རྒྱ་རོལ་བྱ་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅལ་རྫོགས་པའི་རང་རྟགས་ཕྱི་རོལ་དུ་
རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། རང་སེམས་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་རང་རྟགས་ཉོན་
མོངས་འདྲིལ་ཉོག་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་མིན།

所謂「有能力轉煩惱成為道用」，是要像帝洛巴、那洛巴一樣，
能夠將內在本智能量圓滿的真正徵兆，於外展示出神通、神變。
除此之外，這並不是為了那些自心無法作主，
呈現於外的徵兆是煩惱、混濁行為的人而說的[法教]。

རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ཉོགས་ཅིའང་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདགས་ཀྱང་མི་ཐོགས་པའི་ཁར་རང་ལ་
གནོད་པས་སྤྲོན་ཆེན་པོའི་རྩུ་གྲུ་རྒྱུང་དུ་མི་བཅད་པར་བསྐྱེད་པའི་དཔེས་རང་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཁོན་ཁེབ་
ཆེ།

自心沒有生起一點覺證的人，就算去利益眾生，
也無法真正利益到他們，甚至反而會傷害到自己。就像
「不應剪斷靈藥的幼苗，應予以守護」的比喻一樣，
唯有自己在修持上精進，才是利益比較大的。

རྫོད་ཐོབ་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་ཀྱང་རང་ལ་གནོད། ས་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་
དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས།

佛經說：「得到了暖相，但是尚未獲得穩定的人，
就算是利益他人，也會傷害了自己。登地之後，
才能不費力地利益自他。」

ན་ཆ་རྒྱུན་དུ་གདོན་བགེགས་སོགས་གཞོད་པ་བྱུང་ནའང་། ང་ནའོ། །ང་ལ་གདོན་གྱིས་གཞོད་དོ་སོགས་བསམ་
མཁན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་ཉམས་དམའ་བའི་སྐབས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་པན་གཞོད་མེད་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
སྐན་བཙུགས་པས་རིམ་གྱིས་སྤོང་ཡལ་རྗེས་མེད་དུ་འགྲོ།

當疾病、違緣、非人等危害發生時，對於覺得「我病了」、
「我被魔鬼傷害了」等等想法，要去看著起念者的本質。
這對修證比較小的人，雖然不會立刻有用，但若能一再忍耐，
堅持下去，就會漸漸讓障難煙消雲散。

ཡང་དེའི་དུག་རོ་སྤོངས་བྱུང་ཆེ་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་ན་འཇིན་དང་འབྲེཾླག་སོགས་ཀྱི་ངར་རྗེ་རྒྱུ་དུ་འགྲོ། སྤུག་བསྐྱལ་
སོགས་ལའང་དེ་དང་མཚུངས།

當那些隱藏的毒性又再發作的時候，如果看著其本質，
那執著有病、認為有鬼等等的力量將會減少，
痛苦等情況也是相同的。

དེ་ལས་རྒྱུང་བྱག་པ་ན་ནད་སོགས་འཆར་སློ་མ་འགག་པ་ལ་ངོ་བོ་སྤོང་རྗེན་སྤྱང་སྤྱང་འགྲོ། དེས་པས་མ་ཐེན་ཆེ་མ་མལ་
པ་དང་བྱུང་མེད།

證悟力比較好的人，不需要去阻止疾病等現象，
也能進入明朗赤裸空性的本質中，若不能以正念去把握，
和凡夫就沒有差別了。

སྤྱང་བ་རང་སེམས་ཅམ་དུ་གོ་ཡང་རྟོགས་པ་གདིང་ནས་མ་ཐོབ་ན་ཡུལ་སེམས་འབྲད་ཆེ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་གྲོལ་བར་
མི་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་ཆོགས་དུག་གི་འཆར་སློ་རྗེ་སྤྱང་ཤར་ཡང་ཞེན་འཇིན་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ།

就算瞭解顯相也不過是自己的心，但是還沒由衷獲得證悟的話，當境與心會遇的時候，則無法解脫於無基離根的境地。

དེའང་རབ་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ། འགྲིང་སྒྲིབ་ཅིག་གཉིས་པ་ལས་པན་རྗེས་འཐུང་མི་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བླན་པ་རྒྱུན་ཆགས་བསྟོན།

所以，暫時要學習不論生起任何六識的感受，也沒有貪執。最好是在第一剎那能認識出，中等的是在第二剎那時認識出，除此之外，不要讓妄念一個接著一個地繼續下去，要持續地仰賴認識到本質的正念。

ཉི་ལོ་པས། སྒྲིབ་བས་མི་འཆིང་ཞེན་བས་འཆིང་། ཞེན་བ་ཆོད་ཅིག་རྒྱ་རོ་བ། ཞེས་གསུངས།

帝洛巴說：「現象不縛耽執縛，斷除耽執那洛巴。」

མདོར་ན་ནམ་ཏྲོག་སེམས་ཀྱི་རང་ཅལ་ཐུ་དང་ཐུ་རྒྱབས་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག་པས་ནམ་ཏྲོག་མེད་འགོ་བ་མི་སྲིད། ནམ་ཏྲོག་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིབ་བ་ཤེས་བླངས་པ་ལ་འཇའ་ཆོན་ཤར་བ་དང་འབྲ་བས་ཏྲོགས་པ་མཐོ་ཡང་སྒྲིབ་བ་མ་ཤར་མི་སྲིད་ཀྱང་ནམ་ཏྲོག་དང་སྒྲིབ་བ་ལ་ཞེན་འཛིན་གྱིས་ངོ་ལེན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བྱུག།

總而言之，妄念是心的本自能量，就像水和水波一樣，所以不可能沒有妄念。妄念中顯現出色等各種境的現象，就像是清澈的水晶中出現彩虹的光芒。證悟再高，也不可能不顯現出對境的現象。妄念和現象的分別，關鍵就在於是否用貪執去對待。

མ་ཡངས་ཙམ་གྱིས་རང་ངོམ་པ་ལ་རྒྱན་ཆད་མེད་ན་ནམ་ཏྲོག་ཡུལ་སྤང་ངེ་ཙམ་མང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
གསུངས། རང་ངོམ་ཤེས་ན་མི་ཏྲོག་པའང་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག །

經典說：「僅僅不散亂地持續覺知著自性，
就算妄念的境相再多，那也是智慧。」若不覺知自性，
就算是無概念，也只是無記的狀態而已。

ནམ་ཏྲོག་ཏུ་སྤང་བའང་སྟོང་པའི་རང་མདངས་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཤེས་ནས། ནམ་ཏྲོག་འགགས་མ་དགོས་པར་ངོ་
བོ་སྟོང་པ་ལ་གདངས་མ་འགགས་པར་ལམ་ལམ་ཏུ་འཆར་བ་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་དབྱེར་མེད་ཟེར་
བའང་དེས་ཆོག །

在了知妄念的顯相是空的本自光澤，是顯空不二之後，
就不需要阻斷妄念，本質空而任其光澤無礙、
閃亮地生起且自覺自證的話，就可算是所謂的「生圓無二」。

ཉམས་ལེན་ལ་རྩིས་འཕྲོད་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་ལས་ངན་བསྐྱངས་ནས་ལུས་ལ་ན་ཆ། སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་མི་
འདོད་པ་འབྱུང་ཡང་སྟོད་བཀྲམས་ན་བློ་མ་ལྡངས་པ་བཞིན་རྒྱད་དག་པའི་ལྷ་སྟོན་སུ་གསུངས་པས་ཉམས་ལེན་རྒྱེན་ངན་
གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེར་བཏང་།

當修持徹底的時候，由於過去的惡業現起，會出現身體的病痛、
心理的痛苦等等不希望發生的事情，
這就像清洗容器時污垢浮現一樣。經典說，
這是自心清淨的初期徵兆，不要讓修持受到違緣所影響，
要更加努力地精進。

ལམ་ཉགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་ན་དངོས་སམ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཅི་ཡིན་མི་འབྱེད། དངོས་ཡིན་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་མཆོག་
འཛིན་སྐྱེས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཏུ་འགོ་བས་བཟང་པོ་ལ་མི་ཞེན། ངན་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་རེ་དོགས་
ཐམས་ཅད་སྤང་།

當生起修道徵兆的功德時，不要去分辨這是真的功德呢？
還是魔鬼的障礙呢？如果生起覺得自己很殊勝的執著時，
就算真的有徵兆功德，也會立刻變成魔鬼的障礙。所以，
不要貪執善妙的徵兆，也不要懼怕惡劣的徵兆，要放下一切希求、
疑懼。

[應有的作為]

གལ་མཐོ་སར་མི་སྡོད། གོས་བཟང་པོ་མི་གྱོན། བཅའ་ལག་བཟང་པོ་མི་འཇོག། གཞན་གྱིས་བསྟོད་བཀུར་ལ་མི་དགའ།
དེ་ནམས་གྱིས་ང་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པར་འདུག། །དུས་ཉག་ཏུ་དམན་ས་བཟུང་རུས་ན་ང་རྒྱལ་དང་ཐག་དོག་སྤྱི་
བའི་རྒྱ་མེད།

不要坐在上位，不要穿好衣服，不要保存好東西，
不要喜歡上別人的讚美和尊敬，這些都是助長我慢的因素。
若是任何時候都能謙虛的話，就不會有生起我慢與嫉妒的因素了。

ང་རྒྱལ་མ་སྤྱིས་བར་དུ་གཞན་མི་འབྱུང་། ལྷ་མ་ལའང་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་བསམ་པ་དང་། སེར་མོ་བ་གཞན་ནམས་
གྱིས་འདི་ཙམ་མི་ཤེས་སྐྱེས་པ་སོགས་ནམ་ང་རྒྱལ་བྱུང་ཙན་གཞན་འབྱུང་བ་ཡིན་འདུག་པས་མོས་གུས་དང་དག་
སྤང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱ།

只要不生我慢就不會有障礙，如果生起「上師也沒有比我厲害」
以及「其他出家人連這些也不知道」等我慢想法，就會產生魔障，
所以要不斷保持虔敬與淨觀。

ཁ་ཟས་ཀྱང་བཟང་ཆེས་ན་ཆགས་ཞེན་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་འདུག་པས་མ་ལྟོགས་ཅམ་རེ་བཟུལ། ཟས་གོས་གང་ཡང་འབྱོར་ན་མི་དགོས་ཁུལ་ཡང་མི་བྱེད། མ་འབྱོར་ན་ཆེད་དུ་ཡང་མི་འཚོལ། གང་བྱུང་གང་ཉན་བྱ། མ་ལྟོགས་མ་འབྱུགས་ཅམ་གྱིས་འཕྲོས་རྒྱ་རྩལ་ཅི་ཡོད་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ཞིང་དུ་བཏང་།

如果吃得太好，會促使貪執和煩惱生起，
所以吃東西時只要不餓著就行。獲得任何衣食的時候，
不用裝作不需要的樣子，沒有獲得衣食的話，也不要刻意去追尋，
應該有什麼就是什麼。只要不餓著、不凍著，
應將所有多餘的財富資產獻給上師、三寶等福田。

དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་བས་སྦྱང་བ་ལ་ཞིང་བཟང་ངན་བྱེད་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་
སྐབས་ལས་དང་པོ་བསམ་མཆོད་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་གདམས་དགོས།

此外，在修持菩提心的時候，雖然在此動機的行持上，
福田境沒有好壞的差別，但是在實際的行動上，
初學者仍要選對好的福田而作供養。

འདོད་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་ན་མིང་ཆོས་པར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ཚོབ་སྦྱང་རང་ཡིན་འདུག་པས་ཅི་ལའང་ཆོག་ཤེས་ཞིག་
འཆལ། གློ་སྣ་རིང་བ་དེས་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་འདུག་པས་གློ་སྣ་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་དགོས་པར་སྣང་།

若是欲求不滿，就算冠上「修行人」的稱號，也是空有虛名，
應該對任何事情都要知足。心思多計，會成為佛法不入心的因素，
所以要一再減少心思。

སེམས་གནས་འབྱུང་བ་སྐྱུག་སོགས་གང་ལྟར་སྣང་ཡང་རང་བབས་གཉུག་མའི་རང་འགྲོས་སྦྱང་བ་ལས་དགག་སྦྱབ་
བཅོས་བསྐྱར་གང་ཡང་མེད་པའི་ངོས་ཁ་ཉོན་བསྐྱས་བརྗོད། འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱུགས་

འབྱུང་ཞེས་གྲགས།

心的住、動、喜、悲等等，不論如何呈現，
都要保持著自然真實的本有方式。沒有任何破立修造地進行課誦、
持咒以及行、住、坐、臥等，這就叫做自然的行為。

འོན་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་པ་ཞིང་པ་ནས་བཅི་སྤང་བ་
བ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་ལ་ཅིས་ཀྱང་པན་གཞོད་མི་འདུག་སྟུང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་སྐྱམ་བོ་ལ་གདིང་བཅས།

然而在還未穩固之前，要如守護眼珠一般的持守戒律。
不只要守護和重視微細的業力、因、果，更要從深處斬斷認為
「本質上沒有一點利益或危害的影響」的這種對空性的乾枯理解。

ཉམས་ལེན་ཁ་བྱིར་དུ་བྱས་ནས་ཅིང་ཆོས་དང་སྟོ་སྟོད་དུ་སོང་ན་ལས་མ་དག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱབ་ཐོབ་དུ་མ་ཐོང་སྟེད་
ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཕྱང་གི་གཞི་ཆེན་པོ་ཡིན་འདུག་པས་གཟབ་པ་གལ་ཆེ།

若假借修行的名義，變成粗暴的人，或是行為瘋癲，
雖然有一些業力不清淨的人可能會把這種人看作是成就者，
但這會成為令自己和他人都遭殃的基礎，要謹慎小心，
這是非常重要的。

མདོར་ན་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱས་པའི་སྐལ་བ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་།
བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་སྟོས་དཔང་པོར་བཀོད་དེ་སྦྱིད་ལུག་ཁྱམ་པ་མེད་པར་དེ་དག་གི་ནམ་ཐར་སྣ་རེའི་རྗེས་
སུའང་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་འདུག་པར་བྱས་ཆེ་དོན་གཉིས་སྟན་བྱབ་དུ་འབྱུང་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད།

總之，就算沒有聽聞、思維、修持佛經和論典的福氣，
但是因為有噶舉祖師們的話語為證明，那些不懶散畏縮的人，

若能盡力去追隨和學習一些祖師們的行誼事蹟，
那麼毫無疑問地絕對能二利任運成就。

དེས་ན་གཞི་སྒྲིམ་པ་དང་དམ་ཆོག་གི་ཅ་བ་ནམས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་། ཆོགས་གསལ་དང་སྒྲིབ་སྒྲོང་ལ་ཕྱོགས་
རེས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་འབྱུངས།

因此要守護基本戒律以及三昧耶的根本，不令毀犯，
不只是單方面的，而是全面性地盡全力去積聚資糧、淨除罪障。

འདོད་ཅུང་ཆོག་ཤེས་དམན་ས་བཟུང་བ་གཙོར་བཏོན། མོས་གྲུས་དག་སྒྲུང་ལ་དགོ་སྒྲུར་གྱི་མཐིལ་བྲ། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་
རྩི་ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནམ་འཆིའི་བར་དུ་རེས་འཛིན་མེད་པར་བསྐྱབ།

最主要的作為是少欲知足和甘於低下，
最核心的善行是虔敬與淨觀，
到死為止都沒有間歇地學習空性和慈悲雙運。

དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བག་ཡོད་བློ་ཤེས་ཏྲ་ཏུ་བསྐྱེན་པས། རྣམ་ཞིག་གི་ཆེ་ལྡན་བསྒྲིམ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་། ས་ལམ་གྱི་བཤད་
པ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནང་ནས་འཆར། སྒྲོས་པ་བྲལ། ཐེ་ཆོམ་ཆོད། རེ་དོགས་ཟད་
སར་འཁྲུལ་བ་ཞིག་བྱུང་ཆེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་འདུག་གོ། །

與這修持要一起進行的，是恆常依靠不散逸、正念、正知。
到了某個時候，你將不再需要見、修的指引以及許多地與道的解說，
實相大手印將會由內展現，到達離戲、斷疑、滅希懼的境地。那時，
就可稱之為「證果」了。

結語

རྫོགས་འཆང་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་བད། །
བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་གཤེགས་པའི་ཤུལ། །
ཐབ་ཆོས་འདི་ལ་གྱིན་སྐྱབས་ཤོད་མཆིས་པས། །
བརྩོན་པས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དོན་ཆེན་འབྱུང། །
གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་ཕུག་ཆེན་སྙིང་ནས་སད། །
ཟུང་འཇུག་ལམ་གྱི་ཕུག་ཆེན་བརྟན་པ་ཐོབ། །
འབྲས་བུའི་ཕུག་ཆེན་རང་ཞལ་མཛོན་གྱུར་ཏེ། །
རྫོགས་འཆང་དབང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག། །
མཁས་དང་གྲགས་འདོད་མ་ཡིན་སྒྲ་མ་ཡི། །
བཀའ་བཞིན་གྲིས་ལས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པས། །
སྒྲུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་ཀྱས་པ་དང། །
འབྲེལ་ཆད་གཉུག་མའི་གཏན་སྲིད་ཟིན་པར་ཤོག། །

由金剛持至根本上師，
嚙舉寶鬘行過之道路，
此深法具加持之溫熱，
若以精進而修成大利。
實相基大手印覺於心，
雙運道大手印得堅定，
果大手印自性得現前，
願此生得證金剛持力。
非為成為賢哲或名聲，
乃依上師諭令而書寫，
祈願以此所得諸福善，

實修傳承教法弘四方， 願有緣登本然恆常刹。

ཅེས་ཕྱག་ཆེན་མོན་འགོ་བཞེ་རིམ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་གོ་དོན་བཅས་བཏུ་བདེ་འདུས་གསལ་ཞིག་གི་དགོས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཀཱ་འོད་གསལ་འགྱུར་
མེད་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུལ་སྤྱི་བོར་ནོད་དེ། རྗེ་དགུ་པའི་ཕྱག་ཆེན་དེས་དོན་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་བ་སྦྱར་ཟིན་གྱིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ། རང་ལ་ཉམས་ཉོགས་མ་མཆིས་ཀྱང་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དབང་བོར་བཀོད་ནས་རང་བཟོའི་གཟུ་ལུས་མེད་པར་སྦྱང་བ་པའི་ཚོལ་ཅན་ཀཱ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་རང་ལོ་སོ་གཅིག་
པར་དབལ་སྦྱངས་ཡང་ཁྱོད་ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན་གླིང་དུ་གྱིས་པ་བསྟན་འགོ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག། །།དགེའོ།།

至尊上師噶瑪偉瑟久美親口諭令，要以簡明易讀的方式寫下大手印四前行的觀修次第與涵義，故頂戴奉行而寫下此筆記，作為第九世法王的著作《大手印：了義海》的補充。我雖然沒有覺證，但引證了祖師們的教言，並沒有自己捏造杜撰。虛偽的修行者噶瑪阿旺雲滇嘉措，時年三十一，書於八蚌寂靜處普賢大樂苑，願能利益佛教與眾生。善哉！

附錄：四加行修誦儀軌

四共加行

དཔལ་ལྷན་བྱས་བདག་དེ་མེ་འཆང་དབང་རིགས་ཀྱན་གཙོ་བོ་ལྷ་ས་ཀྱི་།
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་སྤྱི་ཞིའི་དཔལ་གྱུར་ཡི་དམ་ཅན་འབྱོར་ས། །
ཐིན་ལས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོར་དབང་བསྐྱར་ཆོས་སྦྱོང་བའི་ཅན་ལྷན་བྱས་ཀྱི་།
ནལ་འབྱོར་ཅེ་གཅིག་གྱུས་པས་འདུད་དོ་འབྲལ་མེད་ཐུགས་རྗེས་སྦྱོང་བར་མཛོད། །

具德遍主持金剛諸部之主上師噶瑪巴，
一切壇城生源處有寂成瑞本尊瑜伽女，
統御一切事業者黑袍伴侶護法諸聖眾，
行者專一虔敬禮祈請大悲護祐莫捨離。

སྐྱབ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ལམ་སྲོལ་ལས། །བྱང་བའི་བྱིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆེན་པོ།
བདག་གིས་བཤེས་གཉེན་མང་ལ་བསྟེན་བྱས་ཏེ། །ཉམས་སྲུ་ལྷངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བྱིན། །
དེ་མེད་གསུང་ནམས་གསལ་བཀོད་པ། །འཕགས་ལམ་བསྐྱོད་པའི་ཤིང་རྩ་མཚོ།
ལམ་འདིར་ཐུགས་པའི་སྐལ་ལྷན་ནམས། །མ་ཡིངས་བཙོན་འབྲས་ལྷན་པར་མཛོད། །

實修傳承珍寶之道統，所生源源加持大川流，
我因依止眾多善知識，實行修持而發菩提心，
是故明晰書寫金剛語，此為行於聖道勝車乘，
於此道中具福有緣眾，切應精勤努力勿散漫。

དེ་ཡང་ཕྱིན་འགྲོའི་ཆོས་འདི་ནམས་རྒྱན་བྱིར་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཐུན་གྱི་རྩ་སྐས་བསྐྱལ་བའི་ཆེན་འང་བྱི་འདུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་དགེ་ཆུལ་དགེ་བསྟེན་གང་
ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པས་ལྡང་བ། ནང་སྟོན་འབྲུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྷན་པས་འཛོགས་ལ་དགོན་མཚོག་གི་རྟེན་ལ་གྱུས་པས་བྱས་
འཆོལ། །

為了能將這些前行法作為持續性的日課，因此當入座的鼓聲響起時，或晨起時，外在就要有
與具戒比丘、沙彌、居士任何一者的學處相應的行為，共聚修持時，內在要懷著願、行菩提
發心，來向三寶的所依虔敬地頂禮。

གསང་བ་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་དང་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པས་བཞུགས་གྲལ་དུ་ལུས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོས་ལྡན་དང་ལྷན་པས་འཁོད། འཛིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་འཆི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་པས་ཞལ་འདོན་གྱི་དུས་སྤྱིང་རིག་པ་མ་ཡིངས་པར་སྒྲ་དོན་དབྱེར་མེད་དུ་མཉམ་
པར་བཞག་ནས། །

遵守密咒金剛阿闍黎的教誡與三昧耶，身體以禪定五法安坐於座位上，心想著：「不要為世
間八法所動，這是我今生要修持的最重要的正法。」念誦的時候，心要不散漫地安住於聲音
與詞義無分別之中。

ཕྱི་མི་ལུས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཁྱིད་ཀྱི་ངག་འདོན་ནི།
而後，念誦「暇滿人身難得」的教導：

དང་པོ་བསྐྱོམ་བྱ་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་འདི། །ཐོབ་དཀའ་འཛིག་སྤྲ་ད་རེས་དོན་ཡོད་གྲ། །
倘波 拱洽 達就 仁千笛 透嘎 己拉 達惹 敦約洽
先觀所修暇滿此珍寶，難得易壞今應令具義。

འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ནི།
「死亡無常」

གཉིས་པ་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་ཅིང་། །སྒོས་སུ་འགོ་བའི་ཆེ་སྒོག་ཚུ་བུར་འབ། །
尼巴 紐聚 湯界 米達京 軌素 卓威 策菟 丘布札
次觀一切情器悉無常，尤以有情性命如泡沫，

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཆི་ཆེ་རོ་རུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་པན་ཕྱིར་བཅོན་པས་བསྐྱབ། །
南企 洽美 企策 若汝就 得喇 卻吉 片企 尊貝竹
何時命終難料死成屍，於彼法能利故應精勤。

ལས་ལྷ་འབྲས་ནི།
「業、因、果」

གསུམ་པ་ཤི་ཆེ་རང་དབང་མི་འདུ་བར། །ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་བྱིར་ཕྱིག་པ་སྤང། །
松巴 系策 壤望 米督瓦 雷尼 達吉 洽企 底巴邦
三觀死亡之時難自主，業乃自造作故應斷惡，

༼ རྒྱ་བཤུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུགས་རྟེན་པ་ལྟར་བྲིས་པ་ལྟར་༽

དག་བའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་འདའ་བར་བྱ། །ཞེས་བསམ་ཉིན་རེ་རང་རྒྱད་ཉིད་ལ་བརྟག།

給威 治威 大篤 達瓦洽 協桑 寧惹 壤菊 尼喇大

以做善行恆常越諸惡，思此日日省察自心續。

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

「輪迴過患」

བཞི་བ་འཁོར་བའི་གནས་ཐོགས་བདེ་འབྱོར་སོགས། །

息巴 闊威 內卓 得就菟

四觀輪迴處、眷、樂、財等，

སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་མནར་བའི་བྱིར། །

篤阿 松吉 大篤 拿瓦企

恆時為彼三苦逼惱故，

གསོད་སར་ཐིད་བའི་གཤེད་མའི་དགའ་སྟོན་ལྟར། །

雖薩 赤貝 謝每 噶敦搭

猶如誘入刑場屠夫宴，

ཞེན་འཁྲིས་བཅད་ནས་བཙོན་བས་བྱང་རྩབ་བསྐྱབ། །

顯赤 界內 尊貝 強丘竹

應斷貪著精勤修菩提。

ཞེས་བས་སྤྱན་མོང་གི་སྟོན་འགོ་བཞི་དང་།

此即四共加行。

四不共加行

皈依發心教授念誦

ཕྱིན་ནས་རྒྱ་མཚོ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཅི་བྱས་ཐར་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱིལ་གྱི་འདོན་བྱ་ནི།

之後，是教授讓自心成為具格法器，一切所行所為皆成為解脫之道的「皈依發心」念誦：

མདུན་དུ་མཆོ་དབྱས་དཔག་བསམ་ཕྱོན་ཤིང་གི། རྒྱུང་པོ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་ག་ལྟ། །

敦篤 措烏 巴桑 卷行吉 董波 紮瓦 記喇 亞卡阿

前方湖中如意之寶樹，由一主幹分生五枝桠，

གྲུས་པའི་དབྱས་མར་སེང་ཁྱི་བསྐྱ་དང་། ཉི་ཟླའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་ཟླ་མ་ནི། །

介貝 烏瑪 森赤 貝瑪倘 尼達 滇篤 紮威 喇嘛尼

中央枝桠獅座與蓮花，日月墊上根本上師尊，

རྗེ་འཆང་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟླ་མས་བསྐྱོད། །

多傑 羌拉 噶舉 喇美夠

噶舉上師圍繞持金剛，

མདུན་དུ་ཡི་དམ་གཡས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་། །

敦篤 以當 耶素 桑傑倘

前為本尊右方為諸佛，

གྲུབ་དུ་དམ་ཆོས་གཡོན་དུ་དགེ་འདུན་དང་། །

甲篤 檔卻 淵篤 給敦倘

後為正法左方為僧伽，

གདན་ཁོའི་ལོག་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་སྤང་མ་ནམས། །

滇赤 偶篤 卻炯 松瑪南

寶座下方護法御衛眾，

སོ་སའི་རིགས་མ་བླན་འཁོར་ཆོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར། །

菟菟 日吞 闊措 甲措夠

各各部會眷眾海圍繞，

མཚོ་མཐའི་ནེ་འུ་སེང་སྤྱོད་དུ་མཁའ་བྱུང་གྱི། །

措踏 紐森 滇篤 康洽記

湖畔草坪之上遍虛空，

མ་ཆེན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་གྱུར་བ་ལས། །

瑪間 湯界 卻巴 就巴雷

安置一切如母有情眾，

ཅེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར། །

則記 宜記 加卓 森皆就

一心一意皈依與發心。

བདག་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

達尙 南客 踏尙 釀貝 森間湯界

我及等虛空際一切眾生，

ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་

丘聚 杜松吉 得心謝巴 湯界記

皈依十方三世一切如來之

སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡིན་ཏན་ཐོན་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ།
固松突 元湏 欽列 湯界 記篤獨貝 哦沃就巴
所有身、語、意、功德、事業總集之體性，

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞིའི་འབྲུང་གནས་
卻記 朋波 東刹 解聚 紮息 炯內
八萬四千法門之生源處，

འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག །
帕貝 給敦 湯界記 阿達
一切聖者僧伽之君主——

འིན་ཅན་ཙ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་དཔལ་ལྡན་ཁྲ་མ་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
枕間 紮瓦尙 舉巴 界貝 巴湏 喇嘛南拉 加蘇企喔
具恩之根本及傳承具德上師眾，

ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
以當 京闊吉 拉措南拉 加蘇企喔
皈依本尊壇城諸聖眾，

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
桑傑 炯湏得 南拉 加蘇企喔
皈依諸佛薄伽梵，

དམ་པའི་ཆོས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
檔貝卻 南拉 加蘇企喔
皈依諸正法，

འཕགས་པའི་དག་འདུན་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

帕貝 給敦 南拉 加蘇企喔

皈依諸聖眾僧伽，

དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲིང་སྤང་མའི་ཆོགས་

巴沃 康卓 卻炯 松每措

皈依具智眼諸勇父、

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

耶謝記 間倘 滇巴 南拉 加蘇企喔

空行、護法、御衛眾。

བདུན་ནམ་ཉིར་གཅིག་གམ་ཅི་རུས་བརྗོད།

以上念誦七遍或二十一遍，或盡力持誦。

ཕྱི་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་པོར་མཆོས་ཀྱི་བཟ། །སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོ། །

強丘 寧波 企記琶 桑傑 南喇 加蘇企

直至菩提藏，皈命諸佛前，

ཆོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆོ། །

卻倘 強丘 森巴宜 措朗 得心 加蘇企

法及菩薩眾，如是亦皈依。

ཇི་ལྟར་ཕྱོད་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཚུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །

吉搭 溫吉 得謝記 強丘 突尼 皆巴倘

如昔諸善逝，先發菩提心，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །

強丘 森貝 臘巴拉 得大 仁心 內巴搭

復次循序住，菩薩諸學處。

དེ་བཞིན་ལོ་ལ་པན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །

得心 卓拉 片敦篤 強丘 森尼 皆吉行

如是為利生，我發菩提心，

དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །

得心 篤尼 臘巴朗 忍巴 心篤 臘巴吉

復於諸學處，次第勤修學。

ཞེས་ལན་གསུམ།

以上念誦三次。

དེང་དུས་བདག་ཆེ་ལྷན་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །

登獨 達策 哲蒲約 米以 絲巴 雷巴透

今世吾生獲此果，幸得善妙此人身，

དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྐས་སུ་བདག་དེང་གྱུར། །

得仁 桑傑 日蘇介 桑傑 瑟蘇 達登就

今日得生佛家族，我今已成諸佛子。

ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །

達尼 達吉 記內將 日倘 吞貝 雷藏得

從此之後我必定，所行皆宜佛家族，

སྒྲིན་མེད་བཅུན་པའེ་རེགས་འདེ་ལ། རྒྱུག་པར་མེ་འགྱུར་དེ་ལྟར་གྱ། །

涓沒 尊貝 日笛拉 紐巴 米就 得搭洽

於此無過尊貴種，慎莫使之受染污。

བདག་གིས་དེ་རིང་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྒྲུན་སྣར་འགོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི།།

達吉 得仁 就巴 湯界記 間阿 卓瓦 得謝 尼倘尼

我今於諸怙主前，直至眾生證菩提，

བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟེན་གྱིས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །

琶篤 得拉 諄篤 朋僧吉 拉倘 拉明 拉菟 噶瓦吉

請彼樂中為賓客，天人非天皆歡喜。

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། མ་སྒྲེས་པ་ནམས་སྒྲེས་གྱུར་ཅིག །

強丘 森尼 仁波切 瑪皆 巴南 皆就記

願勝菩提心妙寶，尚未生者令生起，

སྒྲེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཁོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །

皆巴 釀巴 沒巴倘 孔內 孔篤 沛瓦修

已生勿令其退失，日益進升得增長。

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མེ་འབྲལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་ལ་གཞིལ་བ་དང་། །

強丘 森倘 米哲行 強丘 聚拉 秀瓦倘

願能不離菩提心，勤奮致力菩提行，

སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་བབྱང་ཞིང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནམས་སྒྲོང་བར་ཤོག །

桑傑 南記 永松行 獨記 雷南 崩瓦修

祈願諸佛盡護攜，斷捨種種魔障業。

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགྲོ་དོན་ཐུགས་ལ་དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །

強丘 森巴 南記尼 卓敦 突拉 拱竹修

願諸菩薩皆如意，利眾生願悉成辦，

མགོན་པོ་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་འབྱོར་ཤོག །

袞波 宜尼 扛拱巴 森間 南拉 得就秀

怙主心意任所思，有情如是皆獲益。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱར་ཅིག །

森間 湯界 得倘 滇就記

祈願一切有情具安樂，

ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་སྦྱངས་པར་ཤོག །

恩卓 湯界 大篤 東巴修

祈願一切惡道恆空寂，

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སར་བཞུགས་པ། །

強丘 森巴 扛達 薩修巴

聖眾菩薩任住何淨地，

དེ་དག་ཀྱན་གྱི་སྦོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག །

得達 袞吉 門朗 竹巴修

祈願彼等祈願皆成就。

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོགས་ལན་གསུམ།

森間 湯界.....

「願一切有情……」 .....等[四無量心]¹，念誦三次。

註1：〈四無量心〉：願一切有情具樂及樂因，願一切有情離苦及苦因，願一切有情不離無苦之妙樂，願一切有情遠離怨親愛憎，常住大平等捨。

ཐ་མར་སྐྱབས་ལུལ་འོད་ཟླ་བ་དག་དང་འབྲེས། །

塔瑪 加於 唯修 達倘哲

最後，皈依境化光與自身融合為一。

淨除罪障之金剛薩埵修誦

༄ སྤྲིག་སྤྱིབ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བརྩས་ནི།

淨除罪障之金剛薩埵修誦：

རང་གི་སྤྱི་བོར་བད་ཆའི་གདན་གྱི་སྟོང་། །

壤吉 季渦 貝達 滇吉滇

自身頂處蓮月座墊上，

སྒྲ་མ་དོ་ཇི་སེམས་དཔའ་རྒྱན་ལྗན་དཀར། །

喇嘛 多傑 森巴 間滇嘎

上師金剛薩埵白端嚴，

ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡས་པས་དོ་ཇི་དང་། །

俠記 洽尼 耶貝 多傑倘

一面二臂右持金剛杵，

གཡོན་པས་རྩེལ་བྱ་འཛོན་ཅེང་སྦྱེལ་གྱུང་བཞུགས། །

淵貝 只菩 增竟 基中修

左手持鈴雙足跏趺坐。

ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྤྱན་དངས་ཏེ་བསྐྱེས་པས་དཀོན་མཆོག་གྱུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་ལ། ངག་རྒྱ།
觀想其心間放光，迎請智慧尊眾融入，金剛薩埵即是一切聖尊總集的自然性。口誦：

ལྷ་མ་རྟོ་ཞེ་སེམས་དཔའ་རང་གཞན་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་

喇嘛 多傑森巴 壤賢 南客踏倘 釀貝

上師金剛薩埵，

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་སྦྱིབ་ཉེས་ལྷུང་གི་

森間湯界記 底質 涅槃東吉

祈求您淨除自他等虛空一切有情

ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

措 湯界 將行 達巴則篤梭

所累積的罪業、覆障和墮罪。

གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྟོར་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་སྤྱིང་དུ་རྩྱུ་གི་མཐར་

梭瓦 達貝 埵森記 突嘎 達威 滇篤 咩吉他

以如是祈請，從金剛薩埵心間月輪上咩字周圍的百字明咒

ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བ་དང་། སྦྱེ་ལས་བདུད་ཅི་བབས།

以給 甲貝 夠瓦雷 獨自 均炯瓦倘 固雷獨自琶

流出甘露之流，並從尊身降注甘露，

བདག་གི་ཚངས་བྱུག་ནས་ཞུགས་ལུས་གང་བས་

達吉 倉撲內修呂扛威

從己身梵穴流入，充滿全身，

ཕྱི་ག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར།

底質 涅東 湯界 達巴就

令一切罪業、覆障和墮罪都得到清淨。

ཨོ་བཟླ་སྒྲུ་སམལ་མ་རྒྱལ་ལ། བཟླ་སྒྲུ་ཉེས་ཉེ།

嗡邊紮薩埵薩瑪呀 瑪奴巴拉呀 邊紮薩埵 喋諾巴地叉

འོ་ཨོ་མེ་ཟླ་ག། སུ་ཉི་ཉེ་མེ་ཟླ་ག། སུ་པོ་ཉེ་མེ་ཟླ་ག།

則卓美巴瓦 速埵卡唷美巴瓦 速波卡唷美巴瓦

ཨ་རུ་རྒྱོ་མེ་ཟླ་ག། སའ་སི་རྒྱེ་མེ་ལ་ཚོ།

阿奴惹埵 美巴瓦 薩爾瓦悉地 美札呀擦

སའ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ་ཅི་རྩི་འི་ཡེ་ཀུ་རུ།

薩爾瓦 噶爾瑪 速紮美 積當希瑞呀 咕如 吽

ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ་ཟླ་ག་བའ་སའ་ཏ་ཟླ་ག།

哈哈哈哈哈 巴嘎問 薩爾瓦 達他嘎達

བཟླ་མ་མེ་ཐུ་ཐུ། བཟླ་ཟླ་ག། མ་རྒྱ་སམལ་སྒྲུ་ལྷུ་མེ།

邊紮瑪美木紮 邊知巴瓦 瑪哈薩瑪呀 薩埵阿

噶 班紮薩埵 吽

མཐར་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་སྒྱར་ཏེ།
最後於心間合掌：

དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལོ་བཤགས་སོ། །
 當次 釀洽 湯界 透樓 夏菟
 我皆發露懺悔。

ཕྱིག་སྒྲིབ་ཉིས་ལྷུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་

底質 涅槃吉措 湯界

於所累積的一切罪業、覆障、墮罪，

བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།

江行 達巴 錦吉 臘篤梭

祈求加持皆得消除清淨。

རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་བདག་ལ་དབྱུགས་བྱུང་ནས། །

多傑 森貝 達拉 烏瓊行

金剛薩埵鼓勵勸慰我，

འོད་ཟེལ་བདག་ལ་ཐིམ་པས་གཉིས་མེད་གྱུར། །

唯修 達拉 聽巴 尼沒就

化光融入己身成無二。

圓滿二資糧之曼達

ཕྱི་ཚོགས་གཉིས་ཇོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་མཐུལ་ནི།

為圓滿二資糧而獻曼達：

སྐྱུ་བ་པའི་མཐུལ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ནི། སྐྱུ་ལས་གཞུལ་ཡས་ཁང་དུ་ཚེས་བུ་ལྔ་དཀོན་མཆོག་ལྔར་བསྐྱེད།

若已備好修持的曼達，觀想其從「仲」字化為越量宮，五供堆化為五寶。

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་དབྱུགས་སུ་ཟླ་མ་དང་། །

敦吉 南客 烏素 喇嘛倘

面前虛空中央為上師，

མདུན་གཡས་རྒྱ་བ་དང་གཡོན་དུ་རེམ་བ་བཞེན། །

敦耶 甲倘 淵篤 仁巴心

前右後與左方依次為：

ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་ཚས་དང་དགེ་ལུན་དང་། །

以當 桑傑 卻倘 給敦倘

本尊佛陀正法與僧伽，

རང་རིགས་འཁོར་བཅས་གཞན་ཡང་གདན་མཆམས་སྟ། །

壤日 闊介 賢揚 滇倉素

自部眷繞復於各座隅，

ཚེས་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་དགོན་མཚོག་ནམས། །

卻炯 甲措 拉梭 袞丘南

海會護法等等勝珍寶，

ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་མཚོག་དམ་པ་བཞུགས་པའི་བླ་མ་། །

措記 行丘 倘巴 修貝中

正善最勝福田聖眾前，

མཚོད་པའི་མཐུལ་ལག་ཏུ་ཐངས་ནས་རྩལ་གཙང་ཞིང་དག་པར་བྱི་བའི་ཆོ། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་བདག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དག་པར་བསམ།
ཆོག་འདོན་ཞིང་དོན་གསལ་འདེབས་པ་དང་། ཚེས་བྱ་བ་གོད་ནས་འབྲལ་བ་ནམས་ཕྱོགས་མཐུན་བྱ་སྟེ།

手持獻供曼達後，在淨拭灰塵時，要想：由能所二執攝集的自他心續當中的罪障，得到了清淨。一邊念誦時，一邊清晰思維其義。安放供堆，供品分類放置。

ཨོ་བཏྲ་བུ་མི་ཁྲུང་ཧྱུ།

嗡 班紫 布米 阿吽

གཞི་རྒྱུ་པར་དག་པ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི།

息南巴達巴汪千色吉薩息

基為清淨大威黃金之大地，

ཨོ་བཌྲ་ེ་ཁེ་ཞུམ་ སྒྲཱི།

噏班雜惹客阿咩

ཕྱི་ལྷགས་རིའི་འཁོར་ལྷག་གི་ར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་

企 架日闊優吉惹威 永素夠威

外部為鐵圍山所環繞，

དབུས་སུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་མཆོག་རབ།

烏素 日以甲波 日沃秋惹

中央是勝須彌山王，

ཁར་བྱས་འཕགས་དོ། ལྟོ་འཛམ་བྱ་གླིང་། རྒྱ་བ་ཡང་སྟོང་། ་པར་སྐྱ་མི་སྙན།

夏 呂帕波 洛 贊布令 努 琶朗偃 江 札米捻

東勝身洲、南瞻部洲、西牛貨洲、北俱盧洲、

ལྷན་དང་ལྷན་འཕགས། རྩ་ཡུལ་དང་རྩ་ཡུལ་གཞན།

呂尙 呂帕 阿亞尙 阿亞賢

身洲、勝身洲、拂洲、別拂洲、

གཡོ་ལྷན་དང་ལམ་མཆོག་འགོ་ ཡུ་མི་སྤྱན་དང་ཡུ་མི་སྤྱན་གྱི་ཟླ།

又滇倘朗秋卓 札米捻倘 札米捻吉達

小行洲、勝道行洲、惡音洲、惡音對洲、

ཅེན་པོ་ཚེའི་ཅོག་ དཔག་བསམ་གྱི་ཤོང་། འདྲོད་འཇོའི་བ། མ་རྩེས་པའི་ལོ་ཉྱག་ །
仁波切以日沃 巴桑吉星 對就以瑟 瑪莫貝以樓豆
寶山王、如意樹、滿願寶牛、自生稻、

འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ།
闊樓仁波切 諾布仁波切
輪寶、如意寶、

བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། སྦྱོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ།
尊莫仁波切 倫波仁波切 朗波仁波切
后妃寶、臣寶、象寶、

རྩ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པ།
大秋仁波切 瑪奔仁波切 得千波以崩巴
馬寶、將軍寶、鉅藏瓶、

སྒྲིག་མོ་མ། ཐོང་བ་མ། སྒྲུ་མ། གར་མ།
給莫瑪 稱瓦瑪 路瑪 卡瑪
嬉女、鬘女、歌女、舞女、

མེ་ཉྱག་མ། བདུག་སྒྲོས་མ། སྒྲུང་གསལ་མ། རི་ཆབ་མ།
美荳瑪 篤貝瑪 囊薩瑪 尺洽瑪
花女、燃香女、燈女、塗香女、

ཉི་མ། ཟླ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན།
尼瑪 達瓦 仁波切以篤 秋雷南巴甲威 蔣參
太陽、月亮、寶傘、十方尊勝幢、

དབྱས་སྤྱ་དང་མེའེ་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚེགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ།
烏素拉倘 米以 巴就 朋松措巴 瑪倉瓦沒巴
中央充滿天人與人的豐饒富足，無一不具，

རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚའི་རྩལ་གྱི་གངས་ལས་འདས་པ་མངོན་པར་བཞོད་དེ།
惹江 甲措 獨吉 長雷 得巴溫巴 桂得
其數多於廣博如海的微塵，一一莊嚴羅列，

སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་
喇嘛 以當 桑傑 強秋森巴 巴沃
悉皆供養上師、本尊、佛陀、菩薩、勇父、

མཁའ་འགྲོ་ཚས་སྒྲིང་སྤང་མའི་ཚེགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབྱལ་བར་བཞིན། །
康卓 卻炯 松每 措倘介巴南拉 普瓦吉喔
空行、護法、御衛等眾。

ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
突介 卓威 敦篤 協素梭 協內 晴吉 喇篤梭
大悲利眾祈納受，受已祈請賜加持。

ཞེས་དང་།
上述，以及... ..

ཕྱོགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་བཞུགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །
秋具 獨松 修巴宜 桑傑 強秋 森巴倘
安住十方與三世，諸佛以及菩薩眾，

ལྷ་མ་རྩེ་རྩེ་སྒྲིབ་དཔོན་དང་། །ཡེ་དམ་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས། །

喇嘛 多傑 洛奔倘 以當 拉措 闊倘介

上師金剛阿闍黎，本尊聖眾與眷屬，

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་མ་ལུས་ལ། །སྤིང་བཞི་རི་རབ་བཅས་བ་དང་། །

獨松 得謝 瑪呂拉 令息 日惹 介巴倘

三時一切諸善逝，四大洲與須彌山，

སྤིང་བཞི་བྱེ་བ་ཐག་བརྒྱ་དང་། །བྱེ་བ་འབྲུམ་དང་དྲུང་ལྷུང་ཉ། །

令息 且瓦 剎加倘 且瓦 崩倘 董秋得

百俱胝之四大洲，十萬俱胝億俱胝，

མཁྲལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ནི། །མོས་སྒོས་གོང་མ་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །

曼札 記篤 獨內尼 莫洛 孔瑪 南拉菩

匯集於一曼達已，虔誠供養諸聖眾。

ཐུགས་རྩེས་བཅེར་དགོངས་བཞེས་སུ་གསོལ། །བཞེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །

突介 則恭 協素梭 協內 晴吉 喇篤梭

慈悲怙念祈納受，受已祈請賜加持。

ཨོ་མཁྲལ་སྤུ་རྩེ་མེ་ལྷ་ས་སུ་བ་སྤྲོ་ར་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨྲེུ་རྒྱ།

嗡 曼札布紫 每嘎薩木札 薩帕惹那 薩瑪耶 阿吽

མཉེས་བྱེད་མཁྲལ་བཟང་པོ་འདི་ཤུལ་བས། །

涅且 曼札 桑波 笛菩威

供此善妙曼達令歡喜，

བྱང་ཚུབ་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེ་འབྱུང་ཞིང་། །

強秋 朗拉 琶切 米炯行

菩提道上障礙不得生，

དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་དགོངས་བ་རྟོགས་བ་དང་། །

獨松 得謝 拱巴 豆巴倘

證悟三時善逝之密意，

སྲིད་བར་མེ་འབྱུང་ཞི་བར་མེ་གནས་ཤིང་། །

思巴 米處 喜瓦 米內行

不迷輪迴不住於涅槃，

ནམ་མཁའ་མཉམ་བའི་འགྲོ་བ་སྦྱོལ་བར་ཤོག །

南卡 釀貝 卓瓦 卓瓦秀

祈能解脫等虛空有情。

མཇུལ་གངས་གསོག་བ་ཡིན་ན།

若要計數曼達：

ས་གཞི་སྦྱོས་ཚུས་བྱུགས་ཤིང་མེ་རྟོག་བཟམ། །རི་རབ་སྤྱིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་བ་འདི། །

薩息 波秋 就行 美荳長 日惹 令息 尼得 間巴笛

大地塗香敷妙花，須彌四洲日月嚴，

སངས་རྒྱལ་ཞེང་དུ་དཔེགས་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །འབྲོ་ཀྱན་ནམ་དག་ཞེང་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག།
桑傑 行篤 密得 菩瓦宜 卓袞 南達 行拉 倔巴秀
觀為佛國作獻供，有情咸受清淨刹。

ཅེས་རྒྱལ་བསྐྱུས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ།
以上廣略，依各自情況而修。

སྒྱུ་གསུམ་ཡོངས་ཇོགས་སྒྲ་མའི་ཆོགས་ནམས་ལ། །
固松 永奏 喇每 措南拉
三身完全圓滿上師眾，

ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད། །
企囊 桑松 得心 尼記卻
誠獻外內密秘真實供，

བདག་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་སྣང་སྲིད་ཡོངས་བཞེས་ལ། །
達呂 隆倔 囊思 永協喇
納受我身受用與萬有，

སྒྲ་མེད་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །
拉沒 秋吉 溫住 紮篤梭
祈賜無上殊勝之成就。

ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུང་དུ་གསོལ། །
洽加 千波 溫住 紮篤梭
祈請賜予大手印成就。

ཕུག་འཚལ་བ་དང་མཚན་ཅིང་བཤགས་བ་དང་། །

洽擦 瓦倘 卻竟 夏巴倘

稽首禮拜供養與懺悔，

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །

傑素 宜壤 固行 梭瓦宜

隨喜請轉法輪祈住世，

དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་བ། །

給瓦 炯色 達吉 記薩巴

一切我所積聚些微善，

ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བྱིང་བཟྱེད། །

湯介 達吉 強秋 契哦喔

悉皆為菩提故而迴向。

བདག་གཞན་མཁའ་མཉམ་བདོག་བ་ཀུན་ཕུལ་ནས། །

達賢 卡釀 斗巴 袞菩內

獻供等空自他一切物，

འགྲོ་ཀུན་ཆོགས་གཉིས་རབ་ཏུ་གང་གྱུར་ཏེ། །

卓袞 措尼 惹篤 扛就得

有情福慧資糧皆圓滿，

ཆོགས་ཞིང་འོད་ཟེལ་བདག་དང་རོ་མཉམ་གྱུར།

措行 唯秀 達倘 若釀久

福田化光融已成一味。

令速獲加持之上師瑜伽

༥ བྱེད་རྒྱལ་ས་སྤྱར་དུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པའི་སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

令速獲加持之上師瑜伽：

達波噶舉之特殊之處，即在其為敬信感戴而奉受者，故諸隨學者亦具此極大加持，故應無有疑慮，專心一意而修持……

ལྷོ་བོང་པར་ཉི་ཟླའི་གདན་སྡེར་དུ།

記渦 貝瑪 尼達 殿滇篤

頭頂蓮花日月座墊上，

ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དོན་འཆང་དབང་པོ།

紮威 喇嘛 多傑 羌汪波

根本上師持金剛聖王，

ཐུན་ཐུན་རྟོག་རྟོག་ལྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟོན། །

間湏 埤尺 僅貝 洽加耨

具嚴交執鈴杵手印持。

དོན་གདན་བཞུགས་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་མ་དང་། །

多傑 殿修 舉貝 喇嘛 尙

金剛座上傳承諸上師，

དགོན་མཆོག་གྱུ་མཆོ་ཐོ་བཅེགས་ཁྲིམ་དུ་ཆོགས། །

衰丘 甲措 透則 充篤措

三寶勝海層疊而匯聚。

ཨོ་ཁྱེ་ལ་འཕགས་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་སྐྱེ་རང་བཞེན་ཅན།

噏 洽達 溫波 衰幾 嚕行間

遍主一切事法自性者，

གནས་མེད་འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

內梅 肘翁 者哇 曩咖行

無住遠離來去如虛空，

གསལ་གསུང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་མ་མི་མངའ་ཡང་། །

謝尙 群悲 參嗎 米啊揚

雖無駕臨遠去之性相，

ཅུ་ཟླ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྒྲུང་བ། །

丘達 行篤 卡咪 疊囔哇

然如水月隨緣而顯現。

བདུད་དཔུང་འཛོམས་མཛད་དཔལ་ལྷན་ཏེ་རུ་ག།

底崩 忠則 吧滇 嘿嚕嘎

摧滅魔軍吉祥黑嚕嘎，

སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་འཁོར་དང་བཅས། །

界倘闊 卓康 當以 嗎啦

上師本尊空行眷屬眾，

བདག་གི་དད་པས་དེང་འདིར་གསོལ་འདེབས་ན། །

達幾 得悲 滇笛 梭疊那

現今我以虔信誠祈請，

དམེགས་མེད་སྟོང་ཚེའི་དབང་གས་འདྲེན་གསལ་མཛོད། །

咪梅 寧界 汪幾 底撒作

無緣悲力於此令明現²。

註2：以上自「遍主一切事法自性者」起之八句母本中無，經第十七世法王指示後增補

འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནས། །

偶明 卻記 英記 波張內

緣自奧明法界之宮殿，

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད། །

篤松 桑傑 袞吉 哦沃尼

三世一切諸佛之體性，

རང་སེམས་ཆོས་སྐར་མཛོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །

壤森 卻固 溫松 敦則巴

直接教示自心即法身，

དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་ལ་བྱུག་འཆལ། །

巴滇 喇嘛 檔巴 拉洽擦

頂禮具德真善上師尊；

དངོས་དང་འོངས་སྟོད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བ་ཡི། །

恩尙 隆倔 宜記 珠巴宜

物品受用心意所化現，

མཚན་པ་ཀུན་གྱིས་མཚན་ཅེང་བསྟོད་པར་བགྱེ། །

卻巴 袞吉 卻竟 對巴吉

一切供品獻供並禮讚；

ལྷར་བྱས་སྤྲིག་པ་མ་ལུས་བཤགས་པར་བྱ། །

阿且 底巴 瑪呂 夏巴夾

往昔所造諸惡悉懺悔，

སྤྲིག་པ་གཞན་ཡང་སྟན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །

底巴 賢揚 練切 米吉斗

其餘諸罪今後亦不造；

འགོ་ཀུན་དགེ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རངས། །

卓袞 給瓦 袞喇 傑宜壤

隨喜一切眾生諸善德，

བྱང་ཚུབ་མཚན་གི་རྒྱུར་ནི་བསྟོ་བར་བགྱེ། །

強秋 秋吉 久尼 哦瓦吉

普皆迴向殊勝菩提因，

ལྷ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །

釀恩 米達 修巴 梭瓦得

祈請不入涅槃常住世，

ཐེག་མཚན་གླ་མེད་ཚས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། །

特秋 拉沒 卻闊 勾瓦固

請轉勝乘無上妙法輪。

བྱམས་དང་སྙེང་རྩེ་བྱུགས་མེད་འབྱེངས་པ་དང། །

蔣尙 寧潔 秋沒 炯巴尙

爛熟慈心悲心無偏私，

དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །

敦堂 練記 皆貝 也謝得

復於勝義俱生之本智，

རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ནམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལྟར། །

甲瓦 瑟界 南記 豆巴搭

猶如諸佛菩薩之所悟，

བདག་གིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །

達吉 溫松 豆巴 錦吉洛

加持弟子現前亦了悟，

སྒྱ་ལུས་སྒྱལ་སྒྱར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །

固呂 珠固 豆巴 錦吉洛

加持了悟幻身即化身，

སྒོག་ཚེལ་ལོངས་སྒྱར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །

梭奏 攏固 豆巴 錦吉洛

加持了悟命勤即報身，

རང་སེམས་ཆོས་སྒྱར་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོབས། །

壤森 卻固 豆巴 錦吉洛

加持了悟自心即法身，

སྐྱ་གསུམ་དབྱར་མེད་འཆར་བར་བྱེན་བྱེས་རྫོབས། །

固松 耶沒 洽瓦 錦吉洛

加持生起三身無分別。

དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་ནི།

之後，祈請大手印傳承上師：

དངོས་ཀྱན་བྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །

溫衰 洽達 巴滇 多傑羌

諸事遍主具德持金剛，

ས་བཙུའི་དབང་ཕྱག་སྒོ་གོས་རིན་ཆེན་ཞབས། །

薩俱 汪丘 洛卓 仁千俠

十地自在羅卓仁千尊，

འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་ས་ར་ཏ། །

帕於 主北 奏沃 薩惹哈

聖境成就之首薩惹哈，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ། །

梭瓦 得梭 練皆 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

ཆོས་ཉིད་དོན་གཟིགས་འཕགས་བ་ལྷ་སྐྱབ་དང་། །

卻尼 敦息 帕巴 路竹倘

照見法性實義聖龍樹，

ཕྱག་རྒྱ་ཆ་བརྟེན་དཔལ་ལྷན་ལ་བ་རེ།
洽加 切涅 巴滇 夏瓦日
得證大印具德夏瓦日，

སྙིང་པོའི་དོན་གཟིགས་ཇོ་བོ་མི་ཉི་ལ།
寧波 敦息 久沃 梅記巴
見心髓義尊者梅紀巴，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ།
梭瓦 得梭 練皆 耶謝奏
祈請賜予俱生之本智。

མར་བ་མི་ལ་ཇེ་བཙུན་སྐམ་པོ་ལ།
瑪巴 密勒 傑尊 岡波巴
馬爾巴密勒尊者岡波巴，

དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་རས་ཆེན་སྟོན་བྲག་ལ།
杜松 虔巴 惹千 朋札巴
杜松虔巴惹千朋札巴，

ཀམ་བ་དང་མཁས་བྱ་བ་ཨོ་རྒྱན་ལ།
噶瑪巴 尙 克竹 鄔金拉
噶瑪巴與賢哲鄔金巴，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ།
梭瓦 得梭 練介 耶謝奏
祈請賜予俱生之本智。

རང་བྱུང་དོན་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ། །

讓炯 多傑 甲瓦 雍敦巴

讓炯多傑聖王雍敦巴，

འོལ་པའི་དོན་རྟོགས་ལྡན་མཁའ་སྤྱོད་དབང་། །

若佩 多傑 兜滇 卡覺旺

若佩多傑具證卡覺旺，

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩ་རྩ་པ་ལ། །

德新 謝巴 惹那 巴札拉

德新謝巴惹那巴札尊，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྡན་སྤྱེས་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད། །

梭瓦 得梭 練介 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

མཛོང་བ་དོན་ལྡན་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དཔལ་བཟང་། །

通瓦 敦殿 袞千 蔣巴桑

通瓦敦殿遍知蔣巴桑，

དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་ཆོས་གྲགས་བྱ་མཚོ་དང་། །

巴究 敦珠 確札 嘉措倘

巴究敦珠及確札嘉措，

བཟུ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་མི་བསྐྱོད་དོན་རྟོགས་པ། །

札西 巴究 米覺 多傑拉

札西巴究米覺多傑尊，

~~~~~

གསལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །

梭瓦 得梭 練介 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་དབང་ཕྱག་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །

衰秋 衍拉 旺秋 多傑津

衰秋衍拉旺秋多傑持，

ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་མཆོག། །

確吉 旺秋 確映 多傑秋

確吉旺秋確映多傑尊，

ཡེ་ཤེས་སྣང་བོ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལ། །

耶謝 寧波 耶謝 多傑拉

耶謝寧波耶謝多傑尊，

གསལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །

梭瓦 得梭 練介 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་དང། །

確吉 敦珠 蔣秋 多傑拉

確吉敦珠蔣秋多傑尊，

བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་བདུད་ཆོགས་འདུལ་རྡོ་རྗེ། །

滇貝 寧傑 堆措 督多傑

滇貝寧傑堆督多傑尊，

~~~~~

ཚོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱ་ཉིན་བྱེད་ལ། །

確竹 嘉措 貝瑪 寧杰拉

確竹嘉措貝瑪寧杰尊，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ། །

梭瓦 得梭 練介 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

ཐེག་མཚག་དོན་སྒོ་གྲས་མཐའ་ཡས་དང་། །

特秋 多傑 羅卓 泰耶倘

特秋多傑羅卓泰耶尊，

མཁའ་བྱུང་དོན་བརྒྱ་དབང་མཚག་ཞབས། །

卡恰 多傑 貝瑪 旺秋俠

卡恰多傑貝瑪旺秋尊，

མཁྱེན་བརྩེ་འོད་ཟེར་རིག་པའི་དོན་ལ། །

欽哲 偉瑟 日佩 多傑拉

欽哲偉瑟日佩多傑尊，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྟོལ། །

梭瓦 得梭 練介 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

འདིའི་མ་དཔེར་བྱང་བཞི་པ་མ་ཚང་བས་ཁ་སྒྲོན་དང་། ཚོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་མན་ཆད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲོང་རྒྱལ་དབང་ བཙུ་བདུན་པས་མཛད།

以上因母本中缺第四世法王而做之補遺，以及「確竹嘉措」以下之增補為第十七世法王所作。

གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆ། །

喜朗 哲菩 內路 洽加切

根道果之實相大手印，

གཉུག་མའི་རང་ངོ་སྤྱོད་མཛད་བཀའ་འཛིན་ཅན། །

紐梅 壤哦 追則 嘎真間

指引本來面目具恩者，

སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ། །

桑傑 昆督 紮威 喇嘛拉

諸佛總集根本上師尊，

གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སྙེལ། །

梭瓦 得梭 練皆 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智。

དངོས་གྲུབ་གཉིས་སྙེལ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དང། །

溫珠 尼奏 以當 拉措倘

賜二成就本尊諸聖眾，

ཐེན་ལས་ཀྱན་བདག་ཚས་སྤྱོད་སྤང་མའི་ཚོགས། །

欽列 衰達 卻炯 松梅措

事業遍主護法御衛眾，

བཀའ་སྤྱོད་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚའི་ཚོགས་བཅས་ལ། །

嘎對 檔間 甲措 措界拉

護法具誓海會雲集尊，

~~~~~

གསལ་བ་འདབས་སྟོན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །

梭瓦 得梭 練皆 耶謝奏

祈請賜予俱生之本智³。

註3：以上自「根道果之實相大手印」起之八句母本中無，經第十七世法王指示後增補

དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས། །

得搭 梭瓦 大貝 錦臘吉

願以如是祈請之加持，

འཁོར་འདས་དངོས་ཀྱིན་བསལ་བཞག་སྤང་ཆང་དང། །

闊得 溫衰 薩夏 邦浪倘

輪涅有法破立與取捨，

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་ཀྱིན་བལ་ཀྱིན་གྱི་གཞི། །

宇沒 拉梭 衰札 衰吉息

有無諸相盡離為遍基，

གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་བྱུག་བྱ་ཆེ་རྟོགས་ཤོག། །

內路 息以 洽加 切豆秀

願證實相基位大手印。

རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པ་མ་དཔྱིགས་ཤིང། །

豆洽 豆且 豆巴 瑪密星

不緣能證所證與證悟，

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་པ་སྤང་མེད་པ་པ། །

只洽 只且 只巴 邦沒巴

不棄能障所障及障礙，

བཟོད་བྱ་བཟོད་བྱེད་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ་ལ། །

追洽 追且 朗雷 惹得貝

超越能行所行與行道，

ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་ཤོག །

朗吉 洽加 千波 溫久秀

願能現證道位大手印。

ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ་མ་དམིགས་ཤིང་། །

透洽 透且 透巴 瑪密星

不緣能得所得與證得，

སྤང་ཐོབ་གཉིས་མེད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པ། །

邦透 尼沒 喜哲 夜沒巴

斷證不二根果無差別，

དངོས་བླ་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། །

溫札 溫波 袞吉 壤心間

離實乃諸實有法自性，

འབྲས་བྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་ཤོག །

哲菩 洽加 千波 溫久秀

願能現證果位大手印。

སྐབས་འདིར།

此時：

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

瑪 南卡倘 釀貝 森間 湯界

等虛空如母之一切眾生

ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཆེ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིལ། །

喇嘛 桑傑 仁波切拉 加蘇企喔

皈依上師佛寶，

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

瑪 南卡倘 釀貝 森間 湯界

等虛空如母之一切眾生

ལྷ་མ་ཀུན་ཁྲབ་ཆས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིལ། །

喇嘛 袞洽 卻記固拉 加蘇企喔

皈依上師滿遍法身，

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

瑪 南卡倘 釀貝 森間 湯界

等虛空如母之一切眾生

ལྷ་མ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སྐབས་སུ་མཆིལ། །

喇嘛 得千 隆倨奏貝固拉 加蘇企喔

皈依上師大樂圓滿報身，

མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

瑪 南卡倘 釀貝 森間 湯界

等虛空如母之一切眾生

ལྷ་མ་ཐུགས་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ།

喇嘛 突介 珠貝固拉 加蘇企喔

皈依上師大悲應化身。

ཞེས་མ་ནམ་བཞི་སྒོར་གྱི་བསྟེན་པའམ།

念誦以上〈四身祈請文〉，或者：

ཀམ་བ་མཁྱེན།

噶瑪巴千

噶瑪巴鑒知我

སོགས་བྱའོ། །ཡང་ན།

等等誦畢，而後：

ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

喇嘛 仁波切 拉 梭瓦得

至誠祈請上師仁波切，

བདག་འཛིན་སྒྲོ་ཡིས་ཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

達僅 洛以 通瓦 錦吉洛

加持心能斷捨我執念，

དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།

軌沒 局拉 皆瓦 錦吉洛

加持心續生起無欲求，

རང་སེམས་སྒྲིམ་པ་མེད་རྟོགས་པར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

壤森 皆沒 豆巴 錦吉洛

加持了悟自心乃無生，

འཁྱལ་བ་རང་སར་ཞི་བར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

處巴 壤薩 喜瓦 錦吉洛

加持惑亂原處得平息，

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆོས་སྒྲུབ་རྟོགས་པར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

囊系 卻固 豆巴 錦吉洛

加持了悟萬法即法身。

མཐར་ཁྲིམ་རྒྱུ་འཕོད་དར་བླ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲུབ་བ་འགྱུར་ངེས་སུ་གྲ།

最後，長時間努力而深切地念誦祈請上師的文句，直至心和感受有所轉變。

སྒྲིམ་དམ་པ་བདག་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །

喇嘛 檔巴 達拉 汪昔 走巴 估篤梭

祈請真善上師賜我圓滿之四灌，

ཅེ་གཅིག་གྲུས་པའི་དད་པ་ལྷལ་བ་ལས། །

則季 古貝 得巴 菩瓦雷

專一虔誠敬信供養已，

འཁོར་ནམས་འོད་དུ་བྱུ་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེ། །

闊南 唯篤 休內 喇嘛聽

眷眾化光融入於上師，

དེ་ཡང་འོད་ཟེ་བདག་ལ་ཐེས་པ་ལས། །

得洋 唯休 達拉 聽巴雷

上師亦化光芒融入我，

སྒྱ་དང་བདག་ལུས་འདྲེས་པས་བྱས་དབང་ཐོབ། །

固倘 達呂 哲貝 崩汪透

師身我身合一得瓶灌，

དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ནི། །

得心 松倘 突倘 耶謝尼

同此師語師心與本智，

བདག་གི་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲེས་པས། །

達吉 阿宜 耶謝 倘哲貝

我語我心本智合為一，

གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པའི་དབང། །

桑瓦 些惹 耶謝 昔貝汪

秘密智慧本智等四灌，

ཐོབ་ཅིང་སྒོ་གསུམ་རི་མ་དག་པར་སྦྱངས། །

透京 苟松 尺瑪 達巴江

得已三門垢染皆清淨，

སྐྱབ་ཞེ་ལེ་ས་ཐོན་རྒྱུ་ལ་བཞག་པར་མཛོད། །

固昔 薩奔 舉拉 夏巴最

四身種子植於心續中。

ཅེས་བྱུན་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་དང་དགེ་བ་བསྡོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ་བཞེད། ། འུགས་ལྷོ་ ལྷ་ཅན། །

在修座的最後都應將禪定和善根作迴向。此即四不共加行。修巴 布西潭 巴宛度。

དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་བྱེད་རྣམས་གྱིས། །

吧滇 啦嗎 倘吧 切嚨幾

具德正善上師諸尊眾，

བདག་ལ་སྤྲིན་བྱེད་དབང་བཞི་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །

達喇 明伽 汪息 咕篤梭

祈賜令我成熟四灌頂，

རྒྱུད་བཞི་སྐྱར་དུ་སྤྲིན་པར་བྱེན་གྱིས་རྫོབས། །

局息 扭篤 明吧 晴幾洛

加持四續旋即能成熟，

ཐེན་ལས་རྣམ་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། །

青列 嚨息 溫珠 紮篤梭

祈請賜予四事業成就。

ཞེས་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མོད་ཉིད་ལ། །

諸貝 梭哇 大悲 姆呢喇

如是懇切祈請之當下，

འཁོར་རྣམས་འོད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་སྐུ་ལ་ཐེམ། །

眷眾化光融入主尊身，

鄒沃 袁丘 袁帝 打呢喇

主尊總集三寶之體性，

囃吧 啦嗎 溫蘇 撒就悲

外相明晰立現為上師。

左布 內餒 偉瑟 嘎波綽

由其眉間放射白色光，

攘幾 札哇 聽悲 呂直達

入已前額清淨身業障，

崩悲 汪透 皆仁 鞏喇汪

獲瓶灌頂允修生起分，

者蒲 珠咕 竹北 嘎滇就

得證化身果位之福緣。

མགོན་པའི་གནས་ནས་འད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། །

續悲 內餒 偉瑟 嗎波綽

由其喉間放射紅色光，

རང་གི་མགོན་པར་ཐེམ་པས་ངག་སྒྲིབ་དག།

攘幾 續吧 聽悲 啊直達

入己喉間清淨語業障，

གསང་བའི་དབང་ཐོབ་ཅ་རྒྱུང་བསྐྱེམ་ལ་དབང་། །

桑威 汪透 紫龍 鞏喇汪

獲密灌頂允能修氣脈，

འོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྤྱུ་འབྲུབ་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །

攏俱 左咕 竹北 嘎滇就

得證圓滿報身之福緣。

ཐུགས་ཀའི་གནས་ནས་འད་ཟེར་སྔན་པོ་འཕྲོས། །

兔嘎 內餒 偉瑟 溫波綽

由其心間放射藍色光，

རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐེམ་པས་ཡིད་སྒྲིབ་དག།

攘幾 寧咖 聽悲 宜直達

入己心間清淨意業障，

ཤེར་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོམས་འཇུག་བསྐྱེམ་ལ་དབང་། །

些汪 透今 扭就 鞏喇汪

獲智慧灌允修等至定，

རྒྱ་མཚོ་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཅེང་། །

埤界 松波 耶梅 柔記今

三金剛門無別成一味，

ཁྱེར་སོ་གསུམ་ལྗན་ལྗན་གྲུབ་རང་གྲོལ་ལོ། །

切搜 松湏 倫珠 嚷卓搜

具足三想任運自解脫。

ཅེས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེན་འགོ་བཞིའི་རིམ་པའོ།

以上即四不共加行之次第⁴。

註4：母本中無以上自「具德正善上師諸尊眾」起之段落，經第十七世法王指示後增補

官方連結

大寶法王官方網站

正法電子書

正法電子書為第十七世 大寶法王鄔金欽列多傑所指導之[正法寶藏](#)股份有限公司所屬計劃之產出，所有權為正法寶藏股份有限公司所有。

了義寶藏

本著作係採用[創用 CC 姓名標示-非商業性-禁止改作 4.0 國際 授權條款](#)授權。
檔案由正法電子書網站提供。

此作品衍生自 ISBN 978-986-90068-4
了義寶藏1 《了義炬：大手印四加行簡要合集及正行教學次第》

更多系列相關訊息請洽上方了義寶藏網站

Table of Contents

- [第十七世法王噶瑪巴 序](#)
- [第四世蔣貢康楚仁波切 序](#)
- [編輯凡例](#)
- [開卷語](#)
- [前行](#)
  - [四共加行](#)
    - [第一、人身難得](#)
    - [第二、觀修無常](#)
    - [第三、業與因果](#)
    - [第四、輪迴過患](#)
  - [四不共加行](#)
    - [第一、皈依與發心](#)
    - [第二、淨除罪障的百字明咒教導](#)
    - [第三、圓滿二資糧的獻曼達教導](#)
    - [第四、令速獲加持之上師瑜伽](#)
- [正行](#)
  - [教導的正行](#)
- [結語](#)
- [附錄：四加行修誦儀軌](#)
- [官方連結](#)